

شاهد

با متعلق شدن به صنعت نیشکر در مسیر تولید شکر، نیشکر و صنایع جانبی آن، نیشکر به یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

تلاش برای تحقق شعار سال در سنگر تولید

دکتر ناصر...

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

شاهد

صنعت نیشکر بین المللی می شود

دیپلماسی شیرین

سنگین ترین عرضه اولیه تاریخ بورس در راه بازار سرمایه

کام بورس شیرین می شود

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

فهرست مطالب

تلاش برای تحقق شعار سال در سنگر تولید ۲
 تغییر در هیأت مدیره شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ۴
 بازگشت امید به سرزمین کهن ۸
 نگاه سبز دولت سیزدهم به صنعت نیشکر ۹
 قدردان همه کسانی هستیم که با دلسوزی هفت تپه را در مدار تولید حفظ کردند ۱۰
 صنعت نیشکر؛ یک پای ایجاد اشتغال ۱۱
 گام‌های پرشتاب نیشکر در مسیر آبادانی خوزستان ۱۲
 «فراپورس» پذیرای اولین شرکت نیشکری شد ۱۶
 با جادوی نیشکر؛ بورس شیرین می شود ۱۶
 شرایط حاکم بر توسعه نیشکر مطلوب است ۱۷
 صنعت نیشکر؛ روی ریل سود دهی ۱۷
 نیشکر؛ نقش کلیدی در اقتصاد کشور دارد ۱۸
 حمایت بانک‌ها از توسعه پایدار صنعت نیشکر ۱۹
 نگاه‌ها به صنعت نیشکر تغییر خواهد کرد ۱۹
 نیشکر در مدار سوددهی ۲۰
 کام تلخ تولیدکننده و مردم با سیاست‌های دولتی ۲۴
 درباره بزرگترین کارخانه شکر قهوه‌ای در خاورمیانه چه می دانید؟ ۲۶
 کشت‌های غیر نیشکری و رونق اشتغال‌زایی در هفت تپه ۲۷
 لوح سبز جنوب به دنبال توسعه بازارهای منطقه‌ای ۲۸
 صادرات محصولات شرکت خمیرمایه و الکل رازی به ۲۴ کشور ۲۸
 صدای نیشکر بین‌المللی می شود ۳۰
 جای خالی دیپلماسی شیرین در دیپلماسی عمومی کشور ۳۱
 نقش برندینگ در موفقیت هولدینگ نیشکر ۳۲
 دیپلماسی شیرین ۳۴
 تقدیر استاندار خوزستان از مدیر روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر ۳۵
 تقویت جنبه بین‌المللی روابط عمومی نیشکر، تقویت تولید و افزایش صادرات را در پی دارد ۳۶
 از تولید شکرهای ویژه تا ساخت دروگرهای بومی ۳۸
 پژوهش، زمینه‌ساز عبور از بحران‌ها در صنعت نیشکر ۴۱
 روزشمار دستاوردها، رکوردها و افتخارات صنعت نیشکر ۴۲
 توسعه همکاری‌های تحقیقاتی صنعت نیشکر با دانشگاه‌ها ۴۴
 سامانه آبیاری زیرسطحی قطره‌ای؛ دژ گرانبهای نیشکر برای مقابله با خشکسالی ۴۶
 سیستم آبیاری زیرسطحی گامی علمی در صنعت نیشکر است ۴۷
 صنعت نیشکر در شبکه‌های آبیاری و زهکشی پیشرو است ۴۷
 راندمان آبیاری نیشکر ۲۰ درصد بالاتر از میانگین کشوری است ۴۸
 بهره‌وری مصرف آب در مزارع نیشکر افزایش یافت ۵۰
 ضرورت تجهیز بخش کشاورزی به سامانه‌های نوین آبیاری ۵۱
 راندمان آبیاری نیشکر و ارتقای بهره‌وری آب ۵۲
 گره بی‌آبی «کرخه نور» با نیشکر باز شد ۵۴
 بیش از دو هزار هکتار اراضی کشاورزی حمیدیه سیراب شدند ۵۵
 تزریق حیات در رگ‌های منطقه ۵۶
 احیای تالاب شادگان، ادامه مسیر گردشگری نیشکر ۵۸
 اقدام امیدوارکننده برای تالاب شادگان ۵۹
 شکرستان؛ بهشت گردشگری خوزستان ۶۰
 روزشمار دستاوردها، رکوردها و افتخارات صنعت نیشکر ۶۲
 مکتب ادبی جنوب، شیرین می‌شود؟ ۶۴

شاهد

صنعت نیشکر یک پای ایجاد اشتغال

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

صنعت نیشکر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است و در حال حاضر به عنوان یکی از صنایع مهم و پویای کشور تبدیل شده است.

شاهد

Shahd

فصلنامه داخلی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

خرداد ۱۴۰۲ - سال سوم / شماره دهم

صاحب امتیاز: شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی
 مدیر مسئول: ولید البوناصر
 سردبیر: رسول عوده‌زاده
 دبیر تحریریه: هادی خوش‌سیما
 طرح جلد: فرزاد موسوی
 گرافیک و صفحه آرایی: محسن ممبینی، فرزاد تامرادی
 عکاس: سید خلیل موسوی، مهدی پدram خو، امین حمادی، امور مالی: سید سعید موالی

تلفن دفتر نشریه و روابط عمومی: ۰۶۱-۳۳۱۳۰۳۴۵
 تلفن: ۰۶۱-۳۳۱۳۰۳۴۶
 نشانی: اهواز، بلوار گلستان، سه راه گلستان، شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

صندوق پستی: ۶۱۱۳۴۸ - ۱۴۶۱۷
 پیام کوتاه: ۱۰۰۰۱۰۰
 پایگاه اینترنتی: www.sugarcane.ir
 پست الکترونیک: info@sugarcane.ir

تلاش برای تحقق شعار سال در سنگر تولید

دکتر ناصری:

زیرساخت‌های «رشد تولید» در صنعت نیشکر فراهم است

ورود نیشکر به «بازار سرمایه» زمینه‌ساز رشد تولید است

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی از به‌کارگیری همه‌جانبه ظرفیت‌ها برای تحقق شعار سال خبر داد و گفت، با «رشد تولید» در صنعت نیشکر، سال جدید، یک «سال شیرین» برای همگان خواهد شد.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی از به‌کارگیری همه‌جانبه ظرفیت‌ها برای تحقق شعار سال خبر داد و گفت، با «رشد تولید» در صنعت نیشکر، سال جدید، یک «سال شیرین» برای همگان خواهد شد.

دکتر عبدعلی ناصری، شعار سال را نقشه راه صنعت نیشکر برشمرد که با تحقق آن در سنگر تولید، گشایشی در حوزه اقتصاد و اشتغال در سطح استان ایجاد می‌شود.

وی ایجاد اشتغال و تولید را دو مؤلفه صنعت نیشکر عنوان کرد و گفت، این صنعت با تولید بیش از ۴۰ درصد شکر مورد نیاز کشور و اشتغالی بالغ بر ۲۶ هزار نفر به‌طور مستقیم، در مسیر اجرای شعار سال قدم برداشته است.

زیرساخت‌های تحقق شعار سال در صنعت نیشکر فراهم است

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر با بیان این‌که زیرساخت‌های تحقق شعار سال در صنعت نیشکر فراهم است، افزود، این صنعت با محصولات متنوع، آماده ایفای نقش ویژه خود با محوریت شعار «رشد تولید و مهار تورم» است.

دکتر عبدعلی ناصری در ادامه به دستاوردهای صنایع جانبی و پایین دستی نیشکر اشاره کرد و این شرکت را با تولید محصولاتی متنوع همچون الکل طبی، خمیرمایه، ام‌دی، اف، خوراک دام، مصداق عینی حرکت در مسیر شعار سال دانست که با بهره‌گیری از نیروهای متخصص، در مسیر افزایش تولید گام برداشته است.

تکمیل زنجیره تولید؛ گامی برای تحقق شعار سال

وی تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده را اقدامی مهم برای تحقق شعار سال برشمرد و بیان کرد، شرکت توسعه نیشکر با سرمایه‌گذاری‌های مؤثر در صنایع جانبی و راه‌اندازی صنایع پایین دستی همچون کارخانه تولید کاغذ، اسانس، کود فسفات، تغلیظ ویناس و... قدم‌های

با تحقق شعار سال در سنگر تولید، گشایشی در حوزه اقتصاد و اشتغال در سطح استان ایجاد می‌شود

مهمی در تنوع بخشی به محصولات نیشکری برداشته و به موفقیت‌های ارزشمندی در رشد تولید دست یافته است.

ورود به بازار سرمایه زمینه‌ساز رشد تولید

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در بخش دیگری از سخنان خود، ورود نیشکر به «بازار سرمایه» را زمینه‌ساز رشد تولید در صنعت نیشکر عنوان کرد که با افزایش سرمایه و اجرای طرح‌های توسعه‌ای، سبب تحوّل در حوزه تولید و اشتغال می‌شود.

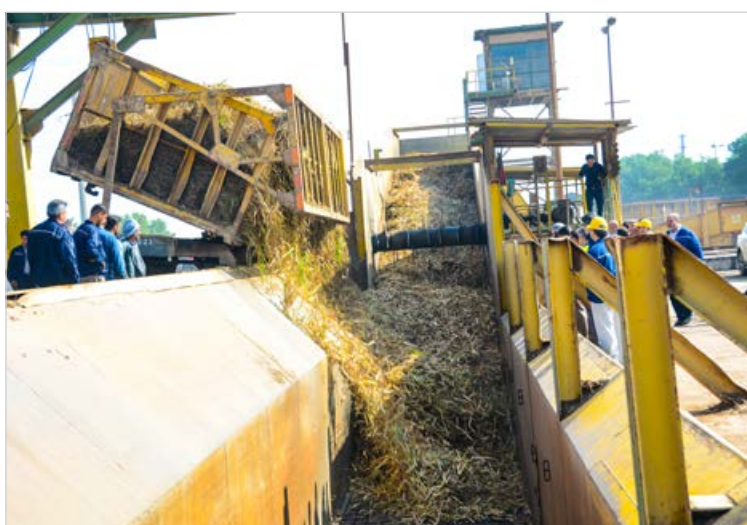
ناصری ضمن اشاره به بیانات مقام معظم رهبری در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی (علیه‌السلام) در رابطه با «امیدآفرینی»، گفت، صنعت نیشکر در عرصه‌های مختلف از جمله بومی‌سازی قطعات صنعتی و ماشین‌آلات کشاورزی، تولید کیفی و کمی محصولات نیشکری پیشتان بوده و در سال جدید نیز با افزایش تولید، ایجاد اشتغال و گره‌گشایی از مشکلات اقتصادی، در مقابل دسیسه‌های یاس‌آفرین دشمنان، امیدزا خواهد بود.

برداشت ۸۰ درصد مزارع نیشکر واحدهای هشتگانه

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در بخش دیگری از سخنان خود به آمار برداشت نیشکر و تولید شکر اشاره کرد و گفت، تاکنون بیش از ۸۰ درصد مزارع نیشکر در کشت و صنعت‌های هشتگانه با راندمانی مطلوب برداشت شده و از این میزان برداشت، ۳۶۶ هزار تن شکر سفید تولید شده است.

بر اساس این گزارش، روند برداشت نیشکر تا اواخر فروردین امسال ادامه دارد و پیش‌بینی می‌شود در مجموع حدود ۷۰۰ هزار تن شکر سفید از مجموع شکرهای خام تولیدی و شکرهای خام وارداتی تولید شود.

صنعت نیشکر روی ریل رشد و شکوفایی

ناصری در پایان سخنان خود، صنعت نیشکر را روی ریل رشد و شکوفایی دانست که در سال جدید در سایه عنایت الهی و همت خانواده بزرگ توسعه نیشکر، این شکوفایی و رشد دوچندان خواهد شد.

حامد عین افشار

سوابق تحصیلی:

- دکترای حسابداری
- عضو انجمن حسابداری ایران
- عضو حسابداران خبره ایران
- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی
- مولف ۴ مقاله علمی پژوهشی

سوابق اجرایی:

- مدیرعامل هلدینگ سرمایه گذاری صنعت کوثر صبا
- مدیرکل سرمایه گذاری و مطالعات اقتصادی سازمان اقتصادی کوثر
- مدیرکل تامین مالی و سرمایه گذاری هیئت امنای ارزی در معالجه بیماران
- نایب رئیس و عضو هیئت مدیره کشت و صنعت کشت خاوردشت
- مدیر مالی و اعتبارات هلدینگ سرمایه گذاری کشاورزی کوثر
- مشاور مالی و اقتصادی مدیرعامل و هیئت مدیره شرکت ماشین سازی اراک
- کارشناس رسمی دادگستری
- معاونت مالی و اداری شرکت آرشام صنعت توس
- مدیر سیستم های خاص شرکت همکاران سیستم
- کارشناس ارشد قراردادهای در شرکت توزیع برق استان خراسان
- سرپرست حسابرسی در موسسه حسابرسی رهیافت

خیز هیئت مدیره جدید نیشکر برای تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده بیشتر

ترکیب اعضای هیأت مدیره شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی تغییر کرد و دکتر عین افشار به عنوان رئیس هیأت مدیره انتخاب و حکم دکتر ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر نیز تمدید شد.

طبق تغییرات انجام شده، دکتر احمد گودرزی جانشین دکتر کیومرث یزدان پناه به عنوان نماینده بانک ملی، دکتر مقصداد محمودی جانشین دکتر جواد کاظم نسب الباجی به عنوان نماینده بانک صادرات و دکتر حامد عین افشار جانشین دکتر شارخ موری به عنوان نماینده بانک صادرات در هیأت مدیره شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی شدند.

بر این اساس، ۸۰ درصد از سهام شرکت توسعه نیشکر، متعلق به بانک های ملی و صادرات و ۲۰ درصد آن نیز متعلق به وزارت جهاد کشاورزی به نمایندگی از دولت است.

احمد گودری

سوابق تحصیلی:

- کارشناس اقتصاد
- کارشناس ارشد اقتصاد بازرگانی
- دکتری مدیریت گرایش منابع انسانی
- دارای چهار جلد تالیف کتاب در حوزه مدیریت و چندین مقاله علمی و پژوهشی ISI

سوابق اجرایی:

- مدیر منابع انسانی شرکت واگن پارس
- مدیر منابع انسانی شرکت هپکو
- معاونت پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی استان مرکزی
- سرپرست معاونت مالی و مشاور مدیرعامل شرکت آلومینیوم ایران
- معاونت منابع انسانی مدیرعامل و عضو هیئت مدیره شرکت آذراب
- مدیر منابع انسانی و رئیس هیئت مدیره شرکت همگام-هسکو

مقداد محمودی

سوابق تحصیلی:

- دکترای اقتصادی
- دکترای مدیریت بازرگانی گرایش کسب و کار
- مهندس کشاورزی - زراعت و اصلاح نباتات
- تالیف ترجمه ویراستار بیش از ۲۳ عنوان کتاب
- ۱۲ مقاله پژوهشی و ISI
- استاد دانشگاه
- جزء استعدادهای درخشان (نفر اول کشوری)
- رتبه اول بورس اعزاز به خارج
- مخترع وارم سرم (ثبت در بنیاد نخبگان کشور)

سوابق اجرایی:

- عضو هیات مدیره چندین شرکت گروه صنعتی ایران خودرو
- رئیس هیات مدیره چندین شرکت بورسی و بانکی
- عضو هیات رئیسه دانشگاه پیام نور کل کشور
- نائب رئیس اول کارگروه تخصصی هوشمندسازی اقتصاد دانش بنیان (حوزه بین الملل) باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی

پرونده؛ نگاهی به اقدامات ماندگار دولت در خوزستان

- بازگشت امید به سرزمین کهن
- نگاه سبز دولت سیزدهم به صنعت نیشکر
- قدردان همه کسانی هستیم که با دلسوزی هفت تپه را در مدار تولید حفظ کردند
- صنعت نیشکر، یک پای ایجاد اشتغال
- گام‌های پرشتاب نیشکر در مسیر آبادانی خوزستان

هفت‌تپه؛ دستاورد شیرین دولت سیزدهم

وعدای که محقق شد

بازگشت امید به سرزمین کرهن

خالی‌شان را در خیابان‌ها گسترانده بودند و فریاد اعتراض‌شان از حقوق‌های عقب افتاده و مدیریت ناکارآمد گذشته در خیابان‌های این شهر پیچیده بود، با «تصمیم مشترک» سران قوا به عرصه‌ی تولید بازگشتند و چند روز بعد، مردان رنج‌دیده از سوء مدیریت‌ها، در پناه هفت طرح، طلوع زیبای بیست و ششمین روز پاییز را نه از سنگر اعتصابات، بلکه در سنگر تولید به نظاره نشستند.

تحقق وعده دولت رئیسی

حرکت «دولت مردمی» آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی در مدار شعار سال و پشتیبانی از کارگران، یکی از سه ضلع مثلث آرامش‌بخش هفت‌تپه بود. با انتخاب آیت‌الله رئیسی به عنوان هشتمین رئیس‌جمهور، حمایت از کارگران هفت‌تپه وارد فاز جدیدی شد و جانبداری از این پشتوانه‌های تولید، هم‌راستا با مانع‌زدایی قوه عدلیه، فضای امید را به هفت‌تپه برگرداند.

امروز هفت‌تپه

۲۰ ماه پس از

واگذاری، در سایه

همت نیشکری‌ها،

روح تازه‌ای دارد

و واگذاری نهایی آن

شادی کارگران را

دو چندان

می‌کند.

هفت‌تپه؛ هفت شهر عشق. معبد عاشقان و عارفان. مامن شیران روز و پارسایان شب. منطقه‌ای در حصار نیشکری‌ها، که در دوران دفاع مقدس، بوی خون و خمپاره گرفت. از خاک این منطقه، پنجاه و هفت دلاور به افلاک رسیدند و خون «بوترب‌ها» در پهنه‌ی کشتزارهای سرسبز، شوری شیرین افکند. غیرت «عباس‌ها» و «رحمان‌ها» زیر بمباران بی‌محابای بعثی‌ها و موج خمسه خمسه عراقی‌ها بر تاسیسات نیشکر، شرافت و مردانگی را بر تاریخ هفت‌تپه حک کرد.

هرچند هفت‌تپه پیش از مهرماه ۱۴۰۰، قامتش در سوءمدیریت‌ها، خمیده شده بود اما در آغازین پرتو خورشید در هجدهمین روز مهر آن سال، پس از ماه‌ها اعتراض، با تحقق وعده دولت سیزدهم در سایه همدلی و همت نیشکری‌ها، لبخند امید بر چهره تکیده کارگران نقش بست و نوای زندگی در قدیمی‌ترین کارخانه‌ی نیشکری ایران نواخته شد. کارگرانی که پیش از این، سفره‌های

کارخانه‌های تولید شکر رقم زنده‌اند.

هفت‌تپه در مدار امید

امروز هفت‌تپه ۱۸ ماه پس از واگذاری، در سایه همت نیشکری‌ها، در درخشش تولید و فعالیت گسترده صنایع جانبی، در ترم چرخش دستگاه‌ها و در پیچ‌پیچ شادمانی کارگران، روح تازه‌ای دارد.

هفت‌تپه تنها دستاورد صنعت نیشکر در دولت مردمی نیست؛ بهره‌برداری از بزرگترین تصفیه پساب صنعتی تغلیظ ویناس، طراحی دروگر، تولید وارینه‌های سازگار با اقلیم خوزستان، برداشت پررونق محصولات غیرنیشکری، طراحی قطعات صنعتی و بازسازی ادوات کشاورزی و... بخشی دیگر از دستاوردهایی است که به کیمیای همت نیشکری‌ها و پشتیبانی دولت سیزدهم به ثمر نشسته و نوید روزهای خوب را برای آبادانی و سربلندی ایران اسلامی به ارمغان آورده است.

حمایت و پشتیبانی دولت سیزدهم انجام و در نتیجه این اقدامات، رضایتمندی کارگران این شرکت حاصل شد.

بازسازی کارخانه تولید شکر، احیای اراضی کشاورزی، پرداخت مطالبات، بروز شدن حقوق‌ها، شکسته شدن رکورد ۶۰ ساله با کشت پنج هزار هکتار نیشکر و اکنون، افزایش ۲ برابری تولید شکر، تنها بخشی از دستاوردهای شیرین واگذاری هفت‌تپه به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی است که در مدت ۱۸ ماه، رقم خورده است.

حماسه اقتصادی برای تحقق شعار سال

به گفته دکتر عبدالعلی ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر، امروز خانواده بزرگ توسعه نیشکر در هشت طرح، دوشادوش و در کنار هم، خوان برکت مزارع نیشکر را گسترانده و با دست‌های پرتلاش و چشمانی امیدوار، حماسه‌ی اقتصادی را از دل مزارع نیشکر تا

دستاوردی شیرین در خوزستان

یک ماه پس از واگذاری هفت‌تپه به توسعه نیشکر، جان تازه‌ای در این واحد نیشکری دمیده شد. در آن زمان، آیت‌الله رئیسی، نیشکر هفت‌تپه را دستاوردی مهم در خوزستان خواند که کارگران را شادمان و تولید را رونقی دوباره بخشید.

در آن برهه، رئیس‌جمهوری با اشاره به واگذاری مدیریت شرکت نیشکر هفت‌تپه به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی اعلام کرد، به لطف الهی مشکلات هفت‌تپه حل شد و پرداخت حقوق کارگران و معوقات آنها در مدت کوتاهی سامان پیدا کرد.

همت نیشکری‌ها و پشتیبانی دولت برای بازسازی هفت‌تپه

پس از واگذاری شرکت نیشکر هفت‌تپه به هفت طرح، جوانه‌های امید روئیدن گرفت و اقدامات ماندگاری با دستور دکتر عبدالعلی ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و

تولید در پناه محیط زیست

نگاه سبز دولت سیزدهم به صنعت نیشکر

با روی کار آمدن دولت سیزدهم، گام‌های ماندگاری در راستای حفظ محیط‌زیست برداشته شده است. صنعت نیشکر نیز در دولت مردمی آیت‌الله رئیسی، از این نگاه سبز بهره‌مند شده و اقدامات ماندگاری در این صنعت به سرانجام رسیده است.

یکی از این اقدامات، افتتاح بزرگترین پروژه تصفیه پساب صنعتی "کارخانه تغلیظ ویناس" است که خردادماه سال گذشته با حضور معاون رییس‌جمهوری و رئیس سازمان محیط‌زیست در شرکت خمیرمایه و الکل رازی افتتاح شد و با افتتاح آن، تحولی هم در حوزه اشتغال و هم در زمینه صیانت از محیط‌زیست صورت گرفت.

با افتتاح این پروژه محیط‌زیستی در دولت سیزدهم، نه تنها مشکلات حاصل از ویناس برطرف شد، بلکه ویناس تغلیظی، حکم‌ماده‌ای ارزشمند یافت که هم سبب اشتغال شده و هم

ماندگار این صنعت سبز است که در کنار ایجاد محیطی مفرح، زراعت چوب را رونق بخشیده و در عین حال، تولید تجاری «اسانس» نیز در ردیف محصولات غیرنیشکری درآمده است.

در ادامه این مسیر سرسبز، سال گذشته نیز این شرکت با پیوستن به پویش «ایران سرسبز» هدف‌گذاری درختکاری در بیش از دو هزار هکتار را در دستور کار قرار داده که صیانت از جنگل‌ها و رونق زراعت چوب را به دنبال دارد.

در سال «رشد تولید»، تولید در پناه محیط‌زیست را رونقی دوباره داده است.

از کشت صنعتی اکالیپتوس تا پیوستن به پویش ایران سرسبز

البته این تنها گام محیط‌زیستی دولت سیزدهم در صنعت نیشکر نیست و در این دولت، اقدامات ماندگار دیگری در این حوزه انجام شده است. کشت صنعتی و متراکم «اکالیپتوس» در کشت و صنعت‌های نیشکری یکی دیگر از اقدامات

قدردانی آیت‌الله رئیسی از همت مدیران و کارگران هفت‌تپه

قدردان همه کسانی هستیم که با دلسوزی هفت‌تپه را در مدار تولید حفظ کردند

سنگ تمام کارگران هفت‌تپه در استقبال از رئیس‌جمهور
خوبی‌های آیت‌الله رئیسی در حق هفت‌تپه را از یاد نمی‌بریم

ایجاد اشتغال و افزایش تولید دارد و با توجه به این مهم طرح‌های توسعه شرکت هفت‌تپه با هدف افزایش تولید و ایجاد اشتغال در منطقه پیگیری خواهند شد تا به رفع مشکلات بیکاری منطقه نیز کمک کند.

استقبال گرم کارگران هفت‌تپه از آیت‌الله رئیسی
در دیدار آیت‌الله رئیسی از هفت‌تپه، استقبال کارگران بی‌نظیر بود و بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها داشت. کارگران هفت‌تپه به دلیل تلاش و همت رئیس‌جمهور در بازگرداندن رونق به این واحد نیشکری قدردانی کردند و با «یزله» و پایکوبی، به استقبال از او رفتند.

در همین زمینه، محمد خنیفر یکی از کارگران هفت‌تپه در مصاحبه‌ای با خبرگزاری دولت، استقبال گرم کارگران هفت‌تپه از رئیس‌جمهور را اینگونه تشریح کرد: در خوزستان مراسمی داریم به نام یزله که نوعی پایکوبی عربی است، به این صورت که شعری در وصف و قدردانی از خواننده می‌شود و سایر حاضران پایکوبی می‌کنند، به این مراسم پایکوبی عربی می‌گویند، کارگران هفت‌تپه با این پایکوبی به استقبال رئیس‌جمهور رفتند.

خنیفر در ادامه می‌گوید: هیچ‌گاه خوبی‌های آیت‌الله رئیسی در حق هفت‌تپه‌ای‌ها را از یاد نخواهیم برد؛ آیت‌الله رئیسی در زمان ریاست در دستگاه قضایی، پرونده هفت‌تپه را به سرانجام رساندند و در زمان قوه مجریه هم این شرکت را به دست اهلیش سپردند.

بر اساس این گزارش، در این دیدار، یکی از مطالبات کارگران هفت‌تپه، انتقال کامل مالکیت هفت‌تپه به شرکت توسعه نیشکری بود که آیت‌الله رئیسی وعده پیگیری این مطالبه را در دولت سیزدهم داد و مطرح کرد برای این مطالبه کارگروهی شکل گرفته است.

رئیس‌جمهور با حضور در جمع کارگران کشت و صنعت نیشکری هفت‌تپه، با قدردانی از همت و تلاش همه کارگران و مدیرانی که با دلسوزی این شرکت را به مدار تولید بازگرداندند، از پیگیری طرح‌های توسعه این مجموعه با هدف افزایش تولید و ایجاد اشتغال خبر داد.

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی بعدازظهر پنجشنبه (هفتم اردیبهشت ماه) در ادامه برنامه‌های سفر دولت مردمی به خوزستان، پس از افتتاح خط دوم قطار اندیمشک-اهواز و در مسیر بازگشت از این خط ریلی هنگامی که از حضور کارگران شرکت هفت‌تپه در ایستگاه این منطقه مطلع شد، دستور توقف قطار را صادر کرد و با حضور در میان کارگران، با آنان به گفتگو پرداخت.

رئیس‌جمهور و هیئت دولت در ادامه، با همراهی دکتر ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکری و صنایع جانبی و در میان استقبال گرم کارگران، به کشت و صنعت هفت‌تپه رفت و از نزدیک در جریان روند توسعه این واحد نیشکری و مطالبات کارگران قرار گرفت.

در این دیدار، آیت‌الله رئیسی با قدردانی از همه کارگران، مدیران و کسانی که با دلسوزی تلاش کردند مجموعه نیشکری هفت‌تپه متوقف و تعطیل نشده و در مدار تولید باقی بماند، گفت، وضعیت کلی شرکت هفت‌تپه با توجه به چالش‌های سالیان اخیر، با کمک خود شما کارگران روبه‌رشد و پیشرفت بوده و امروز علاوه بر بهبود وضعیت مدیریتی، شرکت در مدار تولید قرار گرفته و حجم تولیدات آن افزایش نیز یافته است.

دکتر رئیسی با بیان اینکه کشت و صنعت نیشکری هفت‌تپه امروز علاوه بر بهبود وضعیت مدیریتی، در مدار تولید قرار گرفته و حجم تولیدات آن افزایش یافته است، گفت: شرکت نیشکری هفت‌تپه زمینه و ظرفیت خوبی برای توسعه،

صنعت نیشکر؛ یک پای ایجاد اشتغال

استاندارد خوزستان و شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، در حضور رئیس جمهور، تفاهم نامه تکمیل چرخه ارزش محصولات نیشکر و صنایع جانبی شامل احداث کارخانه تولید خوراک دام و احداث و تکمیل کارخانه کود با ظرفیت ۱۵ هزار تن و ساخت کارخانه دانش بنیان اسانس گیری اکالیپتوس به ارزش یک هزار میلیارد تومان را امضا کردند.

ایجاد یک میلیون شغل در سال؛ یکی از وعده‌های سید ابراهیم رئیسی پیش از به دست گرفتن دولت سیزدهم بود. حالا به نظر می‌رسد بر اساس آمارهای منتشر شده، دولت به این وعده خود عمل کرده است.

بخشی از آمار اشتغال مورد نظر دولت، در صنعت نیشکر محقق شده و در سال گذشته که مزین به شعار «تولید اشتغال‌زا» بود، تعداد زیادی از طریق برگزاری آزمون، جذب کشت و صنعت‌های نیشکری شدند.

جوانان بومی مناطق همجوار طرح‌های نیشکر در اولویت استخدام قرار دارند و بیش از ۵۰ درصد از شاغلین کشت و صنعت‌های توسعه نیشکر از مناطق پیرامونی است. این شرکت توانسته با ایجاد اشتغالی بالغ بر ۲۶ هزار نفر به صورت مستقیم و ۵ تا ۶ هزار نفر به صورت فصلی، در تامین معیشت تعداد زیادی از مردم استان نقش داشته باشد.

امنیت پایدار دستاورد سیاست اشتغالزای نیشکر

استراتژی شرکت توسعه نیشکر در خصوص اشتغال، در اولویت نخست تامین نیروی انسانی از مناطق پیرامونی طرح‌های نیشکر، در اولویت دوم از شهرهای همجوار و در گام سوم تامین نیروی انسانی از کل استان خوزستان می‌باشد. بدون شک این روند هم به لحاظ اقتصادی و هم اجتماعی منافع مردم و شرکت را توامان تامین می‌کند. امنیت پایدار در منطقه از جمله دستاورد چشمگیر صنعت نیشکر در ایجاد اشتغال به همراه تولید است و باعث شده نیشکر به کام همه خوزستانی‌ها شیرین شود.

مجموعه‌های تولیدی نیشکر و صنایع جانبی و تبدیلی آن توانسته‌اند تمام اقوام و فرهنگ‌ها را در زیر چتر تولید همدل و هماهنگ نمایند و خانواده‌ای ۱۰۰ هزار نفره، حاصل این همدلی است.

ایجاد اشتغال با راهاندازی طرح‌های غیرنیشکری

در عین حال، شرکت توسعه نیشکر، از همه ظرفیت‌های واحدهای نیشکر برای تحقق اشتغال بهره برده و توسعه صنایع پایین دستی و راهاندازی طرح‌های غیرنیشکری از راهبردهای این صنعت در تحقق اشتغال است.

اجرای طرح پرورش متراکم ماهی در نیشکر فارابی، پرورش صنعتی و متراکم اکالیپتوس، راهاندازی کارخانه تولید کود فسفات، کارخانه تولید اسانس اکالیپتوس... از جمله طرح‌های غیرنیشکری است که هم تولید را سر و سامانی بخشیده و هم باعث ایجاد اشتغال شده است.

در حال حاضر، صنعت نیشکر ظرفیت گسترده‌ای برای تحقق اشتغالزایی در خوزستان ایجاد کرده و در کنار صنایع پتروشیمی و نفت، جایگاه ویژه‌ای در استان دارد و با رونق تولید، خیر و برکت را برای منطقه به ارمغان آورده است.

مدیرعامل توسعه نیشکر در برنامه گفتگوی ویژه خبری
«خوزستان، سرزمین فرصت‌ها» تاکید کرد؛

گام‌های پرشتاب نیشکر در مسیر آبادانی خوزستان

پیش‌بینی افزایش ۵۰ درصدی تولید شکر

دکتر ناصری: با افزایش تولید و بالابردن عملکرد محصول،
سالی پررونق پیش‌روی نیشکر است

دیگر محورهای گفت‌وگوی دکتر ناصری در برنامه خبری صدا و سیمای خوزستان بود. وی به راه‌اندازی ۲۲ دستگاه دیزل ژنراتور در تابستان ۱۴۰۰ در واحدهای نیشکر اشاره کرد و گفت، با راه‌اندازی این دیزل ژنراتورها، با احتساب فعالیت توربوژنراتورهای کارخانه شکر، ۵۵ مگاوات برق نیشکری تولید می‌شود.

به گفته مدیرعامل توسعه نیشکر، با تدابیر صورت گرفته در خرید دیزل ژنراتورها، نه تنها صنعت نیشکر بحران بی‌برقی را پشت سر گذاشت، بلکه مازاد برق تولیدی نیز در راستای مسئولیت‌های اجتماعی به شبکه سراسری تزریق می‌شود؛ با این اقدام، خاموش‌های شبکه برق در روستاهای همجوار به حداقل رسیده است.

وی در ادامه بیان داشت، هم‌اکنون در شرایطی قرار داریم که به جرات می‌توانم بگویم که در زمان بحران بی‌برقی، صنعت نیشکر به شکل ۱۰۰ درصد می‌تواند برق مورد نیاز خود را تامین کند.

شکوفایی هفت‌تپه با پیگیری دولت

برنامه‌ریزی برای رسیدن به ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار تن شکر در کشت و صنعت هفت‌تپه، موضوع دیگری بود که مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در این مصاحبه به آن اشاره کرد.

ناصری در پاسخ به سوال مجری برنامه در رابطه با اقدامات انجام شده در هفت‌تپه پس از واگذاری، گفت، واگذاری هفت‌تپه به توسعه نیشکر، اقدام بزرگ دولت سیزدهم بود که با همکاری درایت و پیگیری آیت‌الله رئیسی و دکتر مخبر به سرانجام رسید و در حال حاضر، جان تازه‌ای در این واحد نیشکری دمیده شده است.

بازسازی کارخانه تولید شکر، احیای اراضی کشاورزی، پرداخت مطالبات، به‌روز شدن حقوق‌ها، شکسته شدن

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با حضور در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری «خوزستان سرزمین فرصت‌ها»، به تشریح دستاوردهای این صنعت در حوزه تولید، مسئولیت‌های اجتماعی و اشتغال پرداخت و راه‌اندازی و توسعه صنایع پایین‌دستی و رسیدن به ظرفیت ۱۰۰ هزار تنی تولید شکر در کشت و صنعت هفت‌تپه را مهمترین برنامه‌های این شرکت برشمرد.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با حضور در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری «خوزستان سرزمین فرصت‌ها»، به تشریح دستاوردهای این صنعت در حوزه تولید، مسئولیت‌های اجتماعی و اشتغال پرداخت و راه‌اندازی و توسعه صنایع پایین‌دستی و رسیدن به ظرفیت ۱۰۰ هزار تنی تولید شکر در کشت و صنعت هفت‌تپه را مهمترین برنامه‌های این شرکت برشمرد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، دکتر عبدعلی ناصری چهارشنبه (۶ اردیبهشت ماه) در تشریح دستاوردهای صنعت نیشکر، به گذر از بحران‌هایی نظیر سیلاب و خشکسالی اشاره کرد و گفت، در سال ۱۳۹۸ پس از سیلاب مهیب که منجر به خسارت شدید به مزارع نیشکر شد، برای نخستین بار در تاریخ نیشکر بیش از ۲۰ هزار هکتار از اراضی نواحی نیشکری به زیر کشت رفت تا با افزایش تولید، بخشی از خسارت‌ها جبران شود.

وی به کشت سالانه نیشکر در سال ۱۴۰۰ نیز اشاره کرد و افزود، در تابستان آن سال نیز ۱۸ هزار هکتار به زیر کشت رفت و با این سطح کشت، باردیگر رونق به واحدهای نیشکری برگشت.

تزریق برق نیشکری به شبکه سراسری برق

تولید «برق نیشکری» و تزریق آن به شبکه سراسری، از

۹۹

دکتر ناصری
از پیش‌بینی
برداشت
بیش از ۶
میلیون تن
نیشکر و
افزایش ۵۰
درصدی
تولید شکر
خبر داد

ایجاد اشتغال و رشد تولید با افتتاح پروژه‌های غیرنیشکری

ناصری در ادامه به پروژه‌های در حال اجرای این صنعت اشاره کرد و گفت، کارخانه تولید کود «فسفات» و «نیترات» از طرح‌های دانش‌بنیان نیشکر است که سال گذشته کلنگ‌زنی شد و در خردادماه امسال نیز به بهره‌برداری می‌رسد. بر اساس این گزارش، کودهای فسفات و نیترات یکی از انواع مهم نهاده‌ها در جهت افزایش بهره‌وری محصولات کشاورزی محسوب می‌شوند و نقش مهمی در تامین امنیت غذایی دارند. با آغاز به کار خط تولید این کارخانه، سالیانه حدود ۱۵ هزار تن کود فسفات و نیترات تولید می‌شود و در فاز توسعه‌ای، علاوه بر تامین نیاز کشت و صنعت‌های نیشکری، کود مورد نیاز کشاورزی استان نیز تامین خواهد شد. کارخانه تولید «اسانس» اکالیپتوس یکی دیگر از طرح‌های تولیدی صنعت نیشکر است که دکتر ناصری در گفت‌وگوی خبری به آن اشاره کرد. وی با بیان اینکه این کارخانه نقش مهمی در ایجاد اشتغال و استفاده از ظرفیت‌های «غیرنیشکری» دارد، افزود، با توجه به کشت صنعتی و متراکم درختان اکالیپتوس در کشت و صنعت امام خمینی(ره)، با بهره‌برداری از این کارخانه، سالانه بیش از ۱۴۴ تن اسانس اکالیپتوس تولید خواهد شد.

تکمیل زنجیره تولید در صنعت نیشکر

تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده بیشتر، یکی دیگر از محورهای مدیرعامل توسعه نیشکر بود. ناصری در این رابطه گفت، الکل طبی با ظرفیت تولید ۳۶ میلیون لیتر، خمیرمایه با ظرفیت تولید ۱۲ هزار تن در سال، ام‌دی‌اف با ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار مترمکعب، خوراک دام با تولید ۴۰ هزار تن و... بخشی از ظرفیت صنعت بزرگ توسعه نیشکر است که کشور را در تولید این محصولات اساسی، در مسیر خودکفایی قرار داده است.

کارخانه‌های کاغذ و ام‌دی‌اف در آستانه افتتاح

ناصری خط تولید ام‌دی‌اف کشت و صنعت امیرکبیر و کارخانه کاغذ سلمان فارسی را دو طرح اساسی در صنایع پایین دستی نیشکر برشمرد و گفت، با احداث این کارخانه‌ها، علاوه بر ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم، ارزش افزوده قابل توجهی به دلیل مصرف باگاس نیشکر ایجاد خواهد شد و با تولید دو محصول بسیار مهم، از نابودی بخش زیادی از جنگل‌های کشور جلوگیری شده و تاثیر زیست محیطی قابل توجهی ایجاد می‌شود. به گفته مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر، خط تولید ام‌دی‌اف و کارخانه بزرگ ۲۴۰ هزار تنی تولید کاغذ در شرف تکمیل است و طبق برنامه زمان بندی شده به بهره‌برداری خواهد رسید.

رکورد ۶۰ ساله با کشت پنج هزار هکتار نیشکر و اکنون، افزایش ۲ برابری تولید شکر، تنها بخشی از دستاوردهای شیرین واگذاری هفت‌تپه به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی است.

تلاش برای تحقق ظرفیت اسمی تولید شکر در هفت‌تپه

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر رسیدن به ظرفیت اسمی تولید را از برنامه‌های این شرکت در قدیمی‌ترین واحد نیشکری خوزستان برشمرد و بیان کرد، کشت و صنعت هفت‌تپه در صورت تامین آب مزارع، طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در سال بهره‌برداری آینده، به ظرفیت کامل تولید ۱۰۰ هزار تن شکر خواهد رسید. به گفته دکتر ناصری، فرصت‌های سرمایه‌گذاری متعددی در نیشکر هفت‌تپه وجود دارد که با بازگشت به روزهای اوج، می‌توان این شرکت را به سوددهی بالایی رساند.

سال زراعی پررونق در انتظار نیشکر و کشاورزان

وی وضعیت منابع آبی خوزستان را مطلوب ارزیابی کرد و گفت، بارش‌های خوب، ظرفیت سدهای خوزستان را تکمیل کرده و هم‌اکنون دبی رودخانه کارون بالای ۶۰۰ مترمکعب در ثانیه است که این، نویدبخش سال زراعی پررونق هم برای صنعت نیشکر و هم کشاورزان خوزستانی است.

تولید محصولات متنوع در شرکت‌های تابعه

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر به دیگر ظرفیت‌های صنعت نیشکر اشاره کرد و گفت، آبان‌بسیار توسعه و راصد صنعت از شرکت‌های تابعه نیشکر هستند که محصولات متنوعی به تولید می‌رسانند که نه تنها در توسعه نیشکر بلکه در سایر صنایع کشوری، خریدار دارد.

شرکت آبان‌بسیار، اولین و بزرگترین تولیدکننده لوله پلی‌اتیلن سنگین کاروگیت‌دار و کرتیوپ‌دار دوجداره و لوله تک‌جداره است که با تولید محصولات متنوع پلیمری، توانایی بالایی جهت تامین نیازهای موجود در خوزستان بخصوص در بخش کشاورزی و آب و فاضلاب دارد.

همچنین، طراحی و اجرای سازه‌ها و ایستگاه‌های انتقال آب، زهاب و فاضلاب، طراحی و تولید الکتروپمپ و الکتروموتورهای تخصصی بخشی از اقدامات شرکت راصد صنعت توسعه است. این شرکت اخیراً موفق شده برای اولین بار پره ۱۳۴ توربین‌های نیروگاه رامین اهواز را طراحی کند و به تولید برساند.

راه‌اندازی شرکت هوشمند ترابری

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر از راه‌اندازی یک شرکت هوشمند ترابری خبر داد و گفت، در حال حاضر، شرکت ایمن ترابر در حوزه حمل و نقل محصولات متنوع نیشکری فعال است؛ این شرکت در سال ۱۳۹۹ در راستای سیاست‌های کلی نظام مبنی بر واگذاری شرکت‌های تحت تملک دولت به بخش خصوصی از طریق مزایده، به توسعه نیشکر واگذار شد.

بر اساس این گزارش، بخشی از محصولات شرکت توسعه نیشکر مانند شکر سفید، شکر دارویی، شکر قهوه‌ای و تولیدات شرکت آبان‌بسیار توسط ماشین‌آلات این شرکت به سایر استان‌ها ارسال می‌شود.

صنعت نیشکر پیشگام در مسئولیت‌های اجتماعی

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در ادامه به تشریح مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت پرداخت و گفت، پرسنل شاغل در واحدهای نیشکری ساکن ۱۴۷ روستای پیرامون کشت و صنعت‌های هشتگانه هستند؛ بنابراین، توجه به این روستاها در اولویت برنامه‌های شرکت است چرا که حفظ امنیت، رفاه و آسایش پرسنل از اهمیت زیادی برخوردار است.

ناصری با بیان اینکه امنیت صنعت نیشکر به امنیت روستاهای پیرامونی گره خورده است، افزود، شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی هیچگاه مردم، روستاییان و افراد مناطق محروم و ساکن در اطراف طرح‌های نیشکری را در هنگام بروز مصائب و مشکلات تنها نگذاشته و خدمت به آنان را چون گوهری گرانبگر بر تارک پیشانی خود ارج دانسته و به آن عمل کرده است.

تمام‌قد در کنار اهالی منطقه

وی ساخت و ترمیم ۲۲۰ کیلومتر سیلیند را یکی از اقدامات مهم این شرکت در راستای مسئولیت‌های اجتماعی برشمرد و بیان کرد، در سیلاب سال ۹۸، صنعت نیشکر با بسیج همه امکانات، در کنار اهالی منطقه قرار گرفت و در هشدار سیل امسال نیز همه امکانات خود را برای ترمیم سیلیندها به کار گرفت تا روستاها آسیبی نیندند.

اشتغال جوانان بومی، ساخت ۱۴ مدرسه و تجهیز و بازسازی بیش از ۵۰ مدرسه در روستاها و شهرهای مجاور طرح‌های نیشکری، احداث پل بر روی رودخانه کارون و در حد فاصل بین اهواز و خرمشهر، توسعه و گسترش راه‌های ارتباطی روستایی و کمک به رفع مشکلات زیرساختی، اعزام تیم‌های پزشکی و درمان رایگان روستاییان، کمک و تکریم بیش از ۸۰۰ ایتم به صورت مستمر و ماهیانه و پایش پزشکی و درمان روستاییان دارای بیماری خاص از دیگر مواردی است که مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به عنوان بخشی از مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت نام برد.

حکایت صنعت نیشکر از صنایع کوچک

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در ادامه حمایت از صنایع کوچک را اولیوی مهم در این شرکت دانست و اظهار داشت، صنعت نیشکر تمام قطعات صنعتی و کشاورزی مورد نیاز خود را از کارگاه‌های درون استانی

و کشوری تامین می‌کند و فضای را مهیا کرده‌ایم تا همه سازندگان بتوانند با صنعت نیشکر در ارتباط باشند.

توانمندسازی پیمانکاران روستایی

ناصری به سیاست صنعت نیشکر در توانمندسازی پیمانکاران روستایی اشاره کرد و گفت، توانمندسازی پیمانکاران روستایی اولویت مهمی است که خوشبختانه در این زمینه موفقیت‌های قابل توجهی به‌دست آمده و علاوه بر انتقال دانش فنی به روستائیان، موجب توانمندسازی روستائیان و افزایش درآمد سرانه آنان نیز شده است.

وی افزود، در حال حاضر روستائیان هم‌جوار طرح، حلقه تکمیل‌کننده مکانیزاسیون بخش کشاورزی شرکت محسوب می‌شوند و علاوه بر نیروهای شاغل روستایی، پیمانکاران روستایی، مهمترین حلقه تامین‌کننده نیروی انسانی فصلی شرکت نیز هستند و در کنار شرکت، مجموعه عملیات کشاورزی را تکمیل می‌کنند.

گردشگری نیشکر و توجه به مناطق روستایی در این طرح، بخش دیگری از سخنان دکتر ناصری در گفت‌وگویی ویژه خبری صدا و سیمای بود. به گفته مدیرعامل توسعه نیشکر، در کنار توجه به گردشگری نیشکر، بوم‌گردی روستاهای پیرامونی و نمایش ظرفیت‌ها و توانمندی‌های آن نیز در نظر گرفته شده است.

تلاش برای تحقق شعار سال در صنعت نیشکر

وی در بخش پایانی سخنان خود، با اشاره به شعار سال، گفت، خانواده نیشکر سرباز مقام معظم رهبری هستند و گوش به فرمایشات ایشان دارند؛ مطمئناً در سالی که به شعار مهار تورم و رشد تولید مزین شده است، در این مسیر گام بر خواهیم داشت و قول می‌دهیم که بتوانیم به شعار سال تحقق بخشیم.

وی بیان کرد، شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی بستر مناسبی را برای تحقق فرمایشات مقام معظم رهبری در تولید و خودکفایی کشور ایجاد کرده و برنامه‌های متنوعی برای رونق صنایع پایین دست دارد.

در بخش‌های مختلف برنامه گفتگوی ویژه خبری «خوزستان سرزمین فرصت‌ها»، گزارش‌هایی از تولید شکر و برداشت نیشکر در کشت و صنعت‌های نیشکری پخش شد.

پرونده؛

ورود به فراپورس

- «فراپورس» پذیرای اولین شرکت نیشگری شد
- با جادوی نیشگر: بورس شیرین می شود
- شرایط حاکم بر توسعه نیشگر مطلوب است
- صنعت نیشگر: روی ریل سود دهی
- نیشگر: نقش کلیدی در اقتصاد کشور دارد
- حمایت بانک ها از توسعه پایدار صنعت نیشگر
- نگاه ها به صنعت نیشگر تغییر خواهد کرد
- نیشگر در مدار سود دهی

با جادوی نیشکر؛ بورس شیرین می شود

جادویی ترین گیاه دنیا؛ این عنوانی است که اهل فن به نیشکر داده‌اند. گیاهی که محصولاتش همچون یک شعبده است و از رشته رشته وجودش هزار و یک محصول تولید می‌شود.

مزارع شکرشکن نیشکر با آن طراوت همیشگی و سبزی گسترده در دشت، سرزمین خوزستان را شکرستان کرده و حالا با پذیرفته شدن‌اش در بازار سرمایه، قرار است زمستان بورس را شیرین و سرسبز کند.

این، برای اولین بار است که بازار سرمایه، آغوش خود را به روی نیشکر گشوده و با پذیرش آن، سهام نیشکر با محصولات متنوع و پربارش، شگفتی‌ساز تاریخ بورس می‌شود و به بزرگ‌ترین عرضه اولیه، بدل خواهد شد.

نیشکر زمستان بورس را سرسبز می‌کند

این محصول پرپرکت جنوب غربی ایران، طبق پیش‌بینی کارشناسان، بهاری دل‌انگیز در زمستان بورس خواهد افکند و سیمای سبز شیرین به چهره شیشه‌ای بورس می‌بخشد.

در کنار دانه‌های شکرین نیشکر که کام مردم را از شمالی‌ترین نقطه تا جنوبی‌ترین، شیرین کرده، این صنعت سرسبز، محصولاتی را تولید می‌کند که هر کدام در نوع خود بی‌نظیر است و وزنه‌ای مهم در اقتصاد ایران و منطقه محسوب می‌شود.

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با مزارعی هوشمند در وسعت ۸۴ هزار هکتار و روش‌های نوین در «داشت، کاشت و برداشت»، نام و آوازش در منطقه به عنوان صنعتی پیشرو، طنین‌انداز شده که از پسماندش، محصولات استراتژیکی نظیر الکل طبی، خمیرمایه، کاغذ، ام‌دی، اف، نئوپان، خوراک دام و انواع شکرهای دارویی و طعم‌دار تولید می‌شود و با این حجم از تولید، کام بورس شیرین خواهد شد.

ام‌دی، اف یکی از چند محصولی است که از ضایعات به دست می‌آید و این روزها در بازار ایران و کشورهای همسایه، در زمره برندهای نام‌آشنا هستند و رقابتی شانه به شانه با سایر برندها دارند.

از همین مَلاس نیشکر که پسماندی قهوه‌ای و چسبناک است، در قلب شکرستان ایران، هشتاد درصد الکل طبی مورد نیاز کشور تولید می‌شود و در شرایط کرونایی یک پای کم کردن شر و بیروس منحوس کرونا بود. شرکت خمیرمایه و الکل رازی صنعت نیشکر، به عنوان قطب تولید الکل طبی منطقه، با تولید روزانه ۱۱۰ هزار لیتر الکل طبی به یک برّند معروف بدل شده و با کیفیت‌ترین الکل طبی خاورمیانه در این کارخانه عرضه می‌شود.

نیشکر خوزستان، قطب تولید خاورمیانه در تولید شکرهای دارویی است و با تولید خوراک دام هم، دستی در تأمین گوشت قرمز مورد نیاز مردم دارد. این صنعت قرار است بزودی به جرگه تولیدکنندگان بزرگ کاغذ پیوندد. آنچه گفته شد، فقط بخشی از عظمت شرکتی است که بزودی کام بورس را شیرین خواهد کرد.

«فرا بورس» پذیرای اولین شرکت نیشگری شد

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی از پذیرش این شرکت در فرا بورس خبر داد و گفت، سهام این شرکت به عنوان بزرگ‌ترین عرضه تاریخ بورس بزودی عرضه می‌شود.

دکتر عبدعلی ناصری با اعلام این خبر گفت، همزمانی پذیرش این شرکت در فرا بورس با میلاد فرخنده حضرت فاطمه زهراء (س)، نویدبخش روزهای خوب برای صنعت نیشکر است.

وی یکی از مهم‌ترین دلایل تسریع در روند پذیرش را سوددهی مناسب توسعه نیشکر دانست و گفت، میزان سوددهی این شرکت در سه سال گذشته رو به رشد بوده و این صنعت علی‌رغم همه بحران‌ها، سودآوری مناسبی داشته‌است.

ناصری ورود توسعه نیشکر و صنایع جانبی به بازار سرمایه را گامی برای تحوّل و توسعه پیشرفت این شرکت عنوان کرد که در سال تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین، برکات زیادی برای این صنعت به همراه دارد.

چندی پیش نیز، مدیران، هیئت پذیرش فرا بورس و سهامداران شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به منظور ارزیابی و بررسی عرضه این شرکت در فرا بورس، به خوزستان آمدند و از کشت و صنعت‌های نیشگری بازدید کردند. این بازدید و نشست، مقدمه‌ای برای واگذاری سهام این شرکت در فرا بورس بود.

صنعت نیشکر؛ روی ریل سود دهی

ابوالفضل نجارزاده
سرپرست بانک ملی ایران

مطابق قانون سیاست‌های بانک مرکزی همه بانک‌ها جهت خروج از بنگاه‌داری برنامه‌ریزی انجام داده‌اند. در همین خصوص بانک ملی ایران در خروج از بنگاه‌داری در سال تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین پیشرو است و آماده هر گونه همکاری برای واگذاری واحدهای تولیدی تملیکی با شرط حفظ اشتغال موجود به متقاضیان دارای اهلیت و بر اساس قانون رفع موانع تولید است.

بانک ملی در یک سال گذشته چندین شرکت را بورسی کرده و فرایند خروج از بنگاه داری ادامه دارد و در حال حاضر در آستانه واگذاری یکی از شرکت‌های بزرگ در بورس است.

خوشبختانه با مدیریتی خوبی که انجام شد، این شرکت از شرایط ناسامان سال ۱۳۹۷ گذر کرد و به سوددهی مناسبی رسید و امسال نیز با همت همه مجموعه، سود مناسبی به دست خواهد آورد. اگر از عرضه سهام شرکت توسعه نیشکر در فرابورس حمایت مناسبی صورت گیرد منجر به بزرگ‌ترین عرضه تاریخ بورس خواهد شد.

حمایت تمام قد سهامداران از صنعت نیشکر شرایط حاکم بر توسعه نیشکر مطلوب است

سیدضیاء ایمانی
مدیرعامل بانک صادرات ایران

اخیراً بازدید از کشت و صنعت‌های نیشکری و صنایع جانبی داشته‌ایم و در این بازدیدها به مدیران نیشکری اعلام کردیم که به عنوان یک نهاد مالی، تمام قد در تأمین منابع مالی و ارزی و همچنین خدمات بانکی در کنار این مجموعه هستیم.

در بازدیدهای صورت گرفته، از روحیه بالای پرسنل و کارکنان و تلاش‌هایشان در راستای افزایش تولید در سال مزین به تولید و اشتغال دانش‌بنیان، شگفت زده شدم. با همین روحیه و تلاش بود که این شرکت توانست در سه سال گذشته به سوددهی قابل قبولی برسد.

بانک‌های صادرات و ملی به عنوان سهامداران اصلی، نگاهی حمایتی به توسعه نیشکر دارند و همه ظرفیت‌های خود را برای پشتیبانی از این شرکت به کار خواهند گرفت.

نگاه‌مان به صنعت نیشکر حمایتی است.

**برنامه‌ریزی صحیح مدیران و همت پرسنل،
نیشکر را به سوددهی رساند.**

شرکت توسعه نیشکر صنعتی بزرگ و مادر در کشور است که هم در حوزه کشاورزی و هم صنعتی از افتخارات این مرز پرگهر محسوب می‌شود.

باید از برنامه‌ریزی صحیح مدیران نیشکری در راستای اهداف شرکت قدردانی کرد و امیدواریم که در سایه این برنامه‌ریزی و همت، صنعت توسعه نیشکر به عنوان صنعتی بالنده و پویا به موفقیت‌های زیادی خواهد رسید.

در سه سال گذشته، با توجه به شناخت مدیرعامل توسعه نیشکر از مشکلات و آشنایی با توانمندی‌های موجود در شرکت و منطقه، ظرفیت مناسبی برای پیشرفت این صنعت فراهم شد.

پایه‌ریزی و برنامه‌ریزی مطلوب مدیرعامل توسعه نیشکر موجب شد تا در سایه همت و تلاش پرسنل، نه تنها زیان‌دهی شرکت جبران شود بلکه به سوددهی برسد و دستاوردهای زیادی را به دست آورد. نگاه حمایتی مدیران نیشکر به قشر زحمتکش پرسنل و توجه به محیط پیرامونی در قالب مسئولیت‌های اجتماعی مؤثر است و این نوع نگاه در افزایش راندمان شرکت نیز تأثیر زیادی گذاشته‌است. همچنین توجه به مناطق همجوار کشت و صنعت‌ها رضایت‌مندی مردم را به دنبال داشته و موجب شده مردم این مناطق نیز در جهت تقویت و حمایت از شرکت گام بردارند.

شرایط حاکم بر توسعه نیشکر مطلوب ارزیابی می‌شود و ان شاء الله این شرایط مطلوب باعث توسعه بیشتر این شرکت صنعتی خواهد شد.

نیشکر: نقش کلیدی در اقتصاد کشور دارد

اهتمام ویژه‌ای برای شکوفایی صنعت نیشکر شده است

فعالیت هشت واحد نیشکری به همراه چندین صنعت جانبی نشانه پویایی این صنعت در استان است و نیشکر در حوزه تحقیق و توسعه پیشرو است. این شرکت در تولید شکر، الکل طبی، خمیرمایه، ام‌دی، اف، خوراک دام و... نقش دارد و هر روز شاهد بالندگی بیشتر این مجموعه هستیم. در عین حال در حوزه تحقیق و توسعه نیز با مطالعات فراوان در حوزه تخصصی خود، مصداقی برای تحقق شعار سال است.

طبق پیش‌بینی‌ها ضریب استحصال شکر در این صنعت افزایش می‌یابد و این نشان از پایداری این صنعت دارد. با توجه به منابع آبی در استان اقدامات خوبی صورت گرفته و امیدواریم در آینده شاهد کشت پایدار در این مجموعه باشیم که متأثر از کمبود منابع آبی نباشد و بتواند نیاز کشور را در شکر تأمین نماید.

یکی از سیاست‌های محوری در راستای اجرای ماده ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر، خروج بانک‌ها از بنگاه داری و فراهم کردن شرایط برای واگذاری سهام شرکت‌های زیرمجموعه در بورس است.

فرایند خروج شرکت‌های زیرمجموعه بانک ملی ادامه دارد و پذیرش عرضه سهام توسعه نیشکر در فرابورس نیز در همین راستا قرار دارد.

پس از بخش انرژی و بازرگانی، کشاورزی از بخش‌های مهم اقتصادی خوزستان است و صنعت نیشکر نیز اصلی‌ترین بخش کشاورزی استان محسوب می‌شود.

از مجموع بالغ بر ۱۴ میلیون تن محصولات زراعی و باغی استان خوزستان که باعث شده این استان

در صدر تولیدکنندگان کشاورزی کشور قرار گیرد، بیش از هفت میلیون تن آن نیشکر است.

این شرکت به لحاظ اشتغال و ارزش افزوده‌ای که برای اقتصاد ایجاد می‌کند، نقشی کلیدی در اقتصاد کشور دارد. درباره عرضه سهام توسعه نیشکر در فرابورس نیز در طی این مدت با مشارکت بسیار خوب دکتر ناصری مدیرعامل توسعه نیشکر به عنوان محور کار، اقدامات مثبتی انجام گرفته است.

بخش کشاورزی جایگاه ویژه‌ای در جهت‌گیری‌های آمایشی دارد، از این رو بانک‌های صادرات و ملی و همچنین دولت به عنوان سهامداران عمده توسعه نیشکر تمام اهتمام‌شان بر این موضوع است که این صنعت به شکوفایی برسد.

محمدحسین فروزانمهر

مدیرعامل شرکت طرح و توسعه آینده پویا

حمایت بانک‌ها از توسعه پایدار صنعت نیشکر

جواد وکیلی
مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری
گروه مالی سپهر صادرات

به تازگی درخواست سهام شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در فرابورس مورد پذیرش قرار گرفت. این موافقت با شروطی اعم از پذیرش شرکت در بازار دوم فرابورس همراه بود. درج نماد توسعه نیشکر و عرضه سهام این شرکت پس از تأیید امیدنامه نهایی و انجام اقدامات لازم توسط هیئت پذیرش انجام خواهد گرفت.

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با دارا بودن شرکت‌های تابعه در حوزه کشت و صنعت‌های نیشکری، صنایع جانبی، شرکت ایمن ترابر، شرکت بازرگانی، شرکت سدادفام نیشکر و مؤسسه تحقیقات و آموزش نیشکر و صنایع جانبی خوزستان ظرفیت‌های خوبی برای تبدیل شدن به یک برند بین‌المللی در حوزه تولید و تجارت شکر و مشتقات صنعتی آن در منطقه جنوب‌غرب آسیا را دارد.

در این میان، پشتیبانی و حمایت شرکت سرمایه‌گذاری گروه مالی سپهر صادرات از شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ادامه خواهد یافت و بانک‌های ملی و صادرات در سال مزین به «تولید دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» تسهیلات ویژه‌ای برای صنعت نیشکر در نظر گرفته‌اند. در حمایت از توسعه متوازن و پایدار صنعت نیشکر از هیچ تلاشی فروگذار نخواهیم کرد و همراهی دو بانک بزرگ و همچنین بخش سهامداری، پشتوانه‌ای محکم برای شرکت توسعه نیشکر است و این همراهی و حمایت، نقش مهمی در فعالیت‌های این شرکت دارد.

تلاش برای تحقق شعار سال سرلوحه فعالیت‌های این گروه مالی است و حرکت در این مسیر، موتور پیشران کشور در حوزه تولید و ایجاد اشتغال است.

نگاه‌ها به صنعت نیشکر تغییر خواهد کرد

محمدعلی شیرازی
مدیرعامل فرابورس ایران

عموم مردم تصورشان از نیشکر بر این است که مملو از مشکلات و چالش‌هاست، این در حالی است که دقیقاً برعکس است و نیشکر صنعتی شکوفا با چشم‌انداز روشن است؛ بنابراین، بهترین فایده عرضه سهام توسعه نیشکر در فرابورس شناخت بیشتر مردم از این شرکت صنعتی و تغییر نگاه آن‌ها است.

برنامه‌ریزی در حوزه صنعت و کشاورزی دشوار است، در عین حال کار بزرگی در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی انجام شده‌است چرا که هم چالش‌های بخش صنعت و هم کشاورزی را دارد.

توسعه نیشکر شرکتی بزرگ در فرابورس خواهد بود و از هم‌اکنون باید ساختارهای لازم در این شرکت ایجاد شود تا بتواند الزامات بورسی شدن را فراهم کند.

با همکاری‌های صورت گرفته در چند ماه آینده پذیرش این شرکت در فرابورس انجام شده و عرضه اولیه آن انجام خواهد شد.

در بازدید خبرنگاران حوزه بورس و «بازار سرمایه» از شکرستان ایران مطرح شد؛

نیشکر در مدار سوددهی

بر اساس این گزارش، دی ماه سال گذشته، درخواست سهام شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در فرابورس پذیرفته شد و به زودی سهام این شرکت با محصولات متنوع، شگفتی‌ساز تاریخ بورس می‌شود و به بزرگترین عرضه اولیه، تبدیل خواهد شد.

شماری از خبرنگاران حوزه بورس و بازار سرمایه، از شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی دیدن کردند.

به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، این خبرنگاران ضمن بازدید از بخش‌های مختلف تولیدی صنعت نیشکر، با حضور در نشست خبری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر، از آخرین وضعیت عرضه این شرکت در بازار سرمایه و تحولات و دستاوردهای آن آشنا شدند.

بر اساس این گزارش، دی ماه سال گذشته، درخواست سهام شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در فرابورس پذیرفته شد و به زودی سهام این شرکت با محصولات متنوع، شگفتی‌ساز تاریخ بورس می‌شود و به بزرگترین عرضه اولیه، تبدیل خواهد شد.

این صنعت پربرکت جنوب غربی ایران، طبق پیش‌بینی کارشناسان، رونق بخش بورس می‌شود. صنعت نیشکر، محصولاتی را تولید می‌کند که هر کدام در نوع خود بی‌نظیر است و وزنه‌ای مهم در اقتصاد ایران و منطقه محسوب می‌شود.

خروج از زیان و حرکت روی ریل سوددهی

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در نشست خبری با خبرنگاران حوزه بورس و بازار سرمایه، ورود این شرکت به بازار سرمایه را گامی برای تحول و پیشرفت صنعت نیشکر برشمرد.

دکتر عبدعلی ناصری، نیشکر را صنعتی سودده دانست که توانسته از شرایط نابسامان و زیان‌های سال ۱۳۹۷ گذر کند و در چند سال اخیر با تلفیق تولید و تجارت، سود مناسبی به دست آورد.

وی افزود، هم‌اکنون، سودآوری شرکت مطلوب و مناسب بوده و پیش‌بینی می‌شود با توجه به وضعیت مطلوب منابع آبی، این شرکت در سال جاری، سودآوری خوبی داشته باشد.

کردند و در جریان آخرین دستاوردهای تولیدی این صنعت قرار گرفتند.

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با مزارعی هوشمند در وسعت ۸۴ هزار هکتار و روش‌های نوین در «داشت، کاشت و برداشت»، نام و آوازش در منطقه به عنوان صنعتی پیشرو، طنین‌انداز شده که از پسماندش، محصولات استراتژیکی نظیر الکل طبی، خمیرمایه، کاغذ، ام‌دی‌اف، نئوپان، خوراک دام و... تولید می‌شود و با این حجم از تولیدات متنوع، کام بورس شیرین خواهد شد.

در حال حاضر ۸۰ درصد از سهام این شرکت، متعلق به بانک‌های ملی و صادرات و ۲۰ درصد آن نیز متعلق به وزارت جهاد کشاورزی به نمایندگی از دولت است.

بومی سازی ادوات کشاورزی، تولید قطعات صنعتی، استفاده حداکثری از ظرفیت‌های واحدهای نیشکری، تولید بیش از ۴۰ درصد شکر مورد نیاز کشور، تولید و صادرات الکل طبی و خمیرمایه و... از دیگر محورهای سخنان مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در نشست خبری خبرنگاران حوزه بورس بود.

بازدید از قطب تولید الکل طبی و شکر دارویی

بازدید از شرکت خمیرمایه و الکل رازی و کشت و صنعت حکیم فارابی از دیگر برنامه‌های خبرنگاران حوزه بورس و بازار سرمایه در سفر به شکرستان ایران بود.

در این بازدید، خبرنگاران از روند تولید الکل طبی، خمیرمایه، شکر دارویی و شکرهای طعم‌دار بازدید

از تجهیزات صنعتی موجود
مستقری از مواد خام

دامپروری هزار رأسی نمونه خُتن در شرکت ترهیه و خوراک دام شعبیه گامی در مسیر ایجاد دامپروری صنعتی

پرونده؛

محصولات غیر نیشکری

- کام تلخ تولید کننده و مردم با سیاست های دولتی
- درباره بزرگترین کارخانه شکر قهوه ای در خاورمیانه چه می دانید؟
- کشت های غیر نیشکری و رونق اشتغال زایی در هفت تپه
- لوح سبز جنوب به دنبال توسعه بازارهای منطقه ای
- صادرات محصولات شرکت خمیرمایه و الکل رازی به ۲۴ کشور

قیمت گذاری دستوری شکر؛ کام تلخ تولید کننده و مردم با سیاست های دولتی

واردات به بازارهای داخلی تزریق شده است. در این میان براساس آخرین آمارها، مقدار تولید این صنعت در ۹ ماهه ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۵ درصد کاهش یافته و مقدار فروش آنها نیز ۶.۵ درصد افت کرده است. اما کاهش مقدار تولید و فروش صنعت شکر باعث افت ارزش ریالی درآمدهای آنها نشده و نمایندگان بررسی این صنعت توانسته‌اند درآمدهای خود را در ۹ ماهه ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۲۶.۷ درصد افزایش دهند. ر ۹ ماهه ۱۴۰۱ بیش از ۷۵۰ هزار تن شکر تولید شده که حدود ۳۹ هزار تن از ۹ ماهه ۱۴۰۰ کمتر است. همچنین شکرهای بوری توانسته‌اند از محل فروش محصولات خود بیش از ۴ هزار و ۷۳۰ میلیارد تومان درآمد شناسایی کنند در حالیکه این رقم در ۹ ماهه ۱۴۰۰ حدود ۳ هزار و ۷۳۳ میلیارد تومان بوده است. براساس ارقام جدول، سه نماد «قمر»، «قشکر» و «قثابت» بیشترین درصد رشد تولید را به خود اختصاص داده‌اند و بیشترین درصد کاهش تولید نیز در نمادهای «قشیر»، «قصفها» و «قلمست» اتفاق افتاده است. از نظر مقدار فروش نیز نمادهای «قمر»، «قچار» و «قهکمت» بهترین عملکرد را در ۹ ماهه ۱۴۰۱ داشته‌اند. همچنین نمادهای «قچار»، «قهکمت» و «قمر» بهترین‌ها از نظر درصد رشد ارزش ریالی درآمدها بوده‌اند و نمادهای «قلمست»، «قشهد» و «قثابت» عملکرد ضعیفی را در این زمینه به ثبت رسانده‌اند. صنعت قند و شکر در ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین صنایع شناخته می‌شود که با وجود سابقه طولانی، همچنان نسبت به دیگر تولیدکنندگان درجهان از تکنولوژی پایین‌تری برخوردار است. آمارها نشان می‌دهد، درصد تبدیل چغندر به شکر در ایران از تولیدکنندگان برتر این ماده غذایی در دنیا کمتر است و از این رو حاشیه سود تولیدات این صنعت در محدوده پایینی قرار گرفته است. کارشناسان امر در صنعت شکر، قیمت گذاری دستوری و شرایط اقلیمی را نیز در سودسازی صنعت شکر موثر می‌دانند. به گفته مدیران این صنعت، قیمت چغندر قند و همچنین قیمت شکر به صورت دستوری تعیین می‌شود که طی ۵ سال گذشته، میزان رشد قیمت چغندر از میزان رشد

صنعت قند و شکر، با توجه به استراتژیک بودن محصول تولیدی آن، همواره مورد توجه و حمایت دولت بوده است. شکر ماده غذایی انرژی‌زا و تنها ماده غذایی است که به‌طور خالص می‌توان آن را تولید کرد و به لحاظ داشتن مزه و طعم مطبوع و منبع ارزان تامین انرژی بودن نسبت به سایر مواد غذایی، تقاضای مصرف آن در ایران و سایر کشورهای در حال توسعه، همواره رو به افزایش است. شکر علاوه بر مصارف خانگی دارای مصارف صنعتی در صنایعی همچون صنایع شیرینی و شکلات، بستنی‌سازی، نوشابه‌سازی، مالت و ماء‌الشعیر، آمیوه و... است. تقاضای سالانه داخلی برای شکر حدود ۲/۲ میلیون تن است که از این مقدار، شرکت‌های داخلی توانایی پوشش ۹۱ درصد سهم عرضه این محصول را با تولید مستقیم شکر از چغندر قند و نیشکر دارند. طبق آمارها میزان تولید شکر شرکت‌های فعال در این حوزه تا اواخر اسفندماه سال ۹۹ حدود یک میلیون ۶۰۰ هزار تن و میزان واردات هم یک میلیون تن بوده است. بر اساس همین آمارها تا پایان سال ۱۴۰۰ هم حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن شکر در کشور تولید کرده‌ایم و همزمان طی این مدت یک میلیون و ۴۰ هزار تن از این محصول به صورت واردات به بازارهای داخلی تزریق شده است. با توجه به بروز تنش‌های آبی، خشکسالی و نبود فناوری‌های نوین و تکنولوژی روز در کارخانه‌های تولید شکر در کشور امکان شکوفایی در عرصه چغندر و نیشکر ایجاد نشده است و باعث نشده در زمینه تولید و تامین شکر مورد نیاز کشور باید خودکفا شویم. طبق آمارهای موجود در ایران ۳۵ کارخانه تولید شکر با چغندر قند و ۹ کارخانه شکر با نیشکر تأسیس شده است که از این آمار، تنها ۳۵ کارخانه فعالند و متأسفانه بخشی از کارخانه‌های تأسیس شده از مدار تولید خارج شده‌اند. نیاز سالانه کشور به مصرف شکر حدود ۲/۲۰۰ تا ۲/۳۰۰ میلیون تن و مقدار تولید سالانه حدود ۱/۸ میلیون تن است که تأمین بقیه نیاز کشور باید از طریق واردات صورت پذیرد. طبق آمارها میزان تولید شکر شرکت‌های فعال تا اواخر اسفندماه سال ۹۹ حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن و میزان واردات هم یک میلیون تن بوده است. بر اساس همین آمارها تا پایان سال ۱۴۰۰ هم حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن شکر در کشور تولید شده و همزمان طی این مدت یک میلیون و ۴۰ هزار تن از این محصول به‌صورت

شهلا روشنی

روزنامه نگار

۹۹

تأمین
مواد اولیه،
قیمت
گذاری،
نوسانات
نرخ بهره
بانکی و
نوسانات
نرخ ارز از
جمله
ریسک‌های
اصلی
صنعت قند
و شکر است

فراهم می‌کند. از جمله این سیاست‌ها در گذشته اتخاذ سیاست یارانه ارزی است که رانت بیش از ۱۵۰۰ میلیارد تومانی را برای دلان شکر ایجاد کرد؛ اما مصرف‌کننده شکر از این سیاست نفعی نبرد و قیمت شکر برای مصرف‌کننده، از پیش بینی‌های دولت فاصله زیادی گرفت.

اما در این میان این تولیدکنندگان صنایع مرتبط بودند که بیشترین فشار در این زمینه را متقبل شدند چرا که اتخاذ این سیاست در آن زمان نه تنها اینکه نفعی به مصرف‌کننده نرسانده، بلکه به کاهش شدید کشت مواد اولیه تولید شکر مانند چغندر قند و به دنبال آن افت محسوس تولید شکر در بازار منجر شد.

در حقیقت سیاست‌های اشتباه دولت در تخطی کردن از مکانیزم بازار و قیمت گذاری دستوری، به گسترش رانت و نابودی تولید دامن زده است. در این خصوص، می‌توان مثال‌های متعددی از صنایع مختلف مطرح کرد که حاصل سیاست‌های این چنینی، طی دهه‌های اخیر بوده است. صنعت شکر نیز از این قاعده مستثنی نبوده اما در شرایط کنونی این ریسک پررنگ‌تر از گذشته شده است. حتی قیمت گذاری‌های دستوری دولت در مورد سایر محصولات نیز می‌تواند بر قیمت زنجیره تولید شکر نیز موثر باشد که انگیزه کاشت چغندرکاران در مقابل سایر محصولات نمونه‌ای از این نوع سیاست است.

کاهش انگیزه کاشت چغندر در برابر سایر محصولات به کاهش تولید این محصول ختم شد و این امر، زنگ خطر کاهش تولید شکر و آزر افزایش وابستگی به واردات را به صدا درآورده است. البته در آن زمان، انتخاب کشاورز برای جایگزینی چغندر از نظر اقتصادی منطقی بود و برای درک بهتر این موضوع، می‌توانیم خود را جای کشاورزی بگذاریم که سالیان درازی به کشت چغندر مشغول بوده است.

این کشاورز شاهد جهش قیمت‌ها در سایر محصولات است اما شواهد به او نشان می‌دهند که قیمت چغندر بناست با فشار دولت پایین بماند چرا که قیمت شکر و چغندر به صورت متوازن از سوی نهادهای دولتی تعیین می‌شود. این کشاورز در زمینش امکان کاشت محصول دیگری را نیز دارد که قیمت آن چندبرابر نسبت به چغندر رشد کرده است. طبعاً هر شخصی جای این کشاورز باشد، گزینه دوم را امتحان می‌کند. همین مثال ساده روشن می‌کند که چگونه دخالت دولت، می‌تواند به کل ساختار اقتصادی کشور ضربه وارد کند و یک صنعت را به ورطه نابودی بکشانند.

محصولات اولیه به محصولات نهایی فروش رفته است به طوری که بهای فروش محصول از حاشیه سود مناسب جهت ایجاد ارزش افزوده کافی در بهای فروش برای پوشش هزینه سنگین تولید نظیر هزینه پرسنلی، تعمیرات و نگهداری و خصوصاً تامین منابع مالی از محل عواید حاصل از فعالیت تولیدی شرکت برای جایگزین کردن ماشین‌آلات و تجهیزات جدید در راستای کاهش هزینه تولید و قیمت تمام شده برخوردار نیست.

ریسک نوسانات نرخ بهره، با توجه به اتکای شرکت‌های قند و شکر به تأمین منابع مالی از طریق سیستم بانکی کشور،

هرگونه تغییر در نرخ بهره در سود (زیان) شرکت اثر مستقیمی دارد.

ریسک نوسانات نرخ ارز، از آنجا که قسمتی از شکر خام مورد نیاز شرکت از خارج تأمین می‌شود، لذا تغییر نرخ برابری ارز می‌تواند به قیمت فروش شکر در این شرکت اثرگذار و هرگونه افزایش در نرخ ارز منجر به افزایش نقدینگی مورد نیاز شرکت جهت تداوم فعالیت‌ها می‌شود. ریسک قیمت مواد اولیه و مصرفی، قیمت مواد اولیه (چغندر) هر سال توسط دولت تعیین می‌شود و قیمت سایر مواد مصرفی از جمله سنگ آهک، کک و کیسه گونی برای بسته‌بندی و همچنین قیمت انرژی اثر بسیار زیادی در قیمت تمام شده محصول تولیدی خواهد داشت.

نگاهی به سیاست‌های دولت در مورد شکر

بسیاری از کارشناسان با انتقاد از سیاست‌های دو نرخی سازی قیمت کالاها بر این باورند که اتخاذ این روش‌ها تنها زمینه‌های ایجاد گرانی را

قیمت شکر بیشتر بوده است. شرکت‌های تولید کننده شکر در سال‌هایی که تولید کمتر از تقاضا باشد، شکر خام وارداتی را به شکر سفید تبدیل می‌کنند و تنها مبلغ معینی را به عنوان ارائه خدمات دریافت می‌کنند.

از این رو در سال‌های پر باران که میزان چغندر تولیدی در داخل افزایش می‌یابد و بیشتر شکر تولیدی کارخانه‌ها از طریق پالایش چغندر اتفاق می‌افتد، سود عملیاتی شرکت‌های شکر نیز بالا می‌رود.

بخشی از شکر تولیدی در ایران از طریق پالایش نیشکر بوده که به دلیل کیفیت پایین‌تر و همچنین هزینه بیشتر، شرکت‌ها، نهاده چغندر را به نیشکر ترجیح می‌دهند.

بررسی زیرمجموعه‌های گروه قند و شکر

در بازار سرمایه، سهام ۱۹ شرکت در گروه قند و شکر معامله می‌شود. همه این ۱۹ شرکت در حوزه تولید شکر از چغندر قند فعالیت دارند و شرکت‌هایی که در زمینه استحصال شکر از نیشکر فعال هستند، هنوز وارد بازار سرمایه نشده‌اند. نسبت قیمت به سود میانگین این شرکت‌ها در حال حاضر ۱۲/۷ واحد است.

رشد این شاخص عمدتاً به دلیل موضوع آزادسازی قیمت شکر رخ داد که انتظار اهالی بازار را در زمینه سوددهی این شرکت‌ها افزایش داد. در جدول گزارش شاخص‌های اصلی این گروه را مورد مقایسه قرار داده‌ایم.

چند ریسک اصلی قندی‌ها

در صنعت تولید قند و شکر همواره از چند ریسک اصلی صحبت به میان می‌آید به تفسیر در متن زیر به آن اشاره شده است

ریسک تأمین مواد اولیه: با توجه به اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و افزایش نرخ حامل‌های انرژی و همچنین اعلام قیمت خرید تضمینی چغندر توسط دولت؛ این امر می‌تواند تاثیر به سزایی بر بهای تمام شده شرکت‌های قندی داشته باشد. بنابراین احتمال رخداد و شدت آن خارج از کنترل و اختیار کارخانه‌هاست. اهمیت امر زمانی مشخص می‌شود که حدود ۸۰ درصد بهای تمام شده کارخانه را هزینه مواد اولیه تشکیل می‌دهد.

ریسک قیمت گذاری: پایین بودن قیمت چغندر در قیاس با دیگر محصولات کشاورزی باعث ترغیب کشاورزان به کاشت دیگر محصولات کشاورزی و کمبود کالا در بازار شده است. از دیگر مشکلات کارخانه‌های شکر، اتخاذ قیمت دستوری برای شکر سفید بوده است. مشکل اصلی این بخش عدم تطابق قیمت خرید

معرفی محصول

درباره بزرگترین کارخانه شکر قهوه‌ای در خاورمیانه چه می‌دانید؟

پیش بینی شده بود که با گذشت زمان، درایت و تدبیر مدیریت شرکت و راهنمایی‌های مدیریت عامل هولدینگ توسعه نیشکر در سال‌های اخیر نرخ اشتغال‌زایی در این شرکت رشد قابل توجهی داشته است. اکنون شرکت کشت و صنعت میرزا کوچک‌خان علاوه بر کشت نیشکر و تولید محصولات نیشکری به عنوان برنده تولید شکر قهوه‌ای در کشور و خاورمیانه مطرح است. شکر قهوه‌ای می‌بایست به لحاظ ظاهری دارای دانه بندی سالم، رنگ یکنواخت بدون خاکه و فاقد هرگونه موارد خارجی باشد. از همین رو، تمامی محصولات و فرآورده‌های کارخانه شرکت میرزا کوچک‌خان مطابق آخرین استانداردهای سازمان ملی استاندارد و سازمان غذا و داروی کشور است.

درباره شکر قهوه‌ای بیشتر بدانید

تولید محصولی ارگانیک و سالم از اهداف ساخت این کارخانه بود. شکر قهوه‌ای در این کارخانه به روش بویلینگ تولید می‌شود و متناسب با ترکیبات آن از قهوه‌ای روشن تا قهوه‌ای تیره تهیه و تولید می‌شود. شکر قهوه‌ای علاوه بر مصارف خانگی در مواردی همچون شیرینی پزی و پخت انواع کیک نسبت به شکر سفید مصرف بیشتری دارد. شکر قهوه‌ای نیز بسته به نوع تولید در رنگ و طعم‌های

کارخانه شکر کشت و صنعت نیشکر میرزا کوچک‌خان با ظرفیت پذیرش بیش از یک میلیون تن نیشکر و برای تولید یکصد هزار تن شکر ساخته شده است. این واحد تولید افتخار آن را دارد که نه تنها اولین بلکه بزرگترین کارخانه شکر قهوه‌ای در کشور و خاورمیانه است.

شرکت میرزا کوچک‌خان در سال ۹۳ طرح مطالعاتی نهایی و نقشه‌های اجرایی را از مهندسين مشاور داخلی برای ساخت کارخانه شکر قهوه‌ای تحویل گرفت.

این کشت و صنعت با هماهنگی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی پس از شناسایی پیمانکاران و مجریان ذیصلاح عملیات اجرایی ساخت کارخانه شکر قهوه‌ای خود را با بهره‌گیری از دانش بومی و در مواردی استفاده از مشاوران خارجی، در سال ۹۴ شروع و طی زمانی کمتر از ۲۴ ماه توانست کار ساخت کارخانه را به ثمر برساند.

کارخانه شکر قهوه‌ای سرانجام در اسفندماه سال ۹۵ با حضور رئیس‌جمهور وقت و مسئولان کشوری و محلی افتتاح شد.

طبق طرح مطالعاتی، ظرفیت اسمی سالانه ۷ هزار تن در سال بود، اما همت مضاعف کارکنان این شرکت در طول این سال‌ها رکوردهای بی‌نظیری را در تولید شکر قهوه‌ای ثبت کرد.

اشتغال پایدار از دیگر برکات این طرح و کارخانه بود. تعداد اشتغال ۴۵ نفر مستقیم و ۱۰۰ نفر غیرمستقیم

محمد عقیبات

کشت‌های غیرنیشکری ورونق اشتغال‌زایی در هفت‌تپه

علیرضا دورباشی‌زاده

مدیرعامل شرکت کشت و
صنعت نیشکر هفت‌تپه

با توجه به نیاز اراضی کشاورزی به تناوب کشت، حدود هزار و ۴۰۰ هکتار از اراضی شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت‌تپه زیر کشت محصولات غیرنیشکری قرار گرفت.

از مجموع اراضی تحت کشت محصولات غیرنیشکری، ۶۶۲ هکتار به کشت گندم، ۵۰۵ هکتار کلزا و ۲۲۶ هکتار به کشت جو اختصاص یافت.

باتوجه به کشت بیش از ۵ هزار هکتار نیشکر در سال زراعی جاری، پیش‌بینی می‌شود از سطح ۹ هزار هکتار اراضی تحت کشت نیشکر بیش از ۸۵۰ هزار تن نیشکر تولید شود.

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی یک رسالت ذاتی مبنی بر ایجاد اشتغال پایدار در هفت‌تپه دارد و با احیای ظرفیت‌های موجود توانستیم کارگاه‌های تولید قارچ، بلدرچین، پرورش انواع ماهی گرمابی و دامپروری را به صورت آزمایشی وارد فاز بهره‌برداری کنیم و علاوه بر آن برای اولین بار پرورش ماهی سردابی قزل‌آلا در هفت‌تپه به مرحله بهره‌برداری رسید.

از محصولات کارگاه‌های تولیدی ذکر شده در منوی غذایی سالن غذاخوری کارگران نیشکر هفت‌تپه استفاده می‌شود و در بخش تاجکستان نیز توانستیم با کشت بیش از ۶ هزار و ۲۰۰ اصله نهال انواع کینو، نارنگی، لیموسنگی و لیموشیرین و همچنین کشت بیش از ۱۷ هزار اصله انگور در انواع فلیم، پرلت، یاقوتی و ترکمن گام‌های مثبتی در زمینه احیای این بخش تولیدی در هفت‌تپه برداریم.

همچنین گلخانه تولید نهال مرکبات در یک شرکت احداث شده و با احداث گلخانه مرکبات در فاز اول با کشت ۳۰ کیلو بذر نارنج ۲۰ هزار نهال نارنج تولید خواهد شد که امیدوار هستیم ظرف سه سال آینده در تولید نهال انواع مرکبات خودکفا شویم.

ظرفیت‌های ایجاد اشتغال در هفت‌تپه کم‌ظنیر هستند و امیدواریم تا با همکاری و مساعدت مسئولان در اعطای مجوزهای مورد نیاز جهت راه‌اندازی انواع کارگاه‌های اشتغال‌زایی در هفت‌تپه فرصت‌های جدیدی برای اشتغال جوانان منطقه ایجاد شود.

متفاوتی تولید می‌شود. از انواع شکر قهوه‌ای، بر حسب کیفیت، طعم، بو و سازگاری متناسب با خوراکی‌ای که قصد ترکیب شکر با آن داریم (شیر، بستنی، خامه، شیرینی، انواع کیک و...) انتخاب می‌شود.

شکر قهوه‌ای طعم فرآورده‌ها را نیز متمایزتر می‌سازد. در اکثر کشورهایی که این محصول در آنها یافت می‌شود، استفاده از آن در شیرینی‌پزی، مربا، کیک، تارت و پای میوه به مراتب رو به افزایش است.

ارزش غذایی و فواید شکر قهوه‌ای

شکر قهوه‌ای حاوی املاح مفید کلسیم، منیزیم، سدیم و پتاسیم می‌باشد، به طوری که یکصد گرم شکر قهوه‌ای حاوی حدود ۳۷۰ کالری است در حالی که در شکر سفید این مقدار به ۴۰۰ کالری می‌رسد. همچنین با توجه به ساکاروز و کالری کمتر در شکر قهوه‌ای نسبت به شکر سفید مصرف آن توصیه می‌شود و عصاره آن برای سلامت افراد مفید است.

ویتامین‌ها و مواد معدنی موجود در شربت نیشکر مانند فسفر، کلسیم، آهن و منیزیم و پتاسیم در شکر قهوه‌ای نیز وجود دارند. شکر قهوه‌ای برای سلامت پوست و رفع سلول‌های مرده آن مفید است.

به گفته اکثر قریب به اتفاق مصرف‌کنندگان استنشام رایحه آن نیز متفاوت و حتی برخی آن را آرامش بخش دانسته‌اند.

به اعتقاد خیلی از مصرف‌کنندگان و نظر کارشناسان مصرف شکر قهوه‌ای تاثیرات قابل توجهی بر حفظ سلامت بدن دارد.

شکر قهوه‌ای نیز مانند شکر سفید سریعاً جذب بدن می‌شود. برای افراد دیابتی که در زمان‌های افت شدید قند خون، به شربت شکر احتیاج دارند، وضعیت شکر قهوه‌ای و شکر سفید مانند یکدیگر است و همانند شکر سفید، شکر قهوه‌ای نیز می‌تواند در مدت زمان کوتاهی، قند خون را افزایش دهد.

سلامت پوست و مو

شکر قهوه‌ای سرشار از املاح مفید منیزیم، کلسیم، فسفر، سدیم و پتاسیم است.

شکر قهوه‌ای حاوی مقدار زیادی اسید گلیکولیک و اسید آلفا هیدروکسی است که این مواد برای حفظ سلامت پوست مفید می‌باشد و معمولاً از عناصر کلیدی محصولات گران‌قیمت به شمار می‌آیند. اسید گلیکولیک طبیعی موجود در شکر قهوه‌ای رطوبت پوست را تأمین کرده و از آن در برابر سموم محافظت می‌نماید.

این ماده علاوه بر اینکه آکنه پوستی را کاهش می‌دهد برای پوست‌های حساس مناسب بوده و علاوه بر تهیه ماسک‌های پوستی برای از بین بردن شوره سر و سلامت موها نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بهبود جریان خون

از فواید دیگر مصرف شکر قهوه‌ای بهبود جریان خون در بدن و تولید سلول‌های خونی است. همچنین گفته می‌شود مصرف شکر قهوه‌ای اشتها را افزایش داده و سیستم هاضمه و گوارش را نیز تقویت می‌کند.

پیشنهادی مناسب برای فرآورده‌های قنادی

شکر قهوه‌ای دارای کریستال‌های درشت‌تری در مقایسه با شکر سفید است و بسیار آهسته‌تر از شکر سفید حل می‌شود که در نتیجه بسیاری از تولیدکنندگان شیرینی‌ها ترجیح می‌دهند از آن استفاده نکنند.

اما طعم کاراملی مطلوب آن به مرور زمان شکر قهوه‌ای را به عنوان گزینه و انتخابی مناسب‌تر برای تولیدات قنادی و شیرینی جات مبدل ساخته به گونه‌ای که جدیداً اکثر تولیدکنندگان استفاده از آن را بر شکر سفید ترجیح می‌دهند.

صادرات محصولات شرکت خمیرمایه و الکل رازی به ۲۴ کشور

مهندس شهرام فرحمند

مدیرعامل شرکت
خمیرمایه و الکل رازی

سالانه ۳۷ میلیون لیتر الکل، ۱۲ هزار تن خمیرمایه و ۵ هزار تن گاز دی اکسید کربن در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی تولید می‌شود که تامین کننده نیاز داخلی است و همچنین بخشی از آن صادر می‌شود. بنابراین در حال حاضر محصولات این شرکت به ۲۴ کشور صادر و سبب ارزآوری شده است.

محصول خمیرمایه خشک فوری به ۱۷ کشور، الکل طبی، ملاس و ویناس تغلیظ شده به ۶ کشور و گاز کربنیک به یک کشور صادر می‌شود.

اتانول ۹۶٪ تولیدی این شرکت نسبت به محصولات مشابه خارجی دارای کیفیت بالاتر، فاقد بود و ماندگاری بیشتری است.

از سوی مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر برای صادرات ۱۵ میلیون لیتر الکل طبی هدف‌گذاری تعیین شده است. لذا در این راستا با به کارگیری روش‌های دانش‌بنیان و استفاده از بهبود مخمرهای تولید، در بیش از یک سال گذشته ۵ درصد به تولید این محصول افزوده‌ایم و در ماه ۱۰۰ هزار لیتر در حال تولید است. در عین حال هدف‌گذاری ما افزایش ۱۵ درصدی تولید الکل طبی تا پایان شهریور سال جاری است.

در حال حاضر هیچ کمبودی در بازار برای تامین الکل مورد نیاز صنایع پایین دستی در کشور وجود ندارد و این شرکت به همه تعهدات خود در تامین نیازهای شرکت‌های داخلی و داروسازی عمل کرده است.

تحقق این مهم نشان از خودباوری پرسنل شرکت به توانایی‌ها، بلوغ کاری، مسئولیت‌پذیری و تبلور همدلی، همکاری، کار تیمی و تدابیر صورت گرفته در سایه شرایط سخت تحریمی و همه‌گیری کرونا است که نتیجه آن غرور و سربلندی ملی است.

لوح سبز جنوب به دنبال توسعه بازارهای منطقه‌ای

مهندس یزمان چهرازی

مدیرعامل شرکت لوح
سبز جنوب

شرکت لوح سبز جنوب از شرکت‌های گروه هولدینگ توسعه نیشکر و صنایع جانبی؛ بزرگترین تولیدکننده MDF با باگاس نیشکر است که محصولات خود را به صورت خام و روکش‌دار و در سایزهای مختلف و ضخامت متنوع ارائه می‌کند و این تنوع سایز در ضخامت و ابعاد از مزایای این محصول به حساب می‌آید.

شرکت لوح سبز جنوب با ظرفیت تولید سالانه ۱۳۲ هزار مترمکعب تخته صنعتی از باگاس نیشکر، یک صنعت سبز شمرده می‌شود که باگاس را جایگزین درختان سبز کرده است.

صادرات برند MDF (لیندا) به کشورهای همسایه در حال انجام است و این شرکت با توجه به افزایش سطح کیفی محصولات خود در صدد کسب بازارهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است.

هدف‌گذاری این شرکت در حال حاضر جلب رضایت مشتری، افزایش کیفیت و تعهدات پس از فروش است.

لوح سبز جنوب ضمن جلوگیری از قطع درختان و استفاده از پسماند نیشکر، تهدید را به فرصتی محیط‌زیستی و بستری مناسب برای اشتغال تبدیل کرده است.

با استفاده از باگاس در تولید ام دی اف، ما عملاً از قطع نزدیک به ۵۰۰ هزار درخت در سال جلوگیری کرده‌ایم، در عین حال برای ۵۰۰ نفر به صورت مستقیم اشتغال ایجاد شده است.

افزایش روند کیفی به وجود آمده در محصولات لوح سبز ناشی از افزایش سطح دانش و تجربه پرسنل، و همچنین تولید کیفی محصولات MDF با نگاه بازار صادراتی است و تمام ماشین‌آلات ما از کشورهای اروپایی تهیه شده و دارای یک صنعت هایتک و فوق مدرن هستیم.

پرونده؛

روابط عمومی فراملی

- صدای نیشکر بین المللی می شود
- جای خالی دیپلماسی شیرین در دیپلماسی عمومی کشور
- نقش برندینگ در موفقیت هولدهینگ نیشکر
- دیپلماسی شیرین
- تقدیر استان آرا از مدیر روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر
- تقویت جنبه بین المللی روابط عمومی نیشکر، تقویت تولید و افزایش صادرات را در پی دارد

صدای نیشکر بین‌المللی می‌شود

روابط عمومی فراملی، به مثابه عامل ارتباطی بین فرهنگی

در وهله بعدی باید حدود و ثغور آن را ترسیم کرد؛ چشم‌اندازی وسیع است که امکان فعالیت را در بسیاری از کشورها فراهم می‌کند. این فعالیت‌ها می‌تواند در زمینه کارهای جمعی و مبتنی بر همکاری باشد یا به تفاهم و درک چگونگی فعالیت‌های تجاری در سطح بین‌المللی مربوط یا شیوه‌های ارزان برای ارزیابی یا ایفای نقش رسانه‌ای محسوب شود.

در ادامه باید محور اصلی آن را شناخت؛ روابط عمومی بین‌المللی، بر فعالیت «روابط عمومی در زمینه بین‌الملل یا بین فرهنگی» مانند سازمان‌های بین‌المللی، روابط بین حکومت‌ها، معاملات اقتصادی فراملی و تعاملی میان شهروندان ملت‌های گوناگون، تأکید دارد.

موفقیت این نوع روابط عمومی‌ها باید قابل پیش‌بینی باشد؛ موفقیت این روابط عمومی‌ها در عرصه بین‌الملل یک شبه به دست نمی‌آید و یک پروسه بلندمدت می‌طلبد. در سازمان‌های بزرگ، روابط عمومی بین‌المللی باید سه عنصر اعتماد (Trust) - (الثقة)، اعتبار (Authenticity)

ممکن است شما هم با اداراتی که نام «روابط عمومی و امور بین‌الملل» برای خود برگزیده اند مواجه شده‌اید و حتماً این سؤال هم برایتان به وجود آمده که چه نیازی به نامگذاری واحدی به نام «روابط عمومی و امور بین‌الملل» وجود دارد؟

ابتدا باید تعریف روشنی برای آن پیدا کرد؛ روابط عمومی بین‌المللی را «تلاش برنامه‌ریزی شده و سازمان یافته یک شرکت»، مؤسسه یا حکومت برای ایجاد روابط متقابل سودمند با سایر ملل و مخاطبان آن، تعریف می‌کنند. این گونه روابط عمومی از میزبانی ساده تا ارتقای روابط و دیپلماتیک و روابط بلند مدت و استراتژیک را در برمی‌گیرد.

سپس ضرورت و نیاز به این واحد را درک کرد؛ تغییرات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و تکنولوژی در جهان منجر به تداخل مصالح و تسهیل وسایل ارتباط جهانی شده، از همین‌جا نقش روابط عمومی در ارتباطات بین‌المللی نمایان می‌شود.

رسول عوده‌زاده

جای خالی دیپلماسی شیرین در دیپلماسی عمومی کشور

مهندس علی مدحجای
مدیر حوزه مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

دیپلماسی شیرین یا دیپلماسی نیشکر بخشی از دیپلماسی کشاورزی است که بستر اصلی دیپلماسی اقتصادی می‌باشد.

مفهوم دیپلماسی شیرین به موضوع‌هایی پیرامون تجارت، خط مشی‌ها و روابط بین‌المللی حوزه نیشکر اشاره دارد.

در این نوع دیپلماسی به مفاهیم تجارت و روابط بین‌المللی و سپس به حوزه نیشکر پرداخته می‌شود، به نحوی که سیاست‌ها و راهبردهای اساسی در تامین امنیت غذایی در گستره جهان مورد بررسی قرار می‌گیرند.

در نهایت نقش سازمان‌های بین‌المللی در تجارت محصولات کشاورزی از جمله قند و شکر و ارتباطات بین کشورها در این حوزه تشریح می‌شود.

ظرفیت‌های متعدد صنعت نیشکر نیازمند فعال ساختن دیپلماسی تجاری در عرصه بین‌المللی است.

ایران امروز ارتباط سیاسی بسیار خوبی با کشورهای همسایه به خصوص کشورهای عربی برقرار شده و باید از ظرفیت‌های نیشکر موجود در استان خوزستان در استای افزایش صادراتی بهره برد.

از آنجایی که محصولات نیشکر و صنایع جانبی در سطح کشور و منطقه خوش درخشیده است، می‌توان با کمک نمایندگی وزارت امور خارجه در استان و اتاق بازرگانی اهواز به فعال ساختن دیپلماسی بین‌المللی در زمینه محصولات نیشکری دست یافت.

در پایان پیشنهاد می‌شود یک سازمان بین‌المللی جهت تسهیل تجارت جهانی حوزه نیشکر و صنایع جانبی آن با تأکید بر اهداف مشترک تحت عنوان سازمان توسعه کشاورزی کشورهای اسلامی تشکیل شود.

روابط عمومی بین‌المللی را «تلاش برنامهریزی شده و سازمان یافته یک شرکت»، مؤسسه یا حکومت برای ایجاد روابط متقابل سودمند با سایر ملل و مخاطبان آن، تعریف می‌کنند.

این گونه روابط عمومی از میزبانی ساده تا ارتقای روابط دیپلماتیک و روابط بلندمدت و استراتژیک را در برمی‌گیرد

محصولات نیشکری به حدود ۲۰ کشور، تلاش برای برگزاری بین‌المللی جشنواره برداشت نیشکر (شکرستان) و همچنین همجواری با کشورهای نیشکرخیز جهانی شدن روابط عمومی نیشکر را امری حتمی کرده است. فراموش نکنیم که شناخت مزایا، وظایف، تکنیک‌ها، نحوه تجزیه و تحلیل‌ها و ارائه راهکارها و خیلی دیگر از مسایل مرتبط با این حوزه در صدر اولویت‌ها قرار دارد.

- (المصادقية) و شفافیت (Transparency) - (الشفافية) را برای عملی شدن تمرین کنند. از همین رو اداره روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، در دو بعد داخلی و خارجی سعی در انجام وظیفه دارد.

بدین صورت که در حوزه داخلی بر اطلاع‌رسانی دیجیتال و هوشمند، برگزاری کارگاه‌های آموزشی، چاپ و نشر، تولید محتوای به روز و برپایی رویدادهای اجتماعی فعال می‌باشد و از طرف دیگر و در حوزه خارجی در تعیین سیاست‌های مربوط به همکاری‌های منطقه‌ای شرکت بر اساس اولویت‌های دولت جمهوری اسلامی ایران، برگزاری همایش‌های منطقه‌ای در حوزه‌های نیشکر و اطلاع‌رسانی، دعوت از متخصصان ایرانی مقیم خارج و نیز سایر متخصصان کشورهای منطقه برای مشارکت در فعالیت‌های مرتبط با نیشکر مشغول به خدمت رسانی می‌باشد.

رسالت و چشم‌انداز روابط عمومی بین‌المللی

- تعیین سیاست‌های مربوط به همکاری‌های منطقه‌ای شرکت بر اساس اولویت‌های دولت جمهوری اسلامی ایران

- برگزاری همایش‌های منطقه‌ای در حوزه‌های نیشکر و اطلاع‌رسانی

- انجام پروژه‌های رسانه‌ای و فرهنگی مشترک با کشورهای نیشکرخیز

- دعوت از متخصصان ایرانی مقیم خارج و نیز سایر متخصصان کشورهای منطقه برای مشارکت در فعالیت‌های مرتبط با نیشکر

- برقراری همکاری‌های فرهنگی، علمی و رسانه‌ای با سازمان‌های بین‌المللی

- همکاری با وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در راه اندازی شعبه‌ها و گسترش برنامه‌های اطلاع‌رسانی شرکت توسعه نیشکر در کشورهای منطقه.

- شرکت فعال در معرفی شرکت از طریق تهیه محتوای دیجیتال و بصری، خبرنامه‌ها، کاتالوگ‌ها، بروشورها و..

- شرکت فعال در امر بازاریابی محصولات نیشکر

- برقراری بازندهای داخلی و خارجی

- به عضویت درآوردن اداره روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت نیشکر در سازمان‌های اطلاع‌رسانی منطقه‌ای یا بین‌المللی

چرا باید به آن سوی مرزها توجه کنیم؟
در پایان خاطر نشان می‌شود، صادرات

برندسازی از نیشکر؛ گامی برای پشتیبانی از محصول و مشتری

نقش برندینگ در موفقیت هولدینگ نیشکر

بفروشند. در حالی که آگاهی از وجوه مشترک خود با رقبایان مفید است، اما هویت برند بر تفاوت‌ها تمرکز دارد؛ بنابراین جنبه‌های منحصر به فرد برند خود را کشف و برجسته کنید و آنها را به صورت استراتژیک به مخاطبان خود منتقل کنید.

نمونه‌هایی از هویت برند تأثیرگذار

برخی برندهای مطرح با آگاهی بسیار بالا، معمولاً در رده پرچمداران بازار قرار دارند. کشف این برندها بسیار آسان است، کافی است ابتدا یک محصول را انتخاب کنید و نام برندی که به ذهنتان می‌رسد را انتخاب کنید. نوشیدنی گازدار؟ کوکاکولا!.. موتور جستجو؟ گوگل!.. ساعت؟ کاسیو! در این زمینه، برندهایی وجود دارند که نه تنها هویت‌های نمادین ایجاد کرده‌اند، بلکه بر صنایع و هنر خود برند نیز تأثیر زیادی گذاشته‌اند.

الف: کوکاکولا؛ تصور کنید در یک روز گرم، متوجه می‌شوید که برای افزایش سطح انرژی خود به یک نوشیدنی تازه نیاز دارید. آیا شما به دوستان خود می‌گویید «من می‌خواهم یک کوکاکولا بگیرم» یا «من می‌خواهم نوشابه بگیرم»؟ احتمالاً جمله اول را به کار می‌برید. چرا؟ دلیلش این است که شرکت کوکاکولا با هوشمندی و جدیت هویتی مترادف با طراوت، انرژی و سرگرمی ایجاد کرده‌است. ناخودآگاه زمانی که می‌خواهیم این احساسات را تحریک کنیم به سمت یک بطری کوکاکولا جذب می‌شویم. نیازی به گفتن نیست که این یک پیاده‌سازی عالی برای هویت سازی برند است.

ب: نایک؛ آیا تا به حال متوجه شده‌اید که ما بعد از هر برخورد با نایک احساس انگیزه و قدرت می‌کنیم؟ به لوگو و شعار شرکت نگاهی بیندازید - آنها برای افزایش سرعت، اعتماد به نفس و انگیزه طراحی شده‌اند! تصادفی نیست که نام این شرکت از اساطیر یونانی سرچشمه گرفته‌است، جایی که نایک همان الهه پیروزی است. موضوع پیروزی در هر پست تبلیغی و روی محصولات نایک وجود دارد.

ج: تسلا؛ وقتی صحبت از گرد هم آوردن متخصصان فناوری، علاقه‌مندان به خودروهای اسپرت و مصرف‌کنندگان آگاه به محیط زیست می‌شود، هیچ‌کس بهتر از تسلا این کار را انجام نمی‌دهد. برای شناسایی خودروهای برقی تسلا نیازی به دیدن لوگوی آنها نیست. طراحی براق آینده نگر خود گویای همه چیز است. محصولات انقلابی و رویکرد منحصربه‌فرد

اگر شما یک کارآفرین یا صاحب شرکت هستید، با توجه به افزایش تعداد شرکت‌ها و رقابت شدیدی که بین آنها وجود دارد، حتماً در مورد تمایز و تفاوت یک نام تجاری با دیگر نام‌ها شگفت زده می‌شوید. هر شرکتی به دنبال توسعه و رشد است تا به بیشترین تعداد مشتری دست یابد و این تنها با ساختن یک برند قوی که همه اهداف و ارزش‌های اصلی شرکت را منعکس می‌کند و شرکت را در بین رقبای خود به پیش می‌برد، محقق می‌شود.

برندسازی فقط یک لوگو یا برچسبی نیست که در ذهن مشتریان هدف می‌ماند، بلکه تابلوی بزرگی است که طیف وسیعی از عناصر مثل رنگ، لوگو، نماد، خدمات پس از فروش، سهم زیاد از بازار، خدمات اجتماعی به جامعه میزبان، پایگاه مردمی، اعتماد و وفاداری مشتریان و.. در آن مشارکت دارند.

شناخت برند

شناخت برند میزانی است که عموم مردم (یا بازار هدف یک سازمان) برند را از طریق خصایص و ویژگی‌های آن می‌شناسند. شناسایی برند زمانی موفقیت آمیزتر است که افراد بتوانند برند را بدون ذکر صریح نام شرکت، به یاد آورند، اما در عوض از نشانه‌های شنیداری یا بصری مانند لوگو، رنگ‌ها، بسته‌بندی یا آهنگ‌های آن استفاده کنند.

شناخت نام تجاری اغلب با «یادآوری برند» همراه است، یادآوری نام تجاری نیز نشان دهنده رابطه قوی تر با برند نسبت به صرف شناخت برند است. به عنوان مثال، در پاسخ به این سؤال که «شرکت‌های تولیدکننده تلفن‌های هوشمند کدامند؟» نام چه شرکت‌هایی را به یاد می‌آورید؟

هویت برند

هویت برند همان چیزی است که شما دوست دارید شرکتتان آن‌طور دیده و شنیده شود. همه چیز به این بستگی دارد که چگونه ماهیت برند خود را به جهان بیان می‌کنید و با انجام این کار، درک آن را از شما شکل می‌دهید. هویت برند عمدتاً حول جنبه‌های بصری برند شما می‌چرخد که تعیین می‌کند مخاطب شما را چگونه می‌بیند.

هویت برند شما چیزی است که شما را از همه رقبا متمایز می‌کند، حتی اگر آنها هم همان محصول یا خدمات شما را

ولید البوناصر

مدیر روابط عمومی
شرکت توسعه نیشکر و
صنایع جانبی

Sugarcane.ir

رابطه عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

شهد

خبرنامه
داخلی

خوب باشد. ضمناً تصور شخص از قدرت برند، در اعتبار است، بنابراین محصول باید دارای ارزش و کیفیت باشد و با همان کیفیت و ارزش ادامه حیات داشته باشد.

۴. به بسته‌بندی و ظاهر خارجی و نهایی توجه می‌کنیم.

۵. در صورت امکان برخی اصلاحات و تعدیلات را به محصول یا خدمات خود اضافه می‌کنیم.

۶. ما در تبلیغات، به دنبال مخاطب‌شناسی مناسب هستیم.

چگونه نام تجاری نیشکر از ذهن عموم جدا نمی‌شود؟

۱. تلاش شده‌است گفتار و نوشتار شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی آن هویت یکسانی داشته باشند که در دوره اخیر توجه ویژه‌ای به این امر شده‌است.

۲. تلاش شده‌است با هنرمندان، فعالان اجتماعی و رویدادهای مختلف همکاری هم‌دانه صورت گیرد.

۳. محتوای متناسب و متنوع تولید شده‌است و این مبنا در دستور کار روابط عمومی قرار گرفته‌است.

۴. در دنیای دیجیتال به صورت فعالانه حضور داریم و سعی کرده‌ایم تا روابط عمومی دیجیتال و هوشمند را سرلوحه کار خود قرار دهیم.

نیشکر به دنبال خلق یک ارزش اجتماعی

در پایان باید گفت که دنیای تجاری امروز برای برجسته کردن کیفیت محصولات و خدمات، عمدتاً به بازاریابی برند (یا آنچه که برند نام تجاری نامیده می‌شود) وابسته شده‌است و برندینگ شما را از دیگران و رقیبانتان متمایز می‌کند، چه فرد مشهور باشید و چه صاحب یک تجارت بزرگ یا کوچک.

بسیاری بر این باورند که علامت تجاری لوگویی است که شرکت دارد و در بهترین حالت آرم و هویتی است که روی کارهای چاپی و نقاشی‌ها و طراحی‌های یک شرکت و یونیفرم‌هایی که کارمندان آن می‌پوشند، ظاهر می‌شود. آنها همچنین اعتقاد دارند که یک برند به کارهای گرافیکی زیبایی که شرکت را فقط از دیگران متمایز می‌کند محدود می‌شود. اما در واقع برند تصویری است که در ذهن مصرف‌کنندگان و توده‌های مردم در مورد محصول یا خدمات ارائه شده توسط شرکت ایجاد می‌شود.

بر همین اساس، شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی علاوه بر اهتمام به کیفیت محصولات خود، از طریق ارتباط با جامعه میزبان خود و حضور در اقدامات عام‌المنفعه و عملی کردن تعهدات اجتماعی خود به دنبال خلق این ارزش بوده و هست. اما این اقدامات، تازه آغاز راه است.

داستانی منحصر به فرد و تکان دهنده بهره ببرند که به مشتریان اجازه می‌دهد بدانند چرا این شرکت به اصطلاح «روی بورس» است.

برخی از مشتریان تمایل دارند برندهایی را که در سطح شخصی یا احساسی به آنها دسترسی دارند را به خاطر بسپارند. راه دیگر برای ایجاد و حفظ شناخت برند نیشکر، ارائه خدمات نمونه و متمایز به مشتریان است.

مشتریان به احتمال زیاد محصولاتی را از شرکتی که به ارزش‌های آن اعتقاد دارند، توصیه و خریداری می‌کنند.

شرکت نیشکر همچنین باید به دنبال فراتر رفتن از انتظارات مشتریان خود و همچنین آموزش مشتریان خود باشد. شناخته شدن به عنوان یک متخصص در یک زمینه خاص یا توانایی آموزش دادن به مشتریان در

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی علاوه بر اهتمام به کیفیت محصولات خود، از طریق ارتباط با جامعه میزبان خود و حضور در اقدامات عام‌المنفعه و عملی کردن تعهدات اجتماعی خود به دنبال خلق برندینگ بوده و هست. اما این اقدامات، تازه آغاز راه است.

مورد نحوه استفاده از محصولات و خدماتی که خریداری می‌کنند، به تضمین وفاداری مصرف‌کننده کمک زیادی می‌کند.

یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، از طریق خبرنگارها یا سایت‌هایی است که مشتریان فعلی یا مشتریان بالقوه، شرکت نیشکر را در حافظه خود نگه می‌دارند. نیشکر همچنین می‌تواند از شبکه‌های اجتماعی استفاده کند تا اطمینان حاصل کند که نام و محصولات یا خدمات آنها همیشه جلوی چشم مردم است.

چگونه از نیشکر یک برند موفق بسازیم؟

۱. شروع کار برای برندسازی از نیشکر با محصولات موجودی است که بازار فروش خوبی دارند (یعنی شما با یک محصول جدید، یک برند نمی‌سازید. نمی‌دانید که چه سرنوشتی در پی خواهد داشت. شاید اگر محصول جدید دارای مشکلی باشد، نام تجاری را بدنام می‌کند).

۲. ما برند را به اندازه کافی ساده می‌کنیم تا در ذهن مشتری بماند.

۳. بر معتبر بودن خود به صورت عملی تأکید می‌کنیم مثلاً عبارت ۳ سال گارانتی را نه فقط روی کارت می‌نویسیم، بلکه در عمل باید کالا

تسلا در بازاریابی برند، آن را به یکی از نوآورترین، هیجان‌انگیزترین و آینده‌نگرترین شرکت‌ها در صنعت خودروسازی و فراتر از آن تبدیل کرده‌است.

اهمیت برندسازی

اولین چیزی که یک برند موفق در ذهن مشتری ایجاد می‌کند مزیت رقابتی محصول است. برندینگ تمام روش‌های ارتباطی برای تأثیرگذاری بر مشتریان و تشویق آنها به خرید محصولات برند معین است. وجود یک علامت تجاری ثبت شده برای شرکت‌ها، آنها را در برابر اعمال کپی و تقلید محافظت می‌کند، زیرا علامتی است که مالک کسب و کار یا خدمات را مشخص می‌کند و در صورت استفاده یا نسخه برداری توسط سایر رقبای شرکت صاحب علامت تجاری حق شکایت از آن رقبای دارد.

از مطالب فوق نتیجه می‌گیریم که علامت تجاری تا حدودی شبیه یک حق اختراع یا مالکیت معنوی است، یعنی برای شرکت مالک این حق محفوظ است و هیچ شرکت دیگری حق استفاده از آن علامت را ندارد.

به عنوان مثال: اگر شرکتی اسباب بازی‌هایی برای کودکان به شکل شخصیت‌های کارتون اختراع و با علامت تجاری ثبت شده خود تولید کند، هیچ شرکت دیگری حق تولید آن اسباب بازی‌ها را ندارد.

تصور کنید که قرار است سر کار بروید، مطمئناً لباس رسمی را انتخاب می‌کنید، اما اگر مثلاً به باشگاه می‌روید، قطعاً لباس ورزشی مناسب آن مکان را می‌پوشید.

این مفهوم را می‌توان در برندسازی نیز به کار برد، مهم این است که لوگو یا برند علاوه بر ساده بودن و نزدیک بودن به ذهن مشتریان هدف، خدمات شما، نوع فعالیت تجاری و اهداف آن را به وضوح بیان کند؛ بنابراین هر چه عناصر برندینگ در مورد خدمات شرکت شما ساده، واضح و گویاتر باشد، شرکت شما در ذهن مصرف‌کنندگان متمایزتر خواهد شد.

برای کمک به تمایز برند نیشکر چه گام‌هایی لازم است؟

شرکت بزرگی مثل توسعه نیشکر و صنایع جانبی می‌تواند کارهای زیادی برای ایجاد و حفظ شناخت برند خود و به عبارت دیگر برندهای خود انجام دهد، با این هدف که اولین شرکتی باشد که مصرف‌کننده هنگام خرید مهم‌ترین محصول آن یعنی شکر سفید و شکرهای طعم‌دار، دارویی و قهوه‌ای یا محصولات جانبی آن همچون الکل، خمیرمایه، ام‌دی‌اف، خوراک دام و... از فروشگاه‌ها یا از طریق وب سایت‌ها به آن فکر می‌کند.

نیشکر و مجموعه محصولات آن می‌تواند از

دیپلماسی شیرین

جشنواره‌ای که آبان امسال برای دومین بار و به احتمال زیاد در ابعاد جهانی برگزار خواهد شد.

توانمندسازی جوامع محلی

خوزستان بیش از ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی دارد و با تولید سالانه ۱۷/۵ میلیون تن انواع محصولات زراعی و باغی، رتبه نخست تولیدات کشاورزی در کشور را به خود اختصاص داده‌است. بخش قابل توجهی از این زمین‌های زراعی این استان یعنی حدود ۱۰۰ هزار هکتار زیر کشت نیشکر است و بر همین اساس، خوزستان با تولید سالانه بیش از ۶۰۰ هزار تن شکر رتبه اول را در این زمینه در اختیار دارد؛ کشت متمرکزی که در واقع بزرگ‌ترین کشت متمرکز در کشور هم محسوب می‌شود و عاملی برای ثبت ملی برداشت این محصول شده‌است.

آیین برداشت نیشکر در سال ۱۴۰۰ در فهرست میراث معنوی کشور به ثبت رسید و آبان ماه همان سال نیز جشن این ثبت ملی با عنوان شکرستان در واحد کشت و صنعت فارابی یکی از مجموعه‌های هشت‌گانه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی برگزار شد و سال ۱۴۰۱ نیز در کشت و صنعت نیشکر امیرکبیر برای دومین سال متوالی برپا شد.

دومین جشنواره شکرستان امسال در ۳ بخش صنایع دستی، جاذبه‌ها و خوراکی‌ها و با رویکرد دیپلماسی شیرین یعنی جذب گردشگر با گردشگری خوراک مرتبط با کیک،

آمارها نشان می‌دهد صنعت گردشگری در ۱۵۰ کشور جهان یکی از ۵ منبع مهم کسب ارز خارجی محسوب می‌شود و در ۶۰ کشور نیز در رده اول کسب درآمد خارجی قرار دارد. با وجود اینکه در دهه‌های گذشته صنعت گردشگری و انواع آن در جهان جایگاه ویژه‌ای یافته، اما سهم گردشگری ایران از کل اقتصاد کشور در سال ۲۰۲۰ فقط ۱/۳ درصد و در سال ۲۰۲۱، ۱/۴ درصد بوده که از این عدد، سهم رشته‌های جدیدتر یعنی گردشگری سلامت، کشاورزی یا گردشگری سیاه بسیار ناچیز و حتی نزدیک به صفر است.

این در حالی است که تغییر اقلیم، خشکسالی، بحران آب و در نتیجه کاهش درآمد، جامعه روستایی و کشاورز را نسبت به امرار معاش خود نامطمئن و آن‌ها را به مهاجرت ترغیب کرده و از این رو، گردشگری کشاورزی راهی است که می‌تواند به رونق گردشگری، افزایش کیفیت و درآمد کشاورزی، ایجاد درآمد غیرکشاورزی برای روستاییان و در نهایت ماندگاری جمعیت و بهبود شاخص‌های توسعه پایدار بیانجامد؛ همین موارد و اهمیت ماندگاری جمعیت در روستاها، وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی را به امضای یک تفاهم‌نامه برای ایجاد و رونق گردشگری کشاورزی ترغیب کرد.

خوزستان نیز با داشتن عنوان قطب تولید محصولات کشاورزی اولین گام را در این باره با برگزاری جشنواره شکرستان (آیین برداشت محصول نیشکر) برداشته است؛

زهرا عباسی

روزنامه نگار

Sugarcane.ir

رابطه عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

شهد

خبرنامه داخلی

شیرینی و حلوا برگزار شد؛ موضوعی که پیش از این کمتر در خوزستان مورد توجه قرار گرفته است.

متولی ثبت این آیین و همچنین دبیر جشنواره ملی شکرستان تأکید می‌کند که این رویداد با نگاه به رونق گردشگری و به منظور توانمندسازی روستاهای پیرامون کشت و صنعت نیشکر برگزار می‌شود.

ولید آلبوناصر با این توضیح به جشنواره‌های مشابهی اشاره می‌کند که با همین هدف و با حمایت شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی و همچنین اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خوزستان طی یکی دو سال گذشته برگزار شده‌اند؛ جشنواره چای ترش در علوه، روستای دمنوش‌های خوزستان، جشنواره خرما با عنوان آیین شکرانه محصولات خرما در روستای مگطوع و جشنواره انگور در روستای غزویه.

آن‌طور که مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی توضیح می‌دهد جشنواره شکرستان هر سال به میزبانی یکی از واحدهای کشت و صنعت برگزار می‌شود، اما در نهایت همه روستاهای پیرامونی از آن منتفع می‌شوند، زیرا علاوه بر پذیرایی با محصولات تولیدی روستاییان، نمایشگاهی از صنایع دستی آن‌ها نیز در حاشیه جشنواره برپا، یک فضای شاد و مفرح در جوار روستاها ایجاد و همچنین نام آن‌ها در فهرست گردشگری هتل نیشکر (مجموعه اقامتی کشت و صنعت نیشکر) ثبت می‌شود.

به گفته او، با توجه به اینکه کشت و صنعت‌ها در ۷ شهرستان و ۱۴۷ روستا پراکنده‌اند، جمعیت زیادی از چرخه تولید این محصول بهره‌مند می‌شوند.

تلاش برای جهانی شدن

گرچه نیشکر سوای هفت تپه، در خوزستان نوپاست، اما آنچه موجب ثبت ملی آیین برداشت این محصول مانند گل نرگس شده، تسلسل اجرای مراسم به مدت ۳۰ سال و همچنین سطح زیر کشت، اهمیت این کشت و صنعت در منطقه و دربرگیری جمعیتی آن

مدیرکل میراث فرهنگی خوزستان:

جشنواره امسال شکرستان در صورت فراهم بودن زمینه به صورت یک رویداد جهانی معرفی خواهد شد.

او امتیاز دیگری جشنواره شکرستان را تولید و ارائه مقاله‌های علمی و قابل اتکا در حوزه گردشگری کشاورزی و مرتبط با کشاورزی و نیشکر می‌داند که گام عملی برای تخصصی کردن این حوزه خواهد بود.

ارسطوزاده با بیان اینکه امسال جشنواره شکرستان به احتمال زیاد و در صورت فراهم بودن زمینه به عنوان یک رویداد جهانی معرفی خواهد شد.

سفره رنگین کشاورزی

خوزستان سفره رنگینی در حوزه کشاورزی دارد و می‌تواند علاوه بر جشنواره نیشکر یا گل نرگس میزبان جشنواره‌های دیگری در حوزه گردشگری کشاورزی باشد؛ نکته‌ای که از نگاه مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خوزستان هم قابل تأمل است به طوری که به گفته او، به شهرستان‌های مختلف فراخوان داده شده‌است تا اگر محصولی قابل عرضه و در اندازه گردشگری کشاورزی و برگزاری جشنواره دارند، اعلام آمادگی کنند.

ارسطوزاده معتقد است گردشگری کشاورزی علاوه بر معرفی منطقه هدف به افزایش کیفیت محصول هم کمک می‌کند، زیرا انتظار از کیفیت در همه مراحل تولید محصول افزایش می‌یابد و تولیدکنندگان انگیزه لازم را در این باره پیدا می‌کنند که محصولی با روش‌های نوین و بهداشتی عرضه کنند؛ تجربه‌ای که در شهرستان کارون درباره انگور، خرما و چای ترش موفقیت‌آمیز بود.

او اما تأکید می‌کند توسعه گردشگری باید بر بستر نهادهای تخصصی باشد و به همین دلیل گردشگری ریلی نیاز به همکاری وزارت راه و شهرسازی، گردشگری سلامت نیاز به همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و گردشگری کشاورزی نیاز به همکاری وزارت جهاد کشاورزی دارد و از این رو، اگر جهاد کشاورزی همکاری کند اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خوزستان آمادگی دارد درباره سایر محصولات و شهرستان‌ها هم جشنواره‌های مشابه شکرستان را برگزار کند.

است. نیشکر را شاید بتوان بعد از گل نرگس دومین محصولی دانست که به شکل جدی به موضوعی برای گردشگری کشاورزی در خوزستان تبدیل شده‌است.

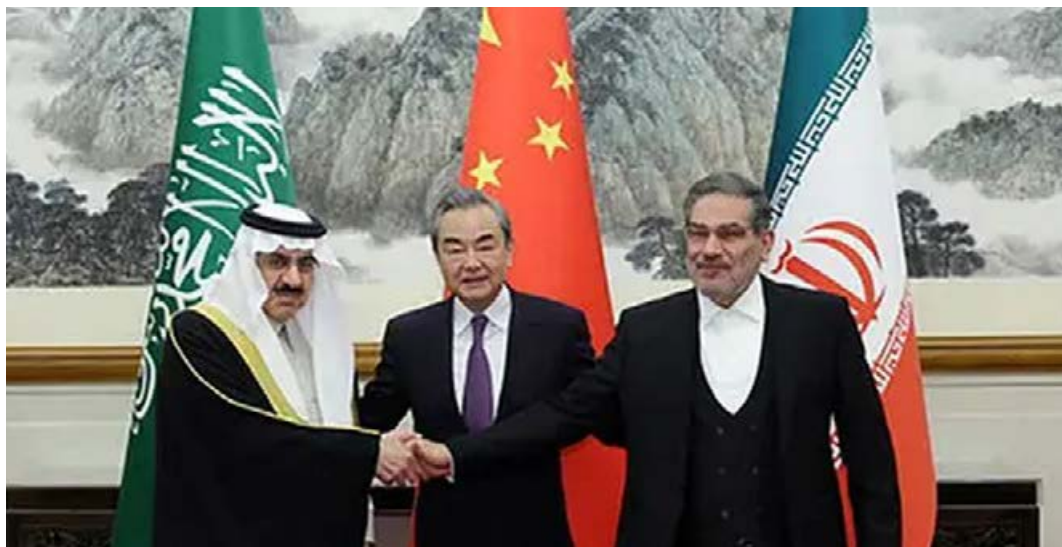
مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خوزستان هم این موضوع را تأیید می‌کند: گردشگری کشاورزی در خوزستان نوپا و شاید کمتر از یک سال است در استان به‌طور عام و در ادبیات گردشگری آن به‌طور خاص وارد شده. پیش از این رویدادهای مهمی درباره خرما، چای ترش و انگور برگزار می‌شد، اما هیچ‌یک از آن‌ها عنوان گردشگری کشاورزی را نداشت تا اینکه با امضای تفاهم‌نامه میان ۲ وزارتخانه جهاد کشاورزی و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، آیین‌نامه‌ای به استان‌ها ابلاغ و این موضوع تبدیل به یک دستورالعمل شد. بر همین اساس آبان دو سال پیش اولین جشنواره نیشکر را با همکاری واحد کشت و صنعت فارابی برگزار کردیم که با استقبال خوبی همراه بود.

محمدحسین ارسطوزاده عمده حمایت جشنواره شکرستان را در بخش صنایع دستی می‌داند و توضیح می‌دهد که شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با ۲۰ هزار شاغل و خانواده‌های آن‌ها یک جامعه ۱۰۰ هزار نفری و بازاری خوب برای فروش صنایع دستی تولید شده از سوی صنعتگران استان به ویژه در شهرها و روستاهای پیرامونی مزارع نیشکر است که در نهایت به توانمندسازی جوامع محلی منجر می‌شود.

در نشست روابط عمومی‌های دستگاه‌های اجرایی استان با استاندار خوزستان، از مدیر روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به دلیل تلاش بی‌وقفه در شورای اطلاع‌رسانی استان در راستای انعکاس دستاوردهای دولت سیزدهم در سفر اخیر هیئت دولت به خوزستان تجلیل شد.

تقدیر استاندار خوزستان از مدیر روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر

بهره نیشکر از رویکرد اخیر دستگاه دیپلماسی کشور

تقویت جنبه بین المللی روابط عمومی نیشکر، تقویت تولید و افزایش صادرات را در پی دارد

اتفاقات خوب باشد؛ چرا که معرفی نیشکر در سطح جهانی منافع فراوانی برای مجموعه توسعه نیشکر در پی خواهد داشت.

همچنین با توجه به موفقیت‌های اخیر دستگاه دیپلماسی کشور و ارتباط مجدد با اغلب کشورهای مهم همسایه، این اتفاق فرصت خوبی جهت تقویت روابط عمومی بین‌المللی نیشکر و تقویت ارتباط با این کشورهای تأثیرگذار است که به‌طور قطع می‌تواند به نفع مجموعه توسعه نیشکر و کشور باشد؛ نفعی که تولید و نیز صادرات گسترده را در پی خواهد داشت.

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی یکی از شرکت‌های مهم و استراتژیک در بحث تولید و صادرات در سطح کشور است که در ماه‌های اخیر توانسته وارد فرابورس شود؛ اتفاقی خوب و خبری امیدوارکننده برای این مجموعه اصیل و پرتلاش که می‌تواند پیشرفت‌های اقتصادی را به همراه داشته باشد.

انعکاس اخبار و فعالیت‌های فراوان و مثال زدن توسعه نیشکر در سطح بین‌الملل، می‌تواند به موضوع تولید و نیز مقوله مهم صادرات کمک کند؛ لذا ورود روابط عمومی‌های سطح نیشکر به این مبحث مهم می‌تواند رقم زننده

در جوامع امروزی مقوله روابط عمومی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. روابط عمومی مجموعه‌ای از اقدامات و کوشش‌های حساب‌شده‌ای است که هر سازمان برای برقراری ارتباط مؤثر و هدفمند با گروه‌هایی که با آن در ارتباطند انجام می‌دهد. روابط عمومی، روبه‌رو شدن یک سازمان یا مؤسسه با مخاطبانش را از طریق پرداختن به موضوعات و مطالب و اخباری انجام می‌دهد که به منافع مشترک آن‌ها مربوط است. در ارگان‌ها و سازمان‌ها همواره روابط عمومی از مهم‌ترین بخش‌های یک ارگان یا یک سازمان به‌شمار می‌آید.

علی زهیری (لوبی)

پرونده؛

دستاوردهای پژوهشی

- از تولید شکرهای ویژه تا ساخت دروگرهای بومی
- پژوهش، زمینه ساز عبور از بحران ها در صنعت نیشکر
- روزشمار دستاوردها، رکوردها و افتخارات صنعت نیشکر
- توسعه همکاری های تحقیقاتی صنعت نیشکر با دانشگاه ها
- سامانه آبیاری زیرسطحی قطره ای؛ دُر گرانبهای نیشکر برای مقابله با خشکسالی

گزارشی از دستاوردهای پژوهشی و دانش بنیان صنعت نیشکر؛

از تولید شکرهای ویژه تا ساخت دروگرهای بومی

شرکت‌های استارت‌آپی و دانش بنیان در سرلوحه کاری این شرکت قرار دارد. از ابتدای شروع فعالیت شرکت‌های نیشکری، عجين شدن پژوهش و تجربه در صنعت نیشکر، نوآوری‌ها و خلاقیت‌هایی را رقم زده که موجب شده نیشکر خوزستان در کنار تولید به پشتوانه همین پژوهش‌ها به عنوان مرکزی علمی شناخته شود و در تمامی شاخص‌های صنعتی و کشاورزی در محور فعالیت‌های تحقیقاتی به بالندگی برسد. فعال بودن بخش‌های تحقیقاتی نظیر بخش تحقیقات کشاورزی، تحقیقات به‌نژادی و بیوتکنولوژی، تحقیقات صنعتی، تحقیقات گیاه‌پزشکی، تحقیقات محیط زیستی و بخش تحقیقات توسعه سازمانی در شرکت توسعه نیشکر بیان‌گر پژوهش‌محور بودن صنعت توسعه نیشکر است که ثمره آن اجرای صدها پروژه تحقیقاتی است که در زیر به

هرچند نیشکر در استان خوزستان قدمتی هزاران ساله دارد اما عجين شدن تحقیق و پژوهش با این گیاه جادویی برای رشد و بالندگی، به پیدایش شرکت توسعه نیشکر و صنایع برمی‌گردد و در کنار آن، بزرگ‌ترین دپارتمان تحقیقاتی نیشکر به منظور بهره‌وری، نوآوری و توسعه محصولات شکل گرفت. صنعت توسعه نیشکر با داشتن یکی از مهم‌ترین دپارتمان‌های علمی و تحقیقاتی کشور، با بهره‌گیری از صدها محقق و پژوهشگر، تلاش‌های مستمری برای بهره‌وری نیشکر در بخش‌های مختلف انجام داده‌است. این شرکت با به‌کارگیری همه ظرفیت‌ها در جهت خودکفایی، رونق تولید و رفع موانع گام برداشته و تأکید بر پژوهش‌های کاربردی در دو حوزه صنعت و کشاورزی و تعامل حداکثری و اثربخش با دانشگاه‌ها و

فارابی آغاز شده و هر حوضچه قابلیت پرورش ۲۵۰۰ قطعه ماهی داراست. در این طرح از ۱۰ حوضچه بتی پرورش ماهی، بیش از ۲۵ تن انواع ماهی از جمله کپور تولید می‌شود. طرح پرورش متراکم ماهی علاوه بر رونق تولید ماهی در استان، می‌تواند در جهت اشتغال زایی و منفعت اقتصادی منطقه سودمند واقع شود.

یخی که به جای آب دود می‌شود

یکی از نوآوری‌های صنعت نیشکر، تولید یخ خشک در قلب صنعت نیشکر است که به همت متخصصین نیشکر خمیرمایه و الکل رازی ساخته شده‌است. تولید یخ خشک، در کنار صرفه اقتصادی، گامی مهم در راستای صیانت از محیط زیست است که این اقدام با راه‌اندازی کارخانه بازیابی گاز دی‌اکسیدکربن ناشی از تولید الکل طبی محقق شده‌است. تا همین چند وقت پیش، دانش تولید این یخ جادویی، در دست آمریکا و آلمان بود اما چند سالی است که فوت و فن آن در کشور بومی شده و حالا هم در قلب شکرستان ایران تولید و روانه بازار مصرف می‌شود.

ردپای دروگرهای بومی در مزارع نیشکر

شهریور ماه سال گذشته صدای پنجمین دروگر ساخت متخصصین نیشکر در مزارع نیشکر پیچید و ردپای این دروگر بومی، در مزارع نیشکر سلمان فارسی نقش بست. دروگرهای بومی نیشکر با هدف غلبه بر شرایط تحریم‌های ظالمانه، تقویت اراده و روحیه خودباوری در کارکنان، رفع نیاز شرکت توسعه نیشکر به دستگاه‌های جدید و نوسازی ناوگان دروگرهای نیشکر، استفاده از شرکت‌های ایرانی دانش بنیان در طراحی و ساخت قطعات الکترونیکی، کمک به حفظ محیط زیست با اعمال تغییرات جهت انجام برداشت سبز، طراحی و ساخته می‌شوند.

قصری پر از قند

«قصرقند» و «چابهار»، از جنوب شرقی کشور، در جمع «گونه‌های» نیشکر شکرستان ایران قرار گرفتند تا پس از طی مراحل مختلف، به یک «رقم تجاری» تبدیل شوند. این دو گونه نیشکر فروردین ماه امسال در منطقه سیستان شناسایی و به مؤسسه تحقیقات نیشکر منتقل شدند. سازگاری با کم‌آبی و مقاومت در برابر شوری دو ویژگی این گونه‌های جدید است و این مزیت می‌تواند مزارع نیشکر را در برابر تنش‌های کم‌آبی و خشکسالی مقاوم کند.

مواردی از آن اشاره می‌شود:

رباتی برای جوشکاری در صنعت نیشکر

از «ربات» که سخن به میان می‌آید، پای هوش مصنوعی به وسط می‌آید؛ هوشی که برای افزایش بهره‌وری به کمک صنعت نیشکر آمده‌است. ساخت و بومی‌سازی ربات جوشکار برای نخستین بار با همکاری مؤسسه تحقیقات توسعه نیشکر و کشت و صنعت دهخدا در خوزستان طراحی و تولید شده‌است. پیش از این، کشور برزیل سازنده ربات‌های جوشکار بود که با همت متخصصان نیشکر این ربات بوم‌سازی و ساخته شد.

کولتیواتوری برای مبارزه علف‌های هرز

برای رسیدن به برداشت مطلوب گیاه نیشکر، کمبودهایی در تأمین ادوات کشاورزی وجود داشت که بخشی از آن با اتخاذ تمهیدات ویژه و نبوغ پژوهشگران نیشکر برطرف شد. یکی از این دستگاه‌ها «کولتیواتور قالبی» است که با همکاری مؤسسه تحقیقات و آموزش نیشکر و کشت و صنعت سلمان فارسی طراحی و ساخته شد. این دستگاه متناسب با شرایط اقلیمی خوزستان و با هدف مبارزه با علف‌های هرز در مزارع نیشکر طراحی شده‌است. این نوع از کولتیواتور قالبی اولین بار در صنعت نیشکر طراحی و به کار گرفته شده‌است.

شکرهای ویژه نمره طرح‌های پژوهشی

تولید شکرهای ویژه یکی از اقدامات پژوهشی صنعت نیشکر است که در سال ۹۹ به ثمر نشست. آذرماه سال ۱۳۹۹ خط تولید شکرستان فارابی به بهره‌برداری رسید. خط تولید شکرستان فارابی با هدف تنوع‌بخشی به تولید محصول راهبردی شکر و واحد تولید شکرهای ویژه از جمله شکر طعم‌دار و شکر پودری فعالیت خود را شروع کرد. با توجه به شرایط ویژه ایران به سبب شیوع ویروس کرونا، تنوع‌بخشی به تولید و بسته‌بندی شکر با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ضروری بود. در این واحد محصولاتی مانند شکر مایع، ساشه مدادی و مربعی، همچنین شکر طعم دار در ۴ طعم متفاوت، شکر دارویی، پودری و فاین تولید می‌شود.

صید ماهی به قلاب پژوهشی

طرح پرورش متراکم ماهی در حوضچه‌های پرورش ماهی از دیگر طرح‌های پژوهشی نیشکر است. این طرح در حوضچه‌های پرورش ماهی در شرکت کشت و صنعت نیشکر حکیم

افزایش تولید الکل طبی بر پایه دانش‌های نوین، تولید محصولات جدید نیشکر، افزایش تولید شکر در شرایط بحران آب، نوآوری و خلاقیت در ساخت و بومی‌سازی قطعات و دستگاه‌های مورد نیاز بخش صنعت و کشاورزی با وجود تحریم‌ها، بهره‌گیری از روش‌های نوین برای استفاده مجدد از زهاب نیشکر در کشت گیاهان و گونه‌های درختی متنوع در کانون‌های ریزگرد، کشت واریته‌های مختلف و... نمره سال‌ها تحقیق و پژوهش محققان نیشکر و همراهی این صنعت بزرگ با جامعه علمی و دانشگاهی استان و کشور است

توامان دانش‌بنیان و محیط‌زیست

اردیبهشت سال گذشته با یک نوآوری در واحدهای نیشکری، گامی دانش‌بنیان با چاشنی محیط زیست برداشته شد. در این ماه، طرح گازسوز کردن کامل کوره‌های بخار از نیشکر فارابی استارت خورد و چند ماه بعد هم در سایر واحدها به اجرا درآمد. با اجرای این طرح، گازوئیل از چرخه تولیدی کارخانه شکر کنار گذاشته شد و قدم دیگری در راستای اهداف محیط‌زیستی شرکت برداشته شد.

دستگاهی که نه نمونه داخلی دارد و نه خارجی

از دیگر نوآوری‌های صنعت نیشکر، دستگاهی است که برای اولین بار در ایران ساخته شده‌است و به گفته سازندگان، هیچ نمونه داخلی و خارجی ندارد. این دستگاه هشدار دهنده ذرات آلاینده به موتور از سوی محققان مؤسسه تحقیقات نیشکر ساخته شده و با نصب آن بر روی دروگر نیشکر، مانع از خسارت‌های هنگفت به موتور می‌شود. با نصب این دستگاه، ورود ذرات آلاینده به موتور از طریق سیستم هواکش شناسایی می‌شود و به اپراتور هشدار لازم برای توقف دستگاه را می‌دهد.

سیستم انتقال مَلاس به وسیله فشار هوا

سیستم انتقال مَلاس به وسیله فشار هوا دیگر دستاوردی است که در کشت و صنعت نیشکر دعبل ساخته شده‌است. این سیستم برای اولین بار در ایران ساخته شده و نسبت به سیستم‌های الکترومپم مزایای فراوانی دارد. سیستم انتقال مَلاس به وسیله فشار هوا هیچ گونه وابستگی مکانیکی ندارد و صرفاً با فشار هوا فعال می‌شود. سیستم‌های قبلی بر مبنای الکترومپم هزینه‌های تعمیرات بالایی دارد و این سیستم جدید با یک سوم قیمت نسبت به نمونه‌های قبلی ساخته شده‌است که می‌تواند علاوه بر صنعت نیشکر در صنایع غذایی نیز کاربرد داشته باشد. این سیستم برای اولین بار

اقدامی مؤثر در افزایش بهره‌وری، خودکفایی و بی‌اثر نمودن شرایط تحریمی است. پیش از این، کشت نیشکر به صورت دستی انجام می‌شد اما با بهره‌برداری از این دستگاه، کشت به صورت کاملاً مکانیزه انجام می‌شود. سرعت و دقت، دو ویژگی دستگاه کارنده نیشکر است که در شرایط آب و هوایی خوزستان، تأثیر بسزایی در کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری دارد.

آبیاری قطره‌ای زیرسطحی

طرح آبیاری قطره‌ای زیرسطحی به عنوان طرحی دانش‌بنیان به منظور مدیریت هر چه بیشتر منابع آبی، به صورت پایلوت در کشت و صنعت‌ها در دست اجراست تا پس از پشت سر گذاشتن آزمایش‌های اولیه در سطحی وسیع به کار گرفته شود.

این طرح در سال گذشته در کشت و صنعت نیشکر فارابی در سطح ۲۲ هکتار به اجرا درآمد و امسال هم در کشت و صنعت‌های هفتگانه هر کدام در سطح ۲۵ هکتار اجرایی شده تا پس از طی روند تحقیقاتی و شناخت نقاط ضعف و قوت، به صورت گسترده در مزارع نیشکری به کار گرفته شود.

دستگاهی برای پالایش شربت نیشکر

دستگاه پالایش «سیروپ» دیگر پروژه تحقیقاتی توسعه نیشکر است. این دستگاه که تکنولوژی آن در انحصار کشورهای اروپایی بود، از سوی متخصصین نیشکر در کشت و صنعت میرزاکوچک‌خان بومی‌سازی شده و نقش مهمی در پالایش شربت نیشکر کارخانه شکر دارد. دستگاه پالایش سیروپ کیفیت شربت نیشکر حاصل از آسیاب کارخانه شکر را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد.

پسماندی که وجودش کیمیا شد

پروژه تغلیظ ویناس یکی از دستاوردهای مهم دانش‌بنیان صنعت نیشکر است که امسال در شرکت خمیرمایه و الکل رازی به بهره‌برداری رسید. ویناس حاصل فرایند تولید الکل طبی از مَلاس نیشکر است و با تکمیل بزرگ‌ترین طرح تغلیظ پساب صنعتی الکل رازی، گامی مهم در تحقق صنعت سبز برداشته شده‌است. اگر تا پیش از این، ویناس نیشکر یک پسماند دست و پاگیر و بدبو بود اما حالا در همنشینیه تخصص و دانش، خاک وجودش کیمیا شده و در گوشه چشم متخصصین نیشکر، حکم ماده‌ای ارزشمند یافته که هم سبب اشتغال می‌شود و هم تولید در پناه محیط‌زیست، رونقی دوباره یافته‌است.

شرکت توسعه نیشکر تأکید بر پژوهش‌های کاربردی در دو حوزه صنعت و کشاورزی و تعامل حداکثری و اثربخش با دانشگاه‌ها و شرکت‌های استارت‌آپی و دانش‌بنیان را در سرلوحه کاری خود قرار داده است

در ایران ساخته شده و نسبت به سیستم‌های الکترومپم مزایای فراوانی دارد. سیستم انتقال مَلاس به وسیله فشار هوا هیچ گونه وابستگی مکانیکی ندارد و صرفاً با فشار هوا فعال می‌شود.

نوآوری نیشکری‌ها در ساخت فاروئر ترکیبی

دستگاه «فاروئر ترکیبی لوله‌گذار» از دیگر نوآوری‌های پژوهشی متخصصان نیشکری است. این دستگاه از سوی متخصصین واحد تجهیزات مکانیکی کشت و صنعت نیشکر دهخدا در مدت یک ماه ساخته شده‌است. از دستگاه فاروئر ترکیبی در سامانه آبیاری قطره‌ای زیرسطحی برای کارگذاری لوله‌های زیر سطحی استفاده می‌شود. امیر مجدمی مقدم طراح فاروئر ترکیبی است. به گفته او، این دستگاه هیچ نمونه‌ای در ایران ندارد و برای اولین بار از سوی متخصصین نیشکر دهخدا ساخته و به بهره‌برداری رسیده‌است.

کارنده‌ای برای نیشکر

«کارنده نیشکر» نخستین دستگاه بومی کاشت نیشکر است. این دستگاه از سوی متخصصین واحد تجهیزات مکانیکی کشت و صنعت نیشکر امام خمینی (ره) در مدت ۶ ماه ساخته شده‌است. ساخت و بومی‌سازی دستگاه کارنده نیشکر با بهره‌گیری از توان علمی و پژوهشی نیروهای جوان و خلاق شرکت توسعه نیشکر

نگاهی به دستاوردهای صنعت نیشکر در گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر؛

پژوهش، زمینه‌ساز عبور از بحران‌ها در صنعت نیشکر

بر قله‌هایی از موفقیت ایستاده که ثمره جان‌فشانی و تلاش بی‌وقفه ۲۶ هزار کارگر است. مدیرعامل توسعه نیشکر، تولید برق نیشگری، ساخت کارنده نیشکر، بهره‌برداری از بزرگ‌ترین تصفیه‌ساز صنعتی «تغلیظ ویناس»، طراحی و تولید دروگر، تولید واریته‌های سازگار با اقلیم خوزستان، برداشت پرونق محصولات غیرنیشگری، بازسازی ادوات کشاورزی، تولید یخ خشک در قلب شکرستان ایران و... را بخشی دستاوردهایی برشمرد که به همت خانواده پرجمعیت نیشکر محقق شده‌است.

پرجمعیت‌ترین صنعت کارگری خوزستان

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر، این صنعت را با ایجاد اشتغالی بالغ بر ۲۶ هزار نفر، پرجمعیت‌ترین صنعت کارگری خوزستان می‌داند که با خانواده‌ای به وسعت ۱۰۰ هزار نفر، توانسته معیشت تعداد زیادی را در پهنه خوزستان به این گیاه گره بزند و سربلند از آن بیرون آید.

گوهری تابناک بر تارک صنعت نیشکر

«خدمت به مردم چون گوهری تابناک بر تارک صنعت نیشکر است». این را دکتر ناصری در ادامه بیان دستاوردهای صنعت نیشکر در چهل و چهارمین بهار انقلاب می‌گوید و ادامه می‌دهد: این صنعت همواره در هنگامه حوادث و بحران‌ها در کنار مردم بوده و خدمت به آنان را چون گوهری گران‌قدر ارج دانسته‌است.

وی ایستادگی مردان نیشکر در زمانه سیل در روستاهای همجوار واحدهای نیشگری و آبرسانی گسترده به روستاهای پیرامونی در زمان خشکسالی را دو نمونه از چندین و چند مورد حضور همیشگی این شرکت در کنار مردمان مناطق پیرامونی عنوان می‌کند.

در کنار این دو مورد، ساخت و تجهیز و بازسازی مدارس، احداث پل بر رودخانه کارون به منظور تسهیل ارتباط مردم منطقه، توسعه و گسترش راه‌های ارتباطی روستایی و کمک به رفع مشکلات زیرساختی، اعزام تیم‌های پزشکی و درمان رایگان روستاییان، بخش دیگری از اقدامات صنعت نیشکر در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی است که مدیرعامل توسعه نیشکر بدان اشاره دارد.

دکتر ناصری در پایان، بار دیگر این صنعت را تجلی شعار «ما می‌توانیم» دانست که در طول ۳۳ سال از حیات‌اش، توانسته ایران اسلامی را در تولید چند محصول استراتژیک در مسیر خودکفایی قرار دهد و در مسیر «ایرانی استوار» گام بردارد.

«صنعت نیشکر، سربلند از انجام وظایف و مأموریت‌هاست». این را دکتر عبدالعلی ناصری مدیرعامل بزرگ‌ترین شرکت نیشگری ایران در حالی می‌گوید که صنعت نیشکر در سومین سال از سومین دهه فعالیت خود به سر می‌برد و توانسته با گذر از بحران‌ها به ثباتی دست یابد که نتیجه آن شیرینی کام مردم در گستره ایران اسلامی است.

دکتر عبدالعلی ناصری به دستاوردهای صنعت نیشکر، اشاره کرد و این صنعت را تجلی عینی شعار «ما می‌توانیم» دانست که با بهره‌گیری از توان داخلی در بحبوحه تحریم‌های استکبار جهانی، پیشرفت‌های شگرفی در بزرگ‌ترین طرح کشاورزی و صنعتی ایران رقم زده‌است.

نیشکر؛ صنعتی چند محصولی

استفاده از توان داخلی و بهره‌گیری از نیروهای متخصص، پویایی صنعت نیشکر را دوچندان کرده‌است و به گفته مدیرعامل توسعه نیشکر، این مهم باعث شده این مجموعه صنعتی، به سلامت از بحران‌ها عبور کند و ایران اسلامی را در تولید محصول استراتژیک شکر در مسیر خودکفایی قرار دهد.

تولیدشکر، تنها یک فرآورده از تولیدهای متنوع توسعه نیشکر است. دکتر ناصری، نیشکر را صنعتی «چندمحصولی» می‌داند که انقلابی صنعتی در گستره هشت واحد نیشگری رقم زده و توانسته با تولید محصولاتی نظیر الکل طبی، خمیرمایه، ام‌دی، اف، خوراک دام، نئوپان، شکرهای طعم‌دار شکر قهوه‌ای و... به عنوان شرکتی راهبردی مطرح شود.

راه دشوار اما شیرین

یکی از دستاوردهای شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی که از سال گذشته رقم خورد و در آستانه چهل و چهارمین بهار انقلاب به ثمر نشست، دمیدن روح امید در قدیمی‌ترین واحد نیشگری ایران است. راه طی شده در این یکسال برای خروج هفت‌تپه از بن‌بست، به گفته ناصری هرچند دشوار اما شیرین بود و باعث شد پس از سال‌ها هفت‌تپه وارد مدار تولید شود و لبخند امید بر چهره کارگران نقش ببندد. هفت‌تپه تنها دستاورد صنعت نیشکر نیست؛ این شرکت، در ادامه راه،

روز شمار دستاوردها، رکوردها و افتخارات صنعت نیشکر

خوزستان «کشاورزی دیجیتال»، به عنوان ایده برتر انتخاب شد.
۲۴ اسفند ۱۴۰۱

۷همزمان با یازدهمین نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی، از نخستین دستگاه «گراپ تراکتوری» برای جمع‌آوری نی‌های باقیمانده در مزارع نیشکر پس از عملیات برداشت، طراحی و ساخت متخصصین واحد تجهیزات مکانیکی کشت و صنعت نیشکر دهخدا، رونمایی شد.
۴ اسفند ۱۴۰۱

تندیس مدیر نمونه واحد تولیدی در سی و چهارمین جشنواره «امتنان» از جامعه کار و تولید استان خوزستان، به دکتر عبدالعلی ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی رسید.
۲۴ بهمن ۱۴۰۱

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در سی و چهارمین جشنواره «امتنان» از جامعه کار و تولید خوزستان، با کسب عناوین مختلف (همچون دریافت تندیس واحد نمونه و کسب نشان کارگران و کارگروه‌های

شرکت خمیرمایه و الکل رازی به رکورد جدید تولید ۱/۰۶۳/۷۸۴ کیلوگرم خمیرمایه طی فروردین ۱۴۰۲ رسید.
۱ اردیبهشت ۱۴۰۲

دستگاه بومی «پالایش شربت نیشکر» (سیروپ) به منظور تولید شکر مرغوب و کاهش ضایعات در راستای تحقق شعار سال در کشت و صنعت میرزا کوچک خان به بهره‌برداری رسید.
۱۶ فروردین ۱۴۰۲

طرح‌دانش‌بنیان محمدحسن صادقیان محقق و پژوهشگر مؤسسه آموزش و تحقیقات توسعه نیشکر به دلیل ایده فناورانه طراحی و ساخت دستگاه هشدار دهنده ورود ذرات آلاینده به موتور ماشین‌آلات سنگین کشاورزی، در اولین رویداد ملی فناورانه در مسیر کشاورزی دانش‌بنیان استان

شهرام فرحمند مدیرعامل شرکت خمیرمایه و الکل رازی از کسب رکورد جدید تولید ۳/۴۰۰/۳۹۵ لیتر الکل و ۳۶۴/۱۱۰ کیلوگرم گاز دی‌اکسید کربن در اردیبهشت ۱۴۰۲ خبر داد.
۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۲

کشت و صنعت نیشکر حکیم فارابی در جشنواره «امتنان» در صدر واحدهای نمونه ملی قرار گرفت و جمال سعودی مدیرعامل این شرکت از سوی آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهوری کشورمان تقدیر شد.
۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۲

محمد رضا عصاره‌نژاد مدیرعامل کشت و صنعت نیشکر امام خمینی (ره) اعلام کرد، با تولید ۱۱۰ هزار تن شکر، رکورد تولید شکر در کشت و صنعت نیشکر امام خمینی (ره) شکسته شد.
۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۲

نشان پژوهشگر برتر چهارمین جشنواره «جهادگران عرصه علم و فناوری» استان خوزستان با حضور فرمانده سپاه خوزستان، رئیس سازمان بسیج مهندسان استان، رئیس پارک و علم فناوری استان به عزیز کرملاچعب پژوهشگر نیشکری و معاون کشاورزی کشت و صنعت نیشکر امیرکبیر رسید.

۱۷ دی ۱۴۰۱

واحد کنترل کیفیت آبان بسیار توسعه برای سومین سال در همایش ملی استاندارد نمونه کشوری شد و دکتر محمد مخبر دزفولی معاون اول رئیس جمهور از دکتر عبدالعلی ناصری مدیرعامل توسعه نیشکر تقدیر کرد.

۲۷ مهر ۱۴۰۱

مواد غذایی و محصولات کشاورزی» برای اولین بار در ایران توسط سید ابراهیم نوری محقق نیشکری ساخته و طراحی شد.

۲۸ دی ۱۴۰۱

جمال سعودی مدیرعامل کشت و صنعت نیشکر حکیم فارابی اعلام کرد طرح پژوهشی تولید شکر دارویی «کروی» در راستای تولید محصولات دانش بنیان در نیشکر فارابی شد.

۲۸ دی ۱۴۰۱

رکورد روزانه تصفیه شکر با تولید ۹۱۶ تن شکر سفید در کشت و صنعت نیشکر امیرکبیر برای اولین بار در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی شکسته شد.

۱۷ دی ۱۴۰۱

نیشکری برتر، در صدر شرکت های تولیدی استان قرار گرفت.

۲۰ بهمن ۱۴۰۱

شرکت خمیرمایه و الکل رازی در همایش تجلیل از صنایع تولیدی، خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی خوزستان، به عنوان واحد تولیدی نمونه سال ۱۴۰۱ برگزیده و مورد تقدیر قرار گرفت.

۱۰ بهمن ۱۴۰۱

کشت و صنعت های حکیم فارابی، دهخدا، دعبل خزاعی و امیرکبیر در همایش تجلیل از صنایع تولیدی، خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی خوزستان به عنوان واحدهای برتر صنایع غذایی استان معرفی شدند.

۵ بهمن ۱۴۰۱

«دستگاه خشک کن انجمادی صنعتی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری خواستار شد؛

توسعه همکاری‌های تحقیقاتی صنعت نیشکر با دانشگاه‌ها

بخشی از اعتبارات پژوهشی نیشکر به سمت دانشگاه‌ها سوق یابد

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با برشمردن ظرفیت‌های بی‌شمار صنعت نیشکر، خواستار استفاده از این ظرفیت مهم برای ارتقای شاخص‌های آموزشی و پژوهشی بخش کشاورزی استان خوزستان شد. دکتر محمدعلی زلفی‌گل در حاشیه آیین تودیع و معارفه رییس دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، با بیان این مطلب گفت، دکتر ناصری مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر از نخبگان علمی خوزستان است و انتظار می‌رود این شرکت بخشی از اعتبارات پژوهشی و تحقیقاتی خود را به سمت دانشگاه‌ها سوق دهد. عالی‌ترین مقام وزارت علوم، تحقیقات، فناوری در دولت سیزدهم افزود: ارتباط مستمر صنعت و دانشگاه باعث افزایش بهره‌وری و ارتقای عملکرد می‌شود و این ارتباط میان مراکز علمی و صنعتی، پیش‌زمینه‌ای برای انتقال بهینه دستاوردهای علمی و تحقیقاتی خواهد شد. حمایت صنعت نیشکر از آموزش کاربردی و مهارت‌آموزی دانشجویان، از دیگر محورهای سخنان وزیر علوم در حاشیه این مراسم بود. دکتر زلفی‌گل در این مورد گفت، شرکت توسعه نیشکر با در اختیار قرار دادن امکانات لازم، از روند آموزش کاربردی و کارورزی دانشجویان حمایت کند.

حمایت مدیرعامل نیشکر از طرح‌های پژوهشی

در ادامه، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی از حمایت قاطع این شرکت از طرح‌های پژوهشی و تحقیقاتی دانشگاه‌ها و نخبگان دانشگاهی خبر داد و گفت، صنعت نیشکر ارتباط مستمری با دانشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی برای افزایش بهره‌وری و رفع چالش‌ها دارد. دکتر عبدالعلی ناصری افزود: استفاده از ظرفیت دانشگاه‌ها در کشت و صنعت‌های نیشکری مورد توجه قرار گرفته و در سال مزین به شعار تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین نیز این همکاری‌ها بیشتر شده است. بر اساس این گزارش، در آیین تودیع و معارفه رییس دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان که با حضور وزیر علوم برگزار شد، از خدمات دکتر عباس عبدشاهی قدردانی و دکتر جمال فیاضی به عنوان رییس جدید دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی معرفی شد. پیش از این مراسم نیز، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به همراه تعدادی از مدیران خوزستان بر مزار شهدای گمنام دانشگاه علوم کشاورزی خوزستان حضور یافتند و ادای احترام کردند.

پرونده؛

آبیاری زیرسطحی

- سامانه آبیاری زیرسطحی قطره‌ای، دژ گرانبه‌های نیشکر برای مقابله با خشکسالی
- سیستم آبیاری زیرسطحی گامی علمی در صنعت نیشکر است
- صنعت نیشکر در شبکه‌های آبیاری و زهکشی پیشرو است
- راندمان آبیاری نیشکر ۲۰ درصد بالاتر از میانگین کشوری است
- بهره‌وری مصرف آب در مزارع نیشکر افزایش یافت
- ضرورت تجهیز بخش کشاورزی به سامانه‌های نوین آبیاری
- راندمان آبیاری نیشکر و ارتقای بهره‌وری آب

سامانه آبیاری زیرسطحی قطره‌ای؛ دُرّ گرانبرهای نیشکر برای مقابله با خشکسالی

این سامانه آبیاری، هم راندمان آبیاری مزارع نیشکر را بالا برده و هم تولید را در پناه محیط‌زیست، رونقی دوباره بخشیده و جلوه شیرین نیشکر در دشت خوزستان از دریچه این سامانه، تماشایی شده‌است.

هم‌اکنون، این سامانه آبیاری به صورت آزمایشی در واحدهای هفتگانه اجرایی شده تا پس از پشت سر گذاشتن روند تحقیقاتی و شناخت ضعف و قوت‌هایش، در سطحی وسیع به کار گرفته شود. در حال حاضر، شیوه آبیاری مزارع، بر پایه «هیدروفلوم» است.

در کنار آبیاری زیرسطحی، این روش آبیاری، یکی از مدرن‌ترین روش‌های آبیاری دنیاست که بهره‌وری آب را به نحو مطلوبی ارتقا داده‌است.

**سامانه آبیاری
زیر سطحی
در راستای
هوشمندسازی
مزارع نیشکر
اجرامی شود و
نقش به‌سزایی
در کاهش آبیاری
مزارع و افزایش
میزان تولید دارد**

صنعت نیشکر را باید یک دانشگاه بزرگ نشر دانش کشاورزی نامید که با روش‌های نوین در «داشت، کاشت و برداشت»، نام و آوازه‌اش به عنوان صنعتی پیشرو، طنین‌انداز شده‌است.

صنعت نیشکر را باید یک دانشگاه بزرگ نشر دانش کشاورزی نامید که با روش‌های نوین در «داشت، کاشت و برداشت»، نام و آوازه‌اش به عنوان صنعتی پیشرو، طنین‌انداز شده‌است.

اگر تا پیش از این، بی‌آبی و خشکسالی، رنگ از رخساره نیشکر می‌ربود اما امروز، با کیمیای متخصصین نیشکر در طراحی سامانه مُدرن آبیاری، صنعت نیشکر به دروازه‌های کشاورزی پایدار ورود کرده و گامی دانش‌بنیان در امنیت غذایی حتی در شرایط بحرانی برداشته است.

وجود چنین سامانه‌ای برای منابع آبی کشور همچون یک دُرّ گرانبهاست و در شرایط کاهش بارش‌ها و غلبه دیو خشکسالی،

فرشته‌ای برای حیات بند بند وجود نیشکر است.

این استاد دانشگاه معتقد است که گیاه نیشکر، جایگزینی در خوزستان ندارد و سایر کشت‌های جایگزین نیز به دلیل ارزش افزوده بالای محصولات نیشکری، قدرت رقابت ندارند.

اهمیت نیشکر در تأمین امنیت غذایی کشور

وی با بیان اینکه کشور به صنعت نیشکر نیازمند است، افزود: خوزستان تنها استانی است که گیاه نیشکر در آن کشت می‌شود و به دلیل تولید بخشی از شکر مورد نیاز کشور، اهمیت زیادی در حوزه امنیت غذایی دارد. قمشی در پایان بر ضرورت مدیریت مصرف آب در بخش کشاورزی تأکید کرد و افزود: وقتی آب به وظیفه محیط‌زیستی خود عمل کند، دیگر شاهد مشکلاتی مثل تشدید وقوع پدیده ریزگردها در خوزستان نخواهیم بود.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اجرای سیستم آبیاری زیرسطحی قطره‌ای در صنعت نیشکر را اقدامی علمی و گامی مهم در مدیریت مصرف آب برشمرد که با اجرای گسترده آن می‌توان راندمان آبیاری مزارع را افزایش داد.

دکتر مهدی قمشی با بیان این مطلب، به نشریه «شهد» گفت، این سیستم آبیاری تجربه‌ای ماندگار در واحدهای نیشکری است که می‌تواند مورد استفاده سایر شرکت‌های مرتبط با کشاورزی نیز قرار گیرد.

سیستم آبیاری زیرسطحی به عنوان طرحی دانش‌بنیان به منظور مدیریت هر چه بیشتر منابع آبی، به صورت پایلوت در کشت و صنعت‌های نیشکری در دست اجراست تا پس از پشت سر گذاشتن آزمایش‌های اولیه در سطحی وسیع به کار گرفته شود.

دکتر قمشی عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز:

سیستم آبیاری زیرسطحی گامی علمی در صنعت نیشکر است

با توسعه کشاورزی هوشمند در کشور محقق شده‌است، بیان داشت: در حال حاضر حدود ۲ و نیم میلیون هکتار از اراضی کشاورزی تحت سامانه آبیاری تحت فشار است که به نوعی موجب تقویت امنیت غذایی کشور و صرفه‌جویی در آب شده‌است.

مدیرکل شبکه‌های آبیاری وزارت جهاد کشاورزی در پایان از همکاری دانشگاه شهید چمران اهواز با شرکت توسعه نیشکر در پیگیری آبیاری زیرسطحی قدردانی و اظهار امیدواری کرد، با این نوع تعامل‌ها و مشارکت‌ها به‌زودی شاهد ثمره آبیاری زیرسطحی در زراعت نیشکر و افزایش بهره‌وری آب باشیم.

اختتامیه ششمین همایش ملی آبیاری و زهکشی چهارشنبه (دهم اسفندماه) با حضور آیت‌الله حیدری نماینده مردم خوزستان در مجلس خبرگان رهبری، مدیرکل شبکه‌های آبیاری وزارت جهاد کشاورزی و جمعی از مسئولین در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

مطالعات و طراحی شبکه‌های آبیاری و زهکشی، اثرات محیط‌زیستی شبکه‌های آبیاری و زهکشی، ارتقاء بهره‌وری مصرف آب در شبکه‌های آبیاری و زهکشی، مدیریت بهره‌برداری از شبکه‌های آبیاری و زهکشی و مباحث نوین در شبکه‌های آبیاری و زهکشی از جمله محورهای این همایش بود.

«شهد» در حاشیه اختتامیه همایش ملی آبیاری و زهکشی با بیان این مطلب افزود، این سیستم آبیاری در باغات نقش خود را ایفا کرده و بزودی نیز با بومی‌سازی دانش و تکنولوژی آن در صنعت نیشکر، به اهداف موردنظر دست می‌یابد.

به گفته او، آبیاری زیرسطحی از دهه ۹۰ در توسعه باغات به کار گرفته شده و حالا نیز روند آزمایشی آن در کشت و صنعت‌های نیشکری شروع شده تا پس از پشت سر گذاشتن آزمایش‌های اولیه اجرایی شود.

مدیرکل شبکه‌های آبیاری وزارت جهاد کشاورزی از مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر در پیشقدم شدن برای اجرای آبیاری زیرسطحی در مزارع نیشکر قدردانی کرد و گفت، بر اساس گزارش‌های رسیده، بخشی از اهداف این نوع آبیاری در مزارع پایلوت نیشکر محقق شده‌است.

مدرن‌ترین شیوه‌های آبیاری کم فشار در صنعت نیشکر

ابوالحسنی در ادامه به سیستم «آبیاری سطحی» نیشکر اشاره کرد و صنعت نیشکر را پیشرو در شبکه‌های آبیاری و زهکشی برشمرد و افزود، در حال حاضر شیوه آبیاری مزارع، بر پایه «هیدروفلوم» است که یکی از مدرن‌ترین شیوه‌های آبیاری کم فشار است. وی با بیان اینکه تحقق امنیت غذایی

مدیرکل شبکه‌های آبیاری وزارت جهاد کشاورزی:

صنعت نیشکر در شبکه‌های آبیاری و زهکشی پیشرو است

مدیرکل شبکه‌های آبیاری وزارت جهاد کشاورزی به نقش مؤثر «آبیاری زیرسطحی» در افزایش بهره‌وری آب اشاره کرد و اجرای آن را در کشت و صنعت‌های نیشکری گامی در جهت صرفه‌جویی آب برشمرد.

مدیرکل شبکه‌های آبیاری وزارت جهاد کشاورزی به نقش مؤثر «آبیاری زیرسطحی» در افزایش بهره‌وری آب اشاره کرد و اجرای آن را در کشت و صنعت‌های نیشکری گامی در جهت صرفه‌جویی آب برشمرد.

جلال ابوالحسنی در گفت‌وگو با نشریه

راندمان آبیاری نیشکر ۲۰ درصد بالاتراز میانگین کشوری است

افزایش بهره‌وری با مزارع هوشمند نیشکر

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی راندمان آبیاری در این صنعت را ۲۰ درصد بالاتراز میانگین راندمان آبیاری سطح کشور بیان کرد و گفت: طرح‌های مختلفی نیز برای افزایش بهره‌وری آب در این صنعت در حال انجام است.

دکتر عبدعلی ناصری در بازدید از طرح آبیاری «قطره‌ای زیرسطحی» مزارع نیشکر فارابی در ۴۰ کیلومتری جنوب اهواز افزود: دانش و پژوهش در صنعت نیشکر نهادینه شده و در بخش‌های مختلف از جمله کشاورزی به کار گرفته می‌شود.

به گفته وی با روش نوین آبیاری قطره‌ای زیرسطحی، هم میزان مصرف آب در مزارع نیشکر کاهش می‌یابد و هم موجب افزایش تولید در سطح خواهد شد.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به شعار سال و تأکید مقام معظم رهبری بر «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» اشاره کرد و گفت: شرکت توسعه نیشکر یک شرکت دانش‌بنیان به مقیاس بزرگ است که در زمینه‌های کشاورزی، صنعت و آبیاری به صورت مستمر فعالیت‌های گوناگونی دارد.

گام صنعت توسعه نیشکر در کشاورزی دانش‌بنیان

ناصری مدیریت مصرف آب و استفاده بهینه از منابع آبی را اقدامی دانش‌بنیان در صنعت توسعه نیشکر عنوان کرد و افزود: این صنعت با داشتن یکی از مهم‌ترین دپارتمان‌های علمی و تحقیقاتی کشور و مجموعه مدیریت مطالعات کاربردی مستقر

در واحدهای نیشکری با بهره‌گیری از صدها محقق و پژوهش‌گر، تلاش‌های مستمری برای مصرف بهینه آب انجام داده‌است. مدیرعامل توسعه نیشکر و صنایع جانبی در ادامه از شیوه آبیاری «هیدروفلوم» مزارع نیشکر به عنوان پیشرفته‌ترین شیوه آبیاری دنیا یاد نمود و تأکید کرد که استفاده از این روش موجب افزایش بهره‌وری آب در صنعت نیشکر شده‌است.

وی گفت: در کنار روش آبیاری هیدروفلوم، سامانه آبیاری زیرسطحی قطره‌ای به صورت پایلوت نیز در این صنعت، در دست اجراست تا پس از پشت سر گذاشتن آزمایش‌های اولیه، در سطحی وسیع به کار گرفته شود.

اجرای آبیاری قطره‌ای زیرسطحی در کشت و صنعت‌های نیشکری

ناصری به این شیوه نوین آبیاری قطره‌ای زیرسطحی اشاره کرد و بیان داشت: به منظور مدیریت هر چه بیشتر منابع آبی، طرح آبیاری قطره‌ای زیرسطحی در کشت و صنعت نیشکر فارابی در سطح ۲۶ هکتار به اجرا درآمده است.

به گفته مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، شیوه آبیاری قطره‌ای زیرسطحی قرار است از امسال در سایر کشت و صنعت‌های نیشکری هر کدام در سطح یک مزرعه، به کار گرفته شود تا پس از طی روند تحقیقاتی و شناخت نقاط ضعف و قوت، به صورت گسترده در این صنعت به کار گرفته شود.

ناصری افزود: صنعت توسعه نیشکر در کنار این روش‌های آبیاری، از روش آبیاری جوچه‌ای، آبیاری با زهاب نیشکر در شرایط خشکسالی نیز بهره گرفته که سبب شده گیاه نیشکر در شرایط بحران آب آسیب چندانی نبیند.

وی اظهار کرد: این شرکت در عین حال به منظور کاهش مصرف آب، طرح‌های تحقیقاتی متعددی برای تولید وارپته‌های مقاوم با خشکی و سازگار با اقلیم خوزستان در دست اجرا دارد.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر گفت: در سال جدید که به عنوان سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نام‌گذاری شده، صنعت نیشکر همچنان برای تحقق شعار سال، نهایت تلاش خود را به کار خواهد بست و برای نیل به سر منزل مقصود، با تمامی ظرفیت‌ها، به پیش خواهد رفت.

راندمان آبیاری در نیشکر ۲۰ درصد بالاتر از میانگین کشوری است

ناصری در بخش دیگری از سخنان خود به شیوه‌های افزایش بهره‌وری آب در صنعت نیشکر اشاره کرد و گفت: حدود ۴۰ درصد آب مصرفی صنعت نیشکر از طریق زهکش‌های زیرزمینی مجدداً به چرخه اکولوژیکی بازمی‌گردد که به دلیل شیرین شدن اراضی

و روش مبارزه بیولوژیک و همچنین حرکت به سمت بهره‌برداری از کودهای آلی، امکان استفاده مطلوب از زهاب و پروسه بازچرخانی مصرف آب را در زمینه‌های متعدد فراهم کرده‌است.

وی راندمان آبیاری در این صنعت نیز را ۲۰ درصد بالاتر از میانگین راندمان آبیاری سطحی کشور دانست و افزود: میانگین راندمان آبیاری در کشور بین ۳۵ تا ۴۰ درصد است و شرکت توسعه نیشکر توانسته به راندمان بین ۵۰ تا

۵۵ درصد برسد و در عین حال، طرح‌های تحقیقاتی متعددی در این صنعت به منظور افزایش بهره‌وری آب در حال انجام است.

ارزش افزوده نیشکر قابل مقایسه با محصولات کشاورزی نیست

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: در بررسی وضعیت تولید هر محصول کشاورزی، نخست باید نگاه‌ی جامع به مجموعه نهاده‌ها و پارامترهای مهم و تأثیرگذار در تولید آن محصول انداخت و سپس مجموعه تولیدات آن گیاه را با توجه به مصرف پارامترها ارزیابی و نتیجه‌گیری کرد و اگر میزان مصرف آب نیشکر را مطالعه کنیم متوجه خواهیم شد تولیدات حاصل از نیشکر به‌طور معناداری قابل مقایسه با سایر تولیدات کشاورزی نیستند و از ارزش افزوده بسیار بالاتری برخوردار است.

ناصری در ادامه بیان کرد: به ازای هر متر مکعب آب مصرفی، نیشکر بیش از ۱۰۲ کیلوگرم ماده خشک تولید می‌کند و این در حالی است که در متوسط الگوی کشت محصولات استان خوزستان به ازای هر متر مکعب آب مصرفی تنها حدود ۴۸۷/۰ (چهارصد و هشتاد و هفت هزارم) کیلوگرم ماده خشک تولید می‌شود از این رو تولید ماده خشک نیشکر به ازای هر واحد آب مصرفی ۲۰۸ برابر سایر محصولات استان خوزستان است.

وی گفت: اگر هدف از مصرف بهینه آب رسیدن به بیشترین راندمان تولید است این مورد در خصوص نیشکر به وجهی غیرقابل مقایسه محقق می‌شود از سوی دیگر از نظر ارزش اقتصادی مجموعه تولیدات حاصل از نیشکر نیز غیرقابل رقابت است.

نیشکر پیشرو در استفاده از فناوری‌های کشاورزی

وی طرح آزمایشی سامانه آبیاری زیرسطحی را گام دیگر در پیشروی به سمت هوشمندسازی مزارع برشمرد که پس از اجرای گسترده، هم راندمان آبیاری مزارع را بالا می‌برد و هم تولید را در پناه محیط‌زیست، رونقی دوباره خواهد بخشید

ناصری معتقد است: توسعه نیشکر در استفاده از فناوری کشاورزی پیشرو است و این شرکت به سمت «مزارعی هوشمند» در داشت، کاشت و برداشت حرکت می‌کند.

ISNA PHOTO
Alireza Mohammadi

دکتر ناصری در همایش ملی شبکه‌های آبیاری و زهکشی:

بهره‌وری مصرف آب در مزارع نیشکر افزایش یافت

آبیاری زیرسطحی در نیشکر؛ از افزایش ۴۰ درصدی راندمان محصول تا کاهش ۲۰ درصدی مصرف آب

به چرخه اکولوژیکی بازمی‌گردد که به دلیل شیرین شدن اراضی و روش مبارزه بیولوژیک، امکان استفاده مطلوب از زهاب و پروسه بازچرخانی مصرف آب فراهم شده‌است.

ناصری از شیوه آبیاری «هیدروفلوم» مزارع نیشکر به عنوان پیشرفته‌ترین روش آبیاری کم فشار دنیا یاد نمود و تأکید کرد، استفاده از این روش موجب افزایش بهره‌وری آب در صنعت نیشکر شده‌است.

وی نیشکر را گیاهی با ارزش افزوده بالا توصیف کرد که از پسماند آن محصولات بی‌بهره به بار می‌نشیند که هم نفع اقتصادی دارد و هم حافظ محیط زیست است.

درصد افزایش داشته‌است.

دستیابی به رقمی بالاتر از میانگین آبیاری در کشور

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی افزود، میانگین راندمان آبیاری در کشور بین ۳۵ تا ۴۰ درصد است و شرکت توسعه نیشکر توانسته با اجرای طرح‌های مختلف به راندمان بین ۵۰ تا ۵۵ درصد دست یابد.

این استاد دانشگاه در ادامه به بازچرخانی زهاب نیشکر برای مقابله با بحران بی‌آبی در کشت و صنعت‌های نیشکر خبر داد و گفت، حدود ۴۰ درصد آب مصرفی صنعت نیشکر از طریق زهکش‌های زیرزمینی مجدداً

مقاله «سیستم‌های آبیاری کم فشار و توسعه آبیاری زیرسطحی گامی در راستای افزایش بهره‌وری مصرف آب در مزارع نیشکر» در ششمین همایش ملی مدیریت شبکه‌های آبیاری و زهکشی توسط دکتر عبدالعلی ناصری عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب ارائه شد.

دکتر عبدالعلی ناصری در این همایش به اجرای سیستم آبیاری زیرسطحی در مزارع نیشکر اشاره کرد و گفت، با اجرای این سیستم، مصرف آب نسبت به آبیاری سطحی، ۲۰ درصد کاهش یافته و در عین حال، راندمان محصول نیشکر ۴۰

در بازدید دانشجویان و اساتید دانشگاه شهید چمران از
نیشرک امیر کبیر مطرح شد؛

ضرورت تجهیز بخش کشاورزی به سامانه‌های نوین آبیاری

مدیرعامل شرکت توسعه نیشرک و صنایع جانبی در جمع دانشجویان و اساتید به روش‌های نوین آبیاری در مزارع نیشرک اشاره کرد و بر ضرورت حفظ منابع آب سطحی و زیرزمینی تأکید کرد.

جمعی از دانشجویان، پژوهشگران و اعضای هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز از دستاوردهای تحقیقاتی کشت و صنعت نیشرک امیر کبیر بازدید کردند.

در این بازدید که مدیرعامل شرکت توسعه نیشرک و صنایع جانبی و جمعی از مدیران و کارشناسان نیشرکی حضور داشتند، دانشجویان و اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز ضمن آشنایی با فرایند برداشت نیشرک و تولید شکر، به بازدید از بخش‌های مختلف کشت و صنعت امیر کبیر پرداخته و با طرح دانش بنیان آبیاری قطره‌ای زیرسطحی آشنا شدند.

ضرورت حفظ منابع آب سطحی و زیرزمینی

مدیرعامل شرکت توسعه نیشرک و صنایع جانبی در جمع دانشجویان و اساتید به روش‌های نوین آبیاری در مزارع نیشرک اشاره کرد و بر ضرورت حفظ منابع آب سطحی و

زیرزمینی تأکید کرد.

دکتر عبدالعلی ناصری با بیان اینکه صنعت کشاورزی باید به سمت روش‌های نوین آبیاری هدایت شود افزود: مدیریت مصرف آب و استفاده بهینه از منابع آبی اقدامی دانش بنیان در صنعت نیشرک است و این صنعت با داشتن یکی از مهم‌ترین مراکز علمی و تحقیقاتی کشور با بهره‌گیری از محققان و پژوهشگران، تلاش‌های مستمری برای مصرف بهینه آب و افزایش بهره‌وری انجام داده‌است.

وی در ادامه گفت، به منظور مدیریت هر چه بیشتر منابع آبی طرح آبیاری قطره‌ای زیرسطحی در همه واحدهای توسعه نیشرک به اجرا درآمده است.

در ادامه این بازدید، اعضای هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب با مشاهده دستاوردهای علمی و پژوهشی صنعت نیشرک، موضوعاتی را در این زمینه برای پایان‌نامه دانشجویان انتخاب کردند.

پیش از این نیز دانشجویان و اساتید دانشگاهی از دستاوردهای صنعت نیشرک در کشت و صنعت‌ها بازدید کرده بودند. این بازدیدها با هدف تعامل هر چه بیشتر بین صنعت نیشرک و دانشگاه انجام می‌شود.

راندمان آبیاری نیشکر و ارتقای بهره‌وری آب

دکتر جعفر آل کنیر

معاون کشاورزی شرکت توسعه
نیشکر و صنایع جانبی

کشت پایدار و کشاورزی مدرن به ویژه در بخش آبیاری نیازمند دانش فنی است و کشت و صنعت های نیشکر به دلیل برخورداری از این دانش فنی به کشت و تولید پایدار رسیده اند.

راندمان آبیاری در مزارع نیشکر به ۵۰ درصد رسیده که این رقم برای آبیاری سطحی نه تنها در کشور، بلکه در دنیا قابل توجه است. «راندمان» آبیاری مزارع نیشکر بالاتر از میانگین کشوری است و طرح‌های پژوهشی مختلفی نیز برای افزایش بهره‌وری آب در دست اقدام است.

شیوه آبیاری مزارع، بر پایه «هیدروفلوم» است و این شیوه آبیاری یکی از مدرن‌ترین روش‌های آبیاری دنیا است که بهره‌وری آب را به نحو مطلوبی ارتقا داده است.

صنعت نیشکر در کنار این روش آبیاری، از روش آبیاری جویچه‌ای، آبیاری با زهاب در شرایط خشکسالی و... نیز بهره گرفته که سبب شده گیاه نیشکر در شرایط بحران آب آسیب چندانی نبیند.

نیشکر گیاهی با ارزش افزوده بالا است؛ در دنیا ارزش اقتصادی آب با ماده خشک یا ماده آلی، سنجیده می‌شود و تولید این ماده خشک در صنعت نیشکر به ازای هر مترمکعب آب مصرفی، یک هزار و ۲۰۰ گرم است که چندین برابر بیشتر از سایر زراعت‌هاست.

نیشکر، صنعتی بر پایه پژوهش و تحقیق است و در این سال‌ها به مدد تیم کارشناسی و مدیریتی توانسته از بحران‌های مختلف عبور کند.

پرونده؛

انتقال آب از دز به کرخه

- گره بی‌آبی «کرخه نور» با نیشکر باز شد
- بیش از دو هزار هکتار اراضی کشاورزی حمیدیه سیراب شدند
- تزییق حیات در رگ‌های منطقه
- احیای تالاب شادگان، ادامه مسیر گردشگری نیشکر
- اقدام امیدوارکننده برای تالاب شادگان

با انتقال آب دز از کانال زه آب بر نیشکر دهخدا؛ گره بی آبی «کرخه نور» با نیشکر باز شد

عدنان الوان پور فرماندار
شهرستان حمیدیه:

بیش از دو هزار هکتار اراضی کشاورزی حمیدیه سیراب شدند

عدنان الوان پور

فرماندار شهرستان
حمیدیه

با توجه به خشک شدن رودخانه کرخه و کاهش ذخایر پشت سد آن به دلیل خشکسالی‌های متوالی، تامین آب مورد نیاز احشام و کشت‌های دائمی مناطق پایین دست با مشکل مواجه شده بود.

در همین راستا، جلسات مستمری در استانداری خوزستان با حضور مدیران شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، مدیران سازمان آب و برق برگزار شد و طرح پمپاژ آب رودخانه دز به «کرخه نور» از طریق کانال زهاب بر نیشکر دهخدا، به تصویب رسید و در آبان ماه سال ۱۴۰۱ توسط شرکت توسعه نیشکر اجرایی شد.

ضمن قدردانی از زحمات صورت گرفته متولیان امر، بهره‌مندی بیش از دو هزار هکتار اراضی کشاورزی شهرستان حمیدیه از آب پمپاژ شده در مسیر زهاب بر نیشکر دهخدا یکی از مزایای اجرای این طرح است.

بیشتر نیز این کشت و صنعت دهخدا از طریق احداث کانال شمالی، توانسته بود با انتقال زهاب نیشکر، بخشی از زمین‌های روستاهای ابوطیور، عنافچه، چم العبید، چنیه و لارا احیا کند.

رونق کشت محصولات کشاورزی

اقدام کشت و صنعت نیشکر دهخدا در اجرای پمپاژ آب از کانال زهاب بر، رضایت اهالی روستاهای اطراف کرخه نور را به دنبال داشته است. سیدرضا هاشمی یکی از کشاورزان روستای «دهلیز» از روستاهای تابع بخش حمیدیه، کشت پاییزه گندم و کلزای منطقه را پربرکت برشمرد و گفت که با اقدام نیشکر دهخدا، رونق به این منطقه بازگشته و مشکل تامین آب کشاورزی و دامپروری برطرف شده است.

به گفته سیدرضا، پیش از این، روستاهای این منطقه با مشکل کم‌آبی روبرو بودند و این مسئله علاوه بر نابودی اراضی کشاورزی، احشام و گاو میش‌ها را هم به خطر انداخته بود که با انتقال آب به کرخه نور از سوی نیشکر دهخدا، مشکل برطرف شد.

جزئیاتی از اجرای انتقال آب به کرخه نور

در ادامه، مدیر مهندسی زراعی نیشکر دهخدا به جزئیات اجرای این طرح اشاره کرد و گفت، از هشتم آبان ماه امسال این شرکت برای جبران کمبود منابع آب در حوزه کرخه و برطرف کردن مشکلات کشاورزان حاشیه رودخانه کرخه نور از طریق کانال زهاب بر نیشکر، امکانات و تجهیزات خود را به کار بست.

به گفته علی فنطاسی، در این بازه زمانی، شکستگی‌های موجود در بدنه مسیر زهاب بر از موقعیت ایستگاه پمپاژ اصلی زهکش تا «کانال فاضل» ترمیم شد و پس از ایجاد بند خاکی در سطح مقطع مسیر زهاب بر در پائین دست این نهر، آب شیرین با کیفیت مطلوب در مسیر زه‌آب بر هدایت شد.

بر اساس این گزارش، با اجرای این طرح، کشاورزان حاشیه این مسیر از کالورت موسوم به چمران تا رودخانه کرخه نور اقدام به نصب پمپ‌های متعدد برای آبیاری اراضی کشاورزی کردند. همچنین با انتقال آب باکیفیت به رودخانه کرخه نور، مشکل آب کشاورزی و دامپروری روستاها رفع شده است.

با انتقال آب رودخانه دز به «کرخه نور» از مسیر کانال زهاب بر نیشکر دهخدا و نهر ازرق، مشکل تامین آب تعدادی از روستاهای این منطقه برطرف شد و این رودخانه با جاری شدن آب، جان دوباره گرفت.

در این طرح، آب از قسمت انتهایی رودخانه دز به «کانال زهاب بر» نیشکر دهخدا پمپاژ و از آنجا به قسمت انتهایی رودخانه کرخه نور تخلیه می‌شود و در بازه ۱۵ کیلومتری هورالعظیم، آب روستاهای اطراف کرخه نور در محدوده شهرستان‌های حمیدیه و هویزه را تامین می‌کند. کرخه نور، یکی از انشعاب‌های رودخانه کرخه است. در امتداد این رود، کشاورزان و دامپروران بسیاری مشغول به کار هستند. چندی پیش این رود خشک شد و در نتیجه بسیاری از ماهیان و آبزیان و همچنین دام‌ها و محصولات کشاورزی به علت کمبود آب از بین رفتند که به تبع آن مشکلات زیست‌محیطی بزرگی رخ داد.

با اجرای طرح پمپاژ آب رودخانه دز به «کرخه نور» از طریق کانال زهاب بر نیشکر دهخدا، گامی مهم برای بازگشت جریان حیات به چرخه زیستی منطقه همگام با تامین آب روستاها برداشته شده است.

اقدامی در راستای مسئولیت‌های اجتماعی صنعت نیشکر

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی اجرای این طرح را در راستای مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت برشمرد که از آبان ماه امسال به درخواست استانداری خوزستان و با توافق حاصل شده بین شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با سازمان آب و برق خوزستان با هدف تامین آب روستاها انجام شده است.

به گفته دکتر عبدالعلی ناصری، در تابستان امسال با کاهش آب رودخانه کرخه، کشاورزان و دامپروران منطقه کرخه نور با مشکلات متعددی روبرو شده بودند که با رهاسازی آب از طریق کانال زهاب بر نیشکر دهخدا، مشکل تامین آب این منطقه برطرف شد.

وی افزود: ۱۵ متر مکعب در ثانیه آب با کیفیت مطلوب متناسب برای کشت محصولات کشاورزی از کانال زهاب بر به کرخه نور پمپاژ می‌شود و ایستگاه‌های پمپاژ این کشت و صنعت به‌طور شبانه روز فعال هستند.

تزریق حیات در رگ‌های منطقه

روایت «ابو خالد» از نجات گاو میش‌ها و سرسبزی گندمزارهای حمیدیه و هویزه

جان دوباره در مسیر حیات نیشکر «عوده» یکی از دامداران و کشاورزان این «مسیر حیات» است. مزارع سرسبز گندم و جو در عین دو و ملاشیه، نشان از کشت پربرکتی دارد که غم خشکسالی سالیان اخیر را به کنجی افکنده است: «کم‌آبی‌های چند سال اخیر و کاهش سطح آب رودخانه داغی بر دل مان گذاشته بود اما حالا به کمک نیشکر، زمین‌هایمان پر محصول و دام‌هایمان سیراب شده‌اند.»

هرچند امید بازگشت حیات به کرخه نور، زنده شده اما اهالی از سازمان آب و برق انتظار دارند این جریان آب در کانال زهاب بر نیشکر، در تابستان هم ادامه داشته باشد و این جان دوباره، امتداد یابد و داستان تلخ مرگ گاو میش‌ها تکرار نشود.

سیدرضا یکی از اهالی روستای «دهلیز» است که سال گذشته تازیان به بی‌آبی، زردی را بر رخسار سبز زمین‌اش نشانده. زمین‌های کشاورزی این روستا نیز مثل شמוש و بنی‌تیم حالا با آب پمپاژ شده در کانال زهاب بر، سرسبز شده است. حال دل سیدرضا مثل زمین‌هایش باطراوت است. او شعری با ریتم آهنگین آهسته زیر لب زمزمه می‌کند که

سرسبزی و طراوت زمین‌های ابو خالد، سرسبزی و طراوت زمین‌های ابو خالد، محصول یک دوراندیشی است: «پمپاژ آب دز به کرخه نور». این پمپاژ آب از طریق «کانال زهاب بر» نیشکر دهخدا به طول ۱۲۶ کیلومتر انجام می‌شود و پس از درنوردیدن روستاهای شמוש، ملاشیه، عین دو، بنی تمیم، جفیر به «کرخه نور» می‌ریزد و اراضی آنجا را هم سیراب می‌کند و چرخه محیط‌زیست را زنده نگه می‌دارد.

اجرای این طرح هرچند دشوار، اما انجام آن در زمانی اندک، نشان از عزمی دارد تا تراژدی مرگ گاو میش‌ها و خشکیدن زمین‌های کشاورزی بیش از ۶۰ روستای مسیر، تکرار نشود. در این طرح، به گفته مسئولین اجرایی آن در شرکت توسعه نیشکر، آب از پایین دست رودخانه دز به «کانال زهاب بر» نیشکر دهخدا پمپاژ و از آنجا به قسمت انتهایی رودخانه کرخه نور هدایت می‌شود.

روستاهای محدوده اهواز تا حمیدیه و هویزه، در طول این پیمایش ۱۲۶ کیلومتری کانال زهاب بر نیشکر دهخدا، از آب شیرین برخوردار می‌شوند و هم زمین‌هایشان را سیراب می‌کنند و هم دام‌هایشان را.

«از بوی لاشه گاو میش‌های مرده، اینجا قیامتی بود.» این را ابو خالد از دامداران روستای «ملیحه سید حسن» درحالی می‌گوید که امسال گاو میش‌هایش کمتر طعم بی‌آبی را چشیده و به سلامت از اهریمن خشکسالی گذر کرده‌اند.

ابو خالد از خشکسالی سال‌های گذشته هنوز کمرش خمیده است. ناله گاو میش‌ها هنوز در گوش‌اش طنین می‌انداخت: «مرگ گاو میش یعنی پایان حیات ما». کلمه گاو میش را زمزمه می‌کند و با وقار خاصی می‌گوید: «برای عرب‌های خوزستان گاو میش یعنی زندگی». گاو میش برای آن‌ها یعنی کل سرمایه یک خانواده، که اگر بر باد رود، زندگی‌شان هم بر باد می‌رود؛ اتفاقی که سال گذشته رخ داد و چشم‌های زیادی را زیر بار غم سنگین بی‌آبی، به آب نشانده.

اما امسال، نه تنها گاو میش‌های ابو خالد، بلکه چند هکتار زمین زراعی‌اش هم سیراب شدند. او ایستاده بر حاشیه زمین، انگشت اشاره‌اش را با چشمانی به اشک نشسته و لبخندی بر گوشه لبانش، به سوی کشتزاری سرسبز نشانه می‌رود: «این زمین سال گذشته خشک و بی‌آب و علف بود اما حالا سرسبز و پرطراوت شده است.»

مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت می‌داند که از آبان ماه امسال به درخواست استانداری خوزستان و با توافق حاصل شده بین شرکت توسعه نیشکر با سازمان آب و برق خوزستان انجام شده‌است.

در حال حاضر، ۱۵ مترمکعب آب با کیفیتی مطلوب، متناسب برای کشت محصولات کشاورزی از کانال زهاب بر به کرخه نور پمپاژ می‌شود و برای این پمپاژ، ایستگاه‌های نیشکر دهخدا شبانه روز فعال‌اند.

پیشتر نیز این کشت و صنعت دهخدا از طریق احداث کانال شمالی، توانسته بود با انتقال آب، بخشی از زمین‌های روستاهای ابوطیور، عنافچه، چم‌العبید، چنیه و... را احیا کند.

دیگر خبری از ناله عطش گاومیش‌ها نیست
امسال، هزاران هکتار مزارع و هزاران راس احشام در حمیدیه و هویزه مثل گاومیش‌های

هرچند امید بازگشت حیات به کرخه نور، زنده شده اما اهالی از سازمان آب و برق انتظار دارند این جریان آب در کانال زهاب بر نیشکر، در تابستان هم ادامه داشته باشد و این جان دوباره، امتداد یابد و داستان تلخ مرگ گاومیش‌ها تکرار نشود.

سبب تلف شدن گاومیش‌ها شده بود. این مانداب‌ها در سال‌های منتهی به بی‌آبی، تلفات بی‌شماری برجای می‌گذارد و اقتصاد روستائیان را فلج می‌کند.

رفته رفته، در نسیم زمستانی، لای پیچ و خم گندم‌زارها محو می‌شود.
به گفته سیدرضا، پیش از این، روستاهای این منطقه با مشکل کم‌آبی روبرو بودند و این مسئله علاوه بر نابودی اراضی کشاورزی، احشام و گاومیش‌ها را هم به خطر انداخته بود که با انتقال آب به کرخه نور از سوی نیشکر، مشکل حالا برطرف شده‌است.

رحمتی برای اهالی منطقه

با برطرف شدن مشکل، وضعیت امسال نسبت به سال گذشته زمین تا آسمان فرق کرده‌است. این را فرماندار حمیدیه در پاسخ به این سؤال خبرنگاری در مورد وضعیت کشت کشاورزان می‌گوید. به گفته عدنان الوان‌پور، فرماندار شهرستان حمیدیه بیش از سه هزار هکتار اراضی کشاورزی شهرستان از آب پمپاژ شده در مسیر زهاب بر نیشکر، سیراب شده‌اند.

ابوخالد، زمین‌های کشاورزی عوده و دام‌های سیدرضا در «مسیر حیات نیشکر» با آب رها شده در کانال زهاب بر، سالی را تجربه کردند که از ناله عطش گاومیش‌ها خبری بود و نه از ترک‌های خشکیده بر زمین‌ها.

اینجا حالا آفتاب، کم جان شده و پرتو غروب خورشید از لای سعوف نخل‌ها دیدنی است. از دور دست‌ها صدای «هی هی» مردی روستایی به گوش می‌رسد که با قامتی کشیده و چوبی در دست، در حاشیه کشتزارهای سرسبز گندم، چند گاومیش‌اش را به سمت روستا هدایت می‌کند. اینجا امسال با پمپاژ آب دز، روح امید در روستاهای منطقه دمیده شده و زندگی در جای جای آن جریان دارد.

به گفته رئیس جهاد کشاورزی حمیدیه امسال با هدایت آب دز شرکت نیشکر حامی اقتصاد روستائیان شده و با پمپاژ آب در کانال زهاب بر دهخدا، روستاهای زیادی به سلامت از تنش آبی گذر کردند و این رحمتی برای کشاورزان و دامداران شهرستان حمیدیه بود.
با اجرای طرح پمپاژ آب رودخانه دز به کرخه نور از طریق کانال زهاب بر نیشکر دهخدا، گامی مهم برای بازگشت جریان حیات به چرخه زیستی منطقه همگام با تأمین آب روستاها برداشته شده‌است.

پمپاژ ۱۵ مترمکعب آب در ثانیه
مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی نیز اجرای این طرح را در راستای

کاهش «EC» زه‌آب نیشکر دهخدا و ترکیب آن با آب دز، باعث شده آب پمپاژ شده با کیفیتی مطلوب مورد اقبال کشاورزان و دامداران منطقه قرار بگیرد و پس از چند سال خشکسالی رونق را به منطقه بازگرداند. فرماندار حمیدیه یادآور می‌شود که با توجه به تنش‌های آبی، کمی بارش و کم‌آبی کرخه، این مقدار آب پمپاژ شده از سوی نیشکر، غنیمت است و باید قدردان باشیم.

نیشکر، حامی اقتصاد روستایی

رئیس جهاد کشاورزی حمیدیه هم در گفتگو با خبرنگار «شهد»، گریزی به خشکسالی‌های سالیان گذشته می‌زند. مصطفی عبیات از «مانداب»‌هایی سخن می‌گوید که

احیای تالاب شادگان، ادامه مسیر گردشگری نیشکر

نیشکر؛ جان تازه‌ای در تالاب شادگان دمید

اخیراً و همزمان با روز جهانی تالاب‌ها، با پمپاژ ۳۰ مترمکعب در ثانیه آب از رودخانه کارون به تالاب شادگان از طریق کانال‌های نیشکر، گامی دیگر برای احیای این تالاب بین‌المللی برداشته شد. مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان خوزستان با اعلام این خبر گفت، برابر توافق سازمان محیط‌زیست، شرکت توسعه نیشکر و سازمان آب و برق خوزستان به منظور تأمین بخشی از حقایق تالاب شادگان، از محل ایستگاه پمپاژ نیشکر ۳۰ مترمکعب در ثانیه آب از رودخانه کارون به این تالاب هدایت می‌شود.

قدردانی از رویکرد محیط‌زیستی نیشکر

محمدجواد اشرفی، کانال‌های نیشکر را منبع اصلی حیات تالاب بین‌المللی شادگان دانست و از همکاری و رویکرد محیط‌زیستی دکتر ناصری مدیرعامل شرکت

تالاب شادگان با بیش از ۵۰۰ هزار هکتار وسعت در جنوب خوزستان واقع شده که بزرگ‌ترین تالاب ثبت شده کشور در فهرست تالاب‌های بین‌المللی است. این تالاب زیستگاه بیش از ۱۱۰ گونه گیاهی، ۱۷۴ گونه پرنده بومی و مهاجر شامل گیلانشاه و اردک مرمری، ۳۶ گونه پستاندار، سه گونه دوزیست و چندین گونه خزنده است.

بر اساس این گزارش، ایستگاه‌های پمپاژ شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی همزمان با روز جهانی تالاب‌ها، به‌صورت شبانه‌روز در حال پمپاژ آب از طریق کانال‌های نیشکر به تالاب شادگان است. پیش از این نیز، این شرکت با اجرای طرح پمپاژ آب رودخانه دز به «کرخه نور» از طریق کانال زهاب‌بر نیشکر دهخدا، گامی دیگر در صیانت از محیط‌زیست و بازگشت جریان حیات به چرخه زیستی منطقه برداشت.

اقدام امیدوارکننده برای تالاب شادگان

مهندس امین نصیریان

مدیرعامل شرکت کشت و
صنعت نیشکر سلمان فارسی

شرکت کشت و صنعت سلمان فارسی از بدو آغاز بهره‌برداری، در کنار رسالت اصلی تولید شکر، نگاه ویژه‌ای به مقوله مهم مسئولیت‌های اجتماعی و زیست‌محیطی منطقه داشته‌است. اشتغالزایی، احداث و تجهیز مدارس، مساجد و مکان‌های عمومی و عام‌المنفعه، توسعه راه‌های روستایی برای روستاهای همجوار شرکت و صدها مورد دیگر تنها بخشی از عمل به مسئولیت‌های اجتماعی خود است.

در دهه اخیر با بروز بحران خشکسالی در کشور و تحت تأثیر قرار گرفتن رودخانه‌ها و تالاب‌ها، اغلب تالاب‌ها و دریاچه‌های کشور به شدت با بحران مواجه شده‌اند؛ به گونه‌ای که اکثر آنها خشک شده یا به کمترین سطح ممکن خود رسیده‌اند.

به گواه سازمان محیط‌زیست کشور و مراجع علمی و تخصصی حوزه آب، تالاب شادگان علیرغم خطرات شدید موجود، به واسطه همفکری، همکاری و تعامل سازنده شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با مسئولین و مدیران ارشد استانی، در مقایسه با سایر تالاب‌ها و دریاچه‌های کشور، کمترین آسیب و تنش را شاهد بوده‌است. مسائل و مشکلات اجتماعی به وجود آمده از خشک شدن ناشی از کاهش شدید آورده آب دریاچه ارومیه، دریاچه بختگان، تالاب گاوخونی، تالاب پریشان و دشت ارژن، تالاب هامون و هورالعظیم که در سال‌های اخیر در صدر اخبار بوده‌اند، گواه این امر است.

در این راستا، از سال‌های گذشته با هماهنگی‌های انجام شده زه آب کانال زهکش مشترک سه شرکت غرب کارون با دبی لحظه‌ای متوسط در سال ۲۵ متر مکعب بر ثانیه، به جای تخلیه در دریا به تالاب شادگان منتقل شده‌است که بی شک حیات تالاب در این سال‌ها مدیون این اقدام است.

در کنار این اقدام از سال ۹۴ در زمان‌هایی از سال که محدودیت برداشت آب از رودخانه کارون نبوده‌است، با تمهیدات به عمل آمده بخشی از آب رودخانه مستقیماً به کانال زهکش مشترک ریخته و به تالاب منتقل شده‌است.

همچنین در سال زراعی جاری نیز با تمهیدات به عمل آمده از تاریخ ۱۳ بهمن ماه ۱۴۰۱ تاکنون روزانه متوسط حدود ۸ متر مکعب آب از رودخانه کارون و زهکش به تالاب شادگان انتقال می‌یابد. بی شک این اقدام را می‌توان امیدوارکننده برای تالاب مهم شادگان دانست.

توسعه نیشکر در این اقدام اثربخش که منجر به پایداری و تأمین بخشی از حبابه تالاب می‌شود، تقدیر کرد.

به گفته او، در حال حاضر با توجه به بارندگی‌های اخیر و همچنین تأمین حبابه از طریق کانال‌های نیشکر، وضعیت آبی تالاب شادگان مطلوب است و ۷۵ تا ۸۰ درصد آن در وضعیت آبیگری قرار دارد.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان با بیان اینکه خوزستان با داشتن شش تالاب بسیار بزرگ و نسبتاً بزرگ، جایگاه خاصی دارد، گفت، ۱۸ درصد مساحت تالاب‌های کشور در این استان وجود دارد که این میزان، نقش و جایگاه خوزستان در این حوزه را مشخص می‌کند.

اشرفی بیان داشت: تالاب شادگان نقش ویژه‌ای در اقتصاد، هیدرولوژی، گردشگری و ایجاد اشتغال منطقه دارد و بزرگ‌ترین کلونی فلامینگوهای جهان در این تالاب است و می‌توان شرایط را برای جذب گردشگر فراهم کرد.

وی در پایان از اقدام شرکت توسعه نیشکر در تأمین حبابه تالاب شادگان قدردانی کرد و خواستار همکاری و ورود سایر ارگان‌ها و شرکت‌ها برای حفاظت از این تالاب منحصر به فرد شد.

تالاب شادگان نقش ویژه‌ای در اقتصاد، هیدرولوژی، گردشگری و ایجاد اشتغال منطقه دارد و بزرگ‌ترین کلونی فلامینگوهای جهان در این تالاب است و می‌توان شرایط را برای جذب گردشگر فراهم کرد

احیای تالاب شادگان، ادامه مسیر گردشگری نیشکر

در همین زمینه، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی نیز صنعت نیشکر را دوستدار محیط‌زیست دانست که در حوزه‌های مختلف برای صیانت از محیط‌زیست از جمله تأمین حبابه تالاب‌ها، گام‌های مهمی برداشته است.

دکتر عبدالعلی ناصری افزود: این شرکت بر پایه تعهد اجتماعی به مناطق پیرامون، تأمین بخشی از حبابه تالاب شادگان را در طول سال عهده‌دار است و اکنون نیز بر اساس توافق انجام شده با محیط‌زیست و سازمان آب و برق خوزستان، ۳۰ مترمکعب در ثانیه آب از رودخانه کارون به تالاب شادگان پمپاژ می‌کند.

وی کمک به احیای این تالاب بین‌المللی را ادامه مسیر گردشگری نیشکر و رونق بخشی به مناطق پیرامونی برشمرد که از سال گذشته این رونق بخشی با ثبت جشنواره نیشکر در تقویم ملی، انجام شده و امسال نیز با جدیت بیشتری در حال پیگیری است.

باتوقی آرام برای طبیعت‌گردها

شکرستان: بهشت گردشگری خوزستان

۱۴ میلیون نفر را تامین و دی‌اکسیدکربن ناشی از بازدم ۲۳ میلیون نفر را جذب می‌کند.

اهمیت این رقم‌ها، با یک مقایسه‌ی سرانگشتی، بیشتر مشخص می‌شود: هر یک از مادر سال، ۲۰۰ کیلوگرم اکسیژن نیاز داریم و در عین حال، ۱۸۰ کیلوگرم دی‌اکسیدکربن با بازدم خود، پس می‌دهیم. به اعجاز این گیاه طبیعت‌دوست، بیشتر پی می‌بریم اگر بدانیم هر هکتار زراعت نیشکر به طور متوسط در سال، ۶۰ تن دی‌اکسیدکربن از محیط می‌گیرد که این رقم در سال چیزی حدود یک میلیون و پانصد هزار تن می‌شود.

مزارع زیبای نیشکر حکم یک کمر بند سبز و یک دیواره‌ی دفاعی بزرگ در مقابل ریزگردها دارد و با گستره‌ی سبز در زمین‌های بایر و کانون‌های ریزگرد، نقش به‌سزایی در تلطیف هوای منطقه و مهار گرد و غبار ایفا کرده و زیستگاهی امن برای حیات وحش به وجود آورده است.

زیستگاهی برای جانوران و پرندگان در بین مزارع که حرکت می‌کنید انواع پرندگان ریز و درشت مثل دیدمک، حواصیل، گاوچرانک، دراج و شبگرد مصری را که همیشه میهمان نیشکرها هستند خواهید دید و اگر کمی خوش شانس باشید خرگوش، خاریشت، شغال‌ها، گرازها و گربه‌های وحشی را هم می‌توانید ببینید.

مزارع و کشت‌زارهای عظیم و زیبای نیشکر و آبراهه‌ها، برکه‌ها و آبگیرهایی که در مجاورت این صنعت به وجود آمده، امروز به زیست‌گاه طبیعی هزاران موجود زنده تبدیل شده و مناظری زیبا از چرخه طبیعت ایجاد کرده است. این‌ها فقط چند نمونه از صحنه‌های چشم‌نوازی‌ست که طبیعت زیبای نیشکر در دل خوزستان ایجاد کرده است.

خوزستان با اقلیمی متنوع، نسبت به سایر مناطق دیگر، طبیعتی گیرا و دلربا دارد و از لب کارون و اروندش تا نخلستان‌ها و شکرستان سرسبز، همگی، صحنه‌ای چشم‌نواز و بهشتی خلق کرده است.

دیرزمانی است که دیار خوزستان، نعمت‌های خود را به این سرزمین ارزانی داشته و هیچ کدام از تنگناها، آن را از فرّ و شکوه نینداخته و همچنان نامش در همه عرصه‌ها، مزین به افتخارات کوچک و بزرگ است.

این استان با اقلیمی متنوع، نسبت به سایر مناطق دیگر، طبیعتی گیرا و دلربا دارد و از لب کارون و اروندش تا نخلستان‌ها و شکرستان سرسبز، همگی، صحنه‌ای چشم‌نواز و بهشتی خلق کرده است.

یکی از این صحنه‌های دلربا، شکرستان است که با مسیری مملو از مزارع سرسبز نیشکر، همچون یک صحنه نقاشی زنده طبیعت است؛ مزارعی که مانند یک بوم بزرگ، آسمان، دشت، پرندگان و در انتهایش تصویر یک کارخانه را در خود بازتاب داده و زیبایی آن‌ها را به شیوه مسحورکننده‌ای به رخ کشیده و آن را بهشت گردشگری خوزستان کرده است.

طبیعت زیبای شکرشکن در بهاری پرطراوت

این طبیعت زیبای شکرشکن در بهار پرطراوت خوزستان، محلی شگفت‌انگیز برای طبیعت‌گردها است که آمار و ارقام سطح سبز و زیستگاه‌های حیات وحش آن، هر گردشگری را متعجب می‌کند.

حتما شما هم تعجب می‌کنید اگر بدانید در دل خوزستان، نیشکر، «سطح سبزی» معادل ۲۵ برابر مساحت سومین شهر وسیع کشور، ایجاد کرده و هر هکتارش سالانه ۴۰ تن اکسیژن به طبیعت پمپاژ می‌کند.

این طبیعت سرسبز، در کنار شیرین کردن کام مردم با تولید شکر، مثل ریه‌های خوزستان عمل کرده و سالانه اکسیژن

شکرستان؛ فصلی برای طلوع ادبیات نیشکری

مکتب ادبی جنوب، شیرین می شود؟

آسمانش نیز به سر نبری، او مدام زیر آسمان تنگ ذهن تو بسر می برد. خطه ای که با مشعل های بلعنده نفت، بر آسمان سیاست و اقتصاد سراسر مملکت سایه انداخته است.

نفت در تصویرگری داستان نویسان مکتب ادبی جنوب در کنار دافعه «بلعیدن ریزه ریزه شهرها»، به دلیل جاذبه و رسوخ در بافت فرهنگی و اجتماعی، تأثیرات عمیقی در ادبیات برجای گذاشت.

آبادان، این قلب تپنده صنعت نفت ایران، از همان نخستین روزهای فوران نفت، از سال ها قبل از تأسیس و ایجاد سالن های رسمی سینما، شاهد نمایش فیلم های صامتی بود که در مکان های پراکنده مثل ایستگاه های اتومبیل و باغ ها، اکران می شد. با گسترش فعالیت های نفتی، ایجاد سینماها رونق گرفت که «رکس» یکی از سیزده سینمای معروف آن زمان بود. رادیو نفت، دانشکده نفت و روزنامه های مختلف نیز از دیگر جاذبه های فرهنگی برآمده از تکاپوی صنعت نفت بود که در آبادان، مسجد سلیمان و سایر شهرهای نفتی تأسیس شد.

در روزنامه «اخبار روزانه» آن دوران، که به دو زبان فارسی و انگلیسی منتشر می شد، صفحه ای ویژه هنر و ادب وجود داشت که در آن داستان نویسانی مانند ابراهیم گلستان، نجف دریابندری و دیگران به نقد فیلم یا آثار ادبی می پرداختند. مجموعه این وضعیت، زمینه آشنایی روشنفکران خوزستانی را با هنر و ادب مهیا کرد. شاید به همین دلیل است که اولین ترجمه های قابل قبول از نویسندگان آن سوی ینگه دنیا از سوی دانش آموختگان شاغل در صنعت نفت مثل ابراهیم گلستان و نجف دریابندری انجام گرفت.

صنعت نفت با چنین روندی، باعث ظهور نویسندگان صاحب سبک شد؛ نویسندگانی که بسیاری از آنان کارمند شرکت نفت بودند و مکتب ادبی با ادبیاتی نفتی را در جنوب رقم زدند که تا ابد ماندگار است.

اقلیمی تأثیرگذار در آفرینش ادبی

خوزستان با اقلیمی متنوع، نسبت به سایر مناطق دیگر، همواره جاذبه ای برای خلق آثار ادبی است؛ از نفت و صنعتی شدن تا شطها و دریا، نخلستان ها و گرمای آمیخته با شرچی و... همه و همه از عناصر تأثیرگذار در خلق آثار ادبی این ناحیت است.

از سده ها پیش، نیشکر خوزستان نیز، یکی از ده ها جاذبه های اقلیمی و عاملی برای تحولات اجتماعی و اقتصادی بوده و

همگام با فوران نفت، چراغ داستان نویسی در خوزستان صنعتی هم شعله ور شد. از دل نفت، در کنار پیچ و خم لوله هایش، که همچون اژدهایی خیزان، بر تن دشت تنیده می شد، مکتب ادبی جنوب، زاده شد. فرهنگ های متنوع، اقلیمی با دامنه ای گسترده از شط تا نخلستان و ظهور صنعتی نو، هیبتی دلربا از این ناحیت به رخ کشاند که حتی نویسندگانی که هیچ پیوندی با این خطه نداشتند را هم مجذوب خود کرد و چنان در مکتب ادبی جنوب سرآمد شدند که گویی اهل جنوب اند.

اسماعیل فصیح یک نمونه از چنین داستان نویسانی ست که قد علم کرد. آثارش از ثریا در اغما تا باده کهن، ردی پررنگ از نفت و خوزستان دارد. او از تهران خود را کند و به خوزستان آمد و بهترین روزهایش را در خوزستان سپری کرد. حتی در داستان هایش که نفت در آن نقش محوری ندارد، باز هم رگه هایی از زیست نفتی را می بینیم: «بوارده با خانه های شرکتی و شمشادهای سوخته و درخت های شکسته یا سوخته در خواب مرگ اند. تانکرهای نفت در امتداد جنوب بوارده و لب اروندرود منفجر شده و سوخته و کج و معوج گریه دارند».

فوران دستاوردهای ادبی با نفت

محمود دولت آبادی در «باشبیرو» و غلامحسین ساعدی در مجموعه «ترس و لرز» هم مثل اسماعیل فصیح، مجذوب توصیف فضای خوزستان نفتی در پرداخت داستان های خود شده اند.

سرآمد همه نویسندگان بومی در تصویر جنوب با آن دکلهای نفتی برآمده در جوار نخلستان ها، احمد محمود است که با رمان هایی نظیر «همسایه ها» جنوب نفتی را تبدیل به ادبیات کرد؛ رمانی که در آن خالد، این شخصیت جاودان و ماندگار ادبیات معاصر، ساخته شده و نویسنده تجربه زیسته اش را از زبان او روایت کرد. همسایه ها در خوزستانی آفریده شد که از جوار مردمانش، نفت صادر می شود و شعله های نفت پرتوافشانی می کنند: «چاه های نفت خوزستان، یک یک دهان نفتی خود را باز می کنند».

نفت، مکتب ادبی جنوب را آفرید و به اوج رساند و با فورانش دستاوردهای ادبی را به ارمغان آورد؛ شعر، داستان، داستان، سینما، تئاتر و مواردی که پیش از ظهور نفت در خوزستان، رنگی نداشت. خوزستان پس از نفت، در نگاه داستان نویسان، «شخصی می شود به صورت خاکی»، که اگر تو خود زیر

هادی خوش سیما

با کشت پنبه، گرچه در این چهار سال اخیر که ارتفاع از مزرعه و کارخانه را شروع کرده‌اند یک سالش همه نی‌های شکر را سرما سیاه کرده و از بین برده اما باز هم می‌ارزد. اگر هر تکه‌ای از اراضی بایر نواحی مختلف مملکت را به همین طریق به کشت نمونه یک محصول عمده که با آب و هوای محل می‌خواند، بسپاریم و واحد بزرگ یا کوچکی از کشاورزی مدرن به خاطرش تأسیس کنیم.»

طلوع ادبیات نیشکری

طنین نیشکر در داستان‌نویسی، اندک و منحصر به فضایی محدود در آثار کاتبانی چون جلال است و علی‌رغم جلوه‌گری‌اش در ادبیات کهن، اثربخشی‌اش بر اقتصاد محلی و فرهنگ پیرامونی و دلربایی‌اش در جنبش شکرشکن مزارع و طبیعتی گونه‌گون و فرح‌بخش، نتوانسته به جایگاهی بایسته در آفرینش ادبی و ادبیات اقلیمی خوزستان دست یابد.

طلوع ادبیات نیشکری بسان ادبیات نفتی، در گرو ایجاد جاذبه، ترسیم راهبرد و نگاهی متفاوت‌تر و چند بُعدی به این صنعت است. نخستین جوانه‌های این راهبرد، با ثبت معنوی «شکرستان» روییده و تداوم این گونه جاذبه‌های فرهنگی و تنوع آن، می‌تواند سرآغازی برای خلق آفرینش ادبی و ظهور نویسندگان نیشکری هم‌طرز نفت در آینده‌ای نزدیک باشد.

و در یکی از این آمد و شده‌ها، در «گزارشی از خوزستان» اش، کشتگاه نیشکر را چنین به تصویر کشیده‌است: «فردا صبح رفتیم سراغ هفت‌تپه. یکی از صحنه‌های کهن تمدن‌های ایلامی و پر از آثار باستان و اکنون کشتگاه نمونه نیشکر. ده هزار هکتار زمین است و اندکی کمتر از نصفش زیر کشت نمونه‌های مختلف نیشکر هندی و کوبایی، و کارخانه‌ای کنار مزرعه نهاده و کانال‌های آب از رود دز، آب آورده و کشت ماشینی. اکنون اراضی را به شلتاق تراکتورها و نیشکر جمع‌کن‌ها واگذارده و به هر صورت واحد بزرگی از کشاورزی مکانیزه فراهم کرده‌اند برای کشت نیشکر. نمونه‌ای از آنچه در گرگان داریم

در «حدودالعالم» - قدیمی‌ترین در جغرافیای عمومی به زبان فارسی- به ناحیتی توصیف شده که «از وی شکر خیزد». مولف «تحفه العالم» هم خوزستان را شکرستانی نامیده که «یک قطره آب آن بی‌مصرف نمی‌رفت و همه آن شکرستان بود».

با چنین قدمت و اسمی برآمده از نیشکر، خوز شکرین، با شهرهای آباد و کشتزارهای شیرینش، زبانزد شده بود و نیشکرش، نمودی آشکار در ادبیات کهن داشت. شاعران نامی همچون نظامی و سعدی، در توصیفاتی بدیع و دلکش، بدان اشارت داشته‌اند که شیرین‌تر از همه خسرو و شیرین نظامی گنجوی است. آنجا که در وصف دلبر از زبان خسرو می‌گوید:

چو ما را قند و شکر در میان است

به خوزستان چه باید در زدن دست

نمونه‌ها از این دست در ادبیات کهن با الهام از شکرستان ایران فراوان است. در دوره معاصر نیز همگام با حیات مکتب ادبی جنوب و رونق داستان‌نویسی، به واسطه گذر نویسندگان صاحب‌نام از رهگذر صنعتی شدن خوزستان، اشارتی گذرا به شکرستان و «گشتگاه» شیرین‌اش شده‌است.

کشتگاه نیشکر در منظر آل احمد

از این دست داستان‌نویسان، یکی جلال آل احمد است که بیش از هشت بار به این خطه سفر کرد

طنین نیشکر در داستان‌نویسی، اندک و منحصر به فضایی محدود در آثار نویسندگانی چون جلال آل احمد است و علی‌رغم جلوه‌گری‌اش در ادبیات کهن، اثربخشی‌اش بر اقتصاد محلی و فرهنگ پیرامونی و دلربایی‌اش در جنبش شکرشکن مزارع و طبیعتی گونه‌گون و فرح‌بخش، نتوانسته به جایگاهی بایسته در آفرینش ادبی و ادبیات اقلیمی خوزستان دست یابد

سال ۱۴۰۲
مهر نورم رشد نو

Sugarcane.ir

رابطه عمومی شرکت توسعه و صنایع چغیری

شهد

خبرنامه داخلی